

Pagna ewlenija>Tehid ta' azzjoni legali>Għajnuna legali

Għajnuna legali

Id-dritt għall-għajnuna legali jagħti l-possibbiltà li dawk li ma jkollhomx biżżejjed riżorsi finanzjarji li jhallsu l-ispejjeż ta' kawża l-qorti jew ta' rappreżentazzjoni legali. Is-sistemi tal-għajnuna legali jeżistu fl-Istati Membri kollha tal-Unjoni Ewropea (UE) kemm fil-proċedimenti ċivili kif ukoll f'dawk kriminali.

Sthajjel sitwazzjoni fejn inti għandek tilwima ma' xi hadd f'pajjiżek jew barra minn pajjiżek u tixtieq ittella' l-każ tiegħek il-qorti jew sitwazzjoni fejn inti meħtieġ tiddefendi ruhek jekk il-parti l-oħra tiegħu l-inizjattiva li tressaq kawża kontra tiegħek. Sthajjel sitwazzjoni fejn inti akkużat b'reati kriminali f'pajjiżek jew barra minn pajjiżek u ma tistax tħallas għal pariri legali u/jew għal rappreżentazzjoni quddiem qorti kriminali. F'dawn il-każijiet kollha, inti tista' tapplika għall-għajnuna legali.

Id-dritt għall-għajnuna legali huwa inkluż fi:

il-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (ECHR) – l-Artikolu 6(3)(c) tal-ECHR jiggarantixxi d-dritt għall-assistenza legali fejn l-akkużat ma jkollux biżżejjed mezzu sabiex iħallas għall-assistenza legali, u d-dritt li jikseb l-għajnuna legali mingħajr hlas meta l-interess tal-gustizzja jeħtieġ dan.

il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea – l-Artikolu 47 tal-Karta jistipula li għandha tingħata għajnuna legali lil dawk li ma jkollhomx mezzu biżżejjed, fil-każijiet fejn din l-għajnuna hija meħtieġa sabiex jiġi żgurat aċċess effettiv għall-gustizzja.

Għajnuna legali fi proċedimenti ċivili

Tilwim nazzjonali

Teżisti sistema ta' għajnuna legali fl-Istati Membri kollha tal-UE. Jekk inti għandek tilwima ma' kumpanija, ma' professjonist, mal-persuna li tħaddmek jew ma' persuna oħra fil-pajjiż ta' residenza tiegħek u m'għandekx biżżejjed riżorsi finanzjarji biex tħallas l-ispejjeż ta' kawża l-qorti, inti tista' tapplika biex tingħata l-għajnuna legali skont ir-regolamenti nazzjonali eżistenti.

Paragun tal-iskemi nazzjonali dwar l-għajnuna legali jizvela, madankollu, li hemm differenzi fundamentali fil-filosofija, fl-organizzazzjoni u fil-ġestjoni tas-sistemi tal-għajnuna legali fl-Istati Membri. Rigward il-filosofija tas-sistemi, l-għan ġenerali f'uhud mill-Istati jidher li huwa li s-servizzi legali u l-aċċess għall-gustizzja ikunu disponibbli b'mod ġenerali, filwaqt li f'oħrajn, l-għajnuna legali tista' tkun disponibbli biss għall-ifqar persuni.

Jekk jogħġbok aghżel il-bandiera tal-pajjiż rilevanti biex tikseb informazzjoni nazzjonali dettaljata.

Sit web ARKIVJAT tal-NĠE (f'materji ċivili u kummerċjali)

Tilwim transkonfinali

Jekk inti għandek tilwima ma' kumpanija, ma' professjonist, mal-persuna li tħaddmek jew ma' persuna oħra **barra minn pajjiżek** u m'għandekx biżżejjed riżorsi finanzjarji biex ittella' kawża l-qorti, inti tista' tapplika biex tingħata l-għajnuna legali għat-tilwim transkonfinali.

Sabiex ikun iffacilitat l-aċċess għall-għajnuna legali fil-qasam ċivili u f'dak kummerċjali, kienet adottata d-**Direttiva** dwar l-għajnuna legali għal tilwimiet bejn il-konfini (transkonfinali).

Id-Direttiva tkopri l-pariri ta' qabel il-litigazzjoni bil-ħsieb li jintlaħaq ftehim qabel jinbdew il-proċedimenti ġudizzjarji; l-assistenza legali biex jinġiebek quddiem qorti u r-rappreżentanza minn avukat fil-qorti u l-assistenza bl-ispejjeż tal-proċeduri jew eżenzjoni minnhom.

Sabiex tikseb l-għajnuna legali fi kwistjonijiet transkonfinali, trid timla l-formola rilevanti għal applikazzjonijiet tal-għajnuna legali. Id-Direttiva tipprovdi **għal żewġ formoli**: waħda għal applikazzjonijiet tal-għajnuna legali u l-oħra għat-trażmissjoni tal-applikazzjonijiet tal-għajnuna legali.

Għajnuna legali fi proċedimenti kriminali

L-Istati Membri għandhom il-leġiżlazzjoni tagħhom biex jistabbilixxu l-modi li bihom l-għajnuna legali tingħata fi proċedimenti kriminali fil-ġurisdizzjoni tagħhom. Fil-ġejjieni, il-Portal Ewropea tal-e-Ġustizzja (*e-Justice*) se jipprovdi informazzjoni dettaljata dwar dan il-qasam.

Rigward il-każijiet transkonfinali, bħalissa m'hemm l-ebda leġiżlazzjoni tal-UE dwar dan is-suġġett.

L-aħħar aġġornament: 11/05/2022

Din il-paġna hi amministrata mill-Kummissjoni Ewropea. L-informazzjoni f'din il-paġna ma tirriflettix neċessarjament il-pożizzjoni uffiċjali tal-Kummissjoni Ewropea. Il-Kummissjoni ma taċċetta l-ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali fir-rigward tar-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-paġni Ewropej.

Għajnuna legali - Repubblika Ċeka

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

F'termini ġenerali, l-ispejjeż jithallsu mill-istat, mill-partecipanti fil-proċedimenti u mill-persuni involuti fil-proċedimenti (dawn huma prinċipalment l-ispejjeż tal-evidenza). L-ispejjeż għandhom żewġ funzjonijiet: preventivi u punittivi.

Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili ("CCP") fi lista mhux eżawrjenti tal-ispejjeż li jistgħu jiġġarrbu fi proċedimenti tal-qorti ċivili. Dawn huma spejjeż fi flus kontanti tal-partecipanti u tar-rappreżentanti tagħhom (eż. spejjeż ta' nollijiet, ikliet u akkomodazzjoni); it-tariffa tal-qorti; qligħ mitluf tal-partecipanti u tar-rappreżentanti legali tagħhom; spejjeż tal-evidenza (eż. spejjeż tax-xhieda u tal-esperti); remunerazzjoni u spejjeż fi flus kontanti ta' nutar bħala kummissarju tal-qorti; ir-remunerazzjoni u spejjeż fi flus kontanti tal-amministratur; l-ispejjeż tal-interpretazzjoni; jew ir-remunerazzjoni għar-rappreżentanza, jekk ir-rappreżentant ikun avukat, nutar jew avukat tal-privattivi. L-ispejjeż jistgħu jinkludu wkoll ir-rimborż tat-taxxa fuq il-valur miżjud jew il-hlas tal-medjatur. Madankollu, din mhijex lista eżawrjenti. Għalhekk, spejjeż oħra li jkunu tħallsu mill-partecipant b'rabta diretta mal-proċedimenti tal-qorti jistgħu jitqiesu wkoll bħala spejjeż tal-proċedimenti.

Fil-prinċipju, il-partecipanti jhallsu l-ispejjeż li jgarrbu personalment u mir-rappreżentanti tagħhom. Jekk avukat ikun inħatar bħala r-rappreżentant jew il-gwardjan tal-partecipant, l-istat iħallas l-ispejjeż fi flus kontanti tal-avukat kif ukoll ir-remunerazzjoni għar-rappreżentanza u, fejn applikabbli, jirrimborża t-taxxa fuq il-valur miżjud.

Il-hlas tat-tariffa tal-qorti huwa rregolat fid-dettall mill-Att dwar it-Tariffi tal-Qorti. Fi proċedura kontenzjuża ordinarja, it-tariffa tal-qorti normalment titħallas mir-rikorrent. Il-liġi tiddikjara wkoll liema proċeduri tal-qorti huma eżenti mit-tariffa tal-qorti (eż. proċedimenti f'materji ta' kustodja, proċedimenti dwar kura ġudizzjarja għal minorenni, proċedimenti ta' adozzjoni, proċedimenti dwar obbligi ta' manteniment reciproku ta' ġenituri u tfal, proċedimenti ta' wirt fl-ewwel istanza, proċedimenti dwar il-kapaċità ġuridika).

Huwa importanti li ssir distinzjoni bejn l-obbligu li jithallsu l-ispejjeż tal-proċedimenti u l-obbligu li dawk l-ispejjeż jiġu rimborzati. Partecipant fil-proċedimenti jhallas l-ispejjeż tal-proċedimenti, speċjalment matul il-proċedimenti, hekk kif jirriżultaw; hawnhekk japplika l-prinċipju tal-imghax (l-ispejjeż jithallsu mill-persuna li twettaq l-att proċedurali jew li fl-interess tagħha jitwettaq l-att). Ir-rimborż tal-ispejjeż tal-proċedimenti jibda biss wara li jkunu tħallsu l-ispejjeż. Ir-rimborż tal-ispejjeż huwa impost minn deċiżjoni tal-qorti abbażi tal-prinċipju tas-success fil-każ jew il-prinċipju tal-htija.

Jekk ikun hemm raġunijiet għal konsiderazzjoni speċjali, il-qorti tista' tuża s-setgħa diskrezzjonali tagħha meta tiddeciedi dwar l-ispejjeż tal-proċedimenti, u tista' ma tagħtix rimborż parzjali jew sħiħ tal-ispejjeż lill-partecipant. Din hija salvagwardja kontra impatt sproporzjonatament aħrax tal-applikazzjoni tal-prinċipju tas-suċċess fil-każ u l-prinċipju tal-ħtija.

2 X'inhija eżattament l-għajna legali?

Wiehe'd mill-prinċipji ewlenin fil-proċedimenti ċivili huwa l-prinċipju tal-ugwaljanza, li l-garanziji tiegħu jinkludu d-dritt għall-għajna legali. Id-dritt għall-għajna legali jingħata mill-bidu u fil-proċedimenti kollha.

Skont is-CCP, dan li ġej jista' jitqies bħala għajna legali fi proċedimenti tal-qorti ċivili:

Il-ħatra ta' rappreżentant fuq talba tal-partecipant (Taqsimha 30(1) tas-CCP);

Il-ħatra ta' avukat, jekk dan ikun meħtieġ biex jiġu protetti l-interessi tal-partecipant jew jekk ir-rappreżentanza minn avukat hija obbligatorja fit-tip ta' proċedimenti kkonċernati (Taqsimha 30(2) tas-CCP);

L-eżenzjoni parzjali jew sħiħa tal-partecipanti mit-tariffi tal-qorti (Taqsimha 138 tas-CCP);

B'mod tangenzjali, l-obbligu tal-qorti li tinforma jista' jitqies ukoll bħala għajna legali għall-partecipanti fil-proċedimenti.

L-għajna legali mogħtija mill-Kamra tal-Avukati Ċeka hija kategorija separata. Din l-għajna hija ddefinita mill-Att dwar il-Professjoni Legali, li jagħti lil kull persuna li ma tissodisfax il-kundizzjonijiet biex ikollha avukat maħtur minn qorti u li ma tistax tiżgura l-forniment ta' servizzi legali b'mezzi oħra d-dritt li l-Kamra tal-Avukati Ċeka taħtar avukat biex jipprovdiha pariri legali jew servizzi legali.

Ir-rikorrent huwa għalhekk intitolat għal parir legali bla ħlas sakemm l-introjtu medju tiegħu fix-xahar għas-sitt xhur kalendarji ta' qabel ir-rikors ma jaqbiż tliet darbiet il-livell ta' sussistenza tal-individwu jew tal-persuni vvalutati flimkien miegħu skont il-liġi li tirregola l-livell ta' sussistenza u l-paga minima għall-għajxien, u sakemm ma jkunx irrappreżentat fil-każ li huwa jittob l-għajna għalih minn avukat ieħor jew persuna oħra awtorizzata li tipprovi servizzi legali (skont l-Artikolu 2(2)(a) tal-Att dwar il-Professjoni Legali).

Jekk ir-rikorrent jissodisfa l-kundizzjonijiet ta' hawn fuq, huwa jingħata parir legali bla ħlas għal minimu ta' 30 minuta, sa massimu ta' 120 minuta ta' parir legali għal kull sena kalendarja.

Fl-istess ħin, l-Att dwar il-Professjoni Legali jippermetti l-għoti ta' parir legali ta' darba lil numru mhux speċifikat ta' persuni li jinsabu f'faċilitajiet ta' detenzjoni għal ċittadini ta' pajjiżi terzi skont il-liġi li tirregola s-soġġorn tal-barranin fir-Repubblika Ċeka jew f'ċentru ta' akkoljenza skont l-Att dwar l-Asil, fuq l-inizjattiva tal-operatur tiegħu.

Skont l-Att dwar il-Professjoni Legali, huwa possibbli wkoll li jintalab il-forniment ta' servizzi legali jekk il-kundizzjonijiet tal-introjtu u l-proprietà tar-rikorrent jiġġustifikaw dan.

3 Għandi dritt għal għajna legali?

Il-qorti tista', abbażi ta' petizzjoni, teżenta partecipant fil-proċedimenti (jew parti relatata) mit-tariffa tal-qorti, jekk iċ-ċirkostanzi tal-partecipant jiġġustifikaw dan u jekk ir-rikors ma jkunx arbitrarju, ovvjament iddestinat li jfalli jew ikun ta' ostakolu għal-liġi.

Kemm il-persuni fiżiċi kif ukoll dawk ġuridici jistgħu jiġu eżentati.

Partecipant fil-proċedimenti m'għandux jinżamm milli jeżerċita jew jiddefendi d-drittijiet tiegħu fil-qorti sempliċement minħabba s-sitwazzjoni finanzjarja sfavorevoli tiegħu. Il-qorti tqis, b'mod partikolari, is-sitwazzjoni finanzjarja ġenerali tar-rikorrent, l-ammont tat-tariffa tal-qorti, l-ispejjeż li x'aktarx ikunu meħtieġa biex tiġi pprezentata l-evidenza u n-natura tat-talba. Għall-persuni fiżiċi, il-qorti tqis il-kundizzjonijiet soċjali tagħhom, l-istatus tas-saħna, eċċ. Għall-persuni ġuridici u l-persuni fiżiċi li huma intraprendituri, tqis ukoll in-natura tan-negozju jew ta' attivitajiet oħra tagħhom, l-istatus u l-istruttura tal-assi tagħhom u l-kapaċità tagħhom li jħallsu.

Rikors li jkun ovvjament iddestinat li jfalli jew ta' ostakolu għal-liġi jfisser, b'mod partikolari, sitwazzjoni fejn diġà jkun ċar mill-allegazzjonijiet fattwali tar-rikorrent li l-każ tiegħu ma jistax jiġi sodisfatt. Eżerċitar arbitrarju jew ostakolazzjoni tal-liġi tfisser, b'mod partikolari, eżerċitar malizjuż ta' dritt jew tentattiv ċar biex jdedwem it-tweġġ ta' dak li huwa b'mod ċar obbligu vinkolanti.

Jekk partecipant jissodisfa l-kundizzjonijiet għall-eżenzjoni mit-tariffa tal-qorti u jekk dan ikun meħtieġ sabiex jiġu protetti l-interessi tiegħu, il-qorti taħtar rappreżentant fuq talba tiegħu. Madankollu, id-dritt li jinħatar rappreżentant ma jinħoloqx awtomatikament jekk il-proċedimenti jew il-partecipant ikunu eżenti mit-tariffa tal-qorti bis-saħna tal-liġi (jiġifieri skont l-Att dwar it-Tariffi tal-Qorti). Anki f'dawn il-każijiet, il-kundizzjonijiet imsemmija hawn fuq għall-eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti skont il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili għandhom jiġu sodisfatti. Avukat jinħatar bħala rappreżentant jekk dan ikun meħtieġ sabiex jiġu protetti l-interessi tal-partecipant jew jekk ir-rappreżentanza minn avukat (jew nutar) tkun obbligatorja fil-proċedimenti inkwistjoni.

Partecipant bħal dan ma jistax jintalab iħallas bil-quddiem l-ispejjeż tal-evidenza li jkun issottometta hu stess jew li kienet ordnata mill-qorti dwar il-fatti allegati mill-partecipant (jew fl-interess tiegħu, l-Artikolu 141(1) tas-CCP), u lanqas ma jista' l-partecipant jintalab iħallas lura l-ispejjeż imġarrba mill-istat (l-Artikolu 148(1) tas-CCP). L-ispejjeż fi flus kontanti u r-remunerazzjoni għar-rappreżentanza jifhallsu mill-istat lill-avukat maħtur.

Petizzjoni ta' partecipant għal eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti tista' tiġi pprezentata fl-istess ħin bħall-azzjoni (mozzjoni biex jinbdeu il-proċedimenti) jew fi kwalunkwe ħin matul il-proċedimenti sad-deċiżjoni finali tal-qorti. Il-qorti tista' taħtar rappreżentant qabel il-proċedimenti, jekk il-partecipant futur ikollu l-ħsieb li jieħu azzjoni legali bl-assistenza ta' rappreżentant.

Il-qorti tiddeciedi dwar il-petizzjoni għall-eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti permezz ta' deċiżjoni li tista' tiġi appellata.

Fil-każ li l-qorti tiċħad r-rikors għall-ħatra ta' rappreżentant, ir-rikorrent jista' jittob li jinħatar avukat mill-Kamra tal-Avukati Ċeka. F'każ bħal dan, ir-rikorrent huwa intitolat għal parir legali bla ħlas sakemm l-introjtu medju tiegħu fix-xahar għas-sitt xhur kalendarji ta' qabel ir-rikors ma jaqbiż tliet darbiet il-livell ta' sussistenza tal-individwu jew tal-persuni vvalutati flimkien miegħu skont il-liġi li tirregola l-livell ta' sussistenza u l-paga minima tal-għajxien, u sakemm ma jkunx irrappreżentat fil-każ li huwa jittob għajna għalih minn avukat jew persuna oħra awtorizzata li tipprovi servizzi legali (skont l-Artikolu 2(2)(a) tal-Att dwar il-Professjoni Legali).

Possibbiltà oħra hija l-użu tad-dritt tar-rikorrent li jingħata servizzi legali, jekk l-introjtu u l-kundizzjonijiet tal-proprietà tar-rikorrent jiġġustifikaw dan. F'dan il-każ ukoll, ir-rikorrent għandu jirreferi għall-Kamra tal-Avukati Ċeka.

4 L-għajna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

L-għajna legali taħt is-CCP tapplika għall-proċedimenti kollha rregolati mis-CCP.

Il-forniment ta' għajna legali mill-Kamra tal-Avukati Ċeka japplika wkoll għal sitwazzjonijiet oħra għajr proċedimenti quddiem awtoritajiet pubbliċi fil-forma ta' proċedimenti legali, proċedimenti amministrattivi u proċedimenti quddiem il-Qorti Kostituzzjonali.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

Ma hemm l-ebda proċedura speċifika f'każijiet bħal dawn.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajna legali?

Il-formoli huma rregolati mill-Istruzzjoni tal-Ministeru tal-Gustizzja Nru 4/2017 tat-23 ta' Ottubru 2017, Nru Ref. 12/2017-OJD-ORG/36. Kampjun tal-formola kemm għal persuni fiżiċi kif ukoll għal persuni ġuridici (Dikjarazzjoni tas-sitwazzjoni personali, tal-proprietà u tal-qliġ għal eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti u l-ħatra ta' rappreżentant u Dikjarazzjoni ta' persuna ġuridika dwar is-sitwazzjoni tal-proprietà u fatti deċiżivi oħra għall-eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti u l-ħatra ta' rappreżentant) huma disponibbli fuq is-sit web tal-Ministeru tal-Gustizzja tar-Repubblika Ċeka.

Formoli relatati mas-sottomissjoni ta' rikors għall-għajnuna legali pprovduta mill-Kamra tal-Avukati Ċeka huma annessi mad-Digriet tal-Ministeru tal-Gustizzja tar-Repubblika Ċeka Nru 120/2018 li jistabbilixxi l-formoli ta' rikors għall-ħatra ta' avukat u l-formola biex jingħata parir legali ta' darba. Dawn huma disponibbli fuq is-sit web tal-Kamra tal-Avukati Ċeka.

7 X' dokumenti jridu jiġu ppreżentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajnuna legali?

Id-dokumenti kollha li għandhom jiġu mehmuża huma elenkati direttament fil-formola inkwistjoni. Dawn id-dokumenti jistgħu jinkludu dan li ġej: konferma minn min iħaddem dwar l-introjt mill-impjeg jew l-introjt mill-ftehim tax-xogħol barra r-relazzjoni tax-xogħol; valutazzjoni finali u konklużiva tal-ħlas mill-awtorità tat-taxxa (introjt minn negozju u attivitajiet oħra ta' persuni li jaħdmu għal rashom); deċiżjoni finali u konklużiva dwar l-għoti ta' benefiċċju jew konferma minn min iħallas dan il-benefiċċju (introjt mis-sigurtà materjali u soċjali); jew valutazzjonijiet finali u konklużivi oħra tal-ħlas tal-amministrazzjoni tat-taxxa (introjt iehor).

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajnuna legali?

Inti tista' tissottometti petizzjoni għal eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti lill-qorti li tkun qed tmexxi l-proċedimenti li għalihom tkun qed titlob l-eżenzjoni. Il-qorti tal-prim'istanza tiddeċiedi dwar il-petizzjoni, anke jekk tintalab eżenzjoni għall-proċedimenti wara li jkun ġie ppreżentat appell.

Tista' tippreżenta rikors għall-ħatra ta' avukat mill-Kamra tal-Avukati Ċeka:

bil-miktub fil-indirizz tal-Kamra tal-Avukati Ċeka, fergħa ta' Brno, nám. Svobody 84/15, 602 00 Brno; jew

elettronikament b'firma elettronika rikonossuta lil epodatelna@cak.cz; jew

lill-kaxxa tad-*data* tal-Kamra tal-Avukati Ċeka – ID tal-kaxxa tad-*data* n69admd.

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajnuna legali?

Il-ligi (Taqsim 5 tas-CCP) tagħti lill-qorti dmir generali li jinfurmaw u b'hekk jipprovdu lill-partecipanti b'informazzjoni dwar id-drittijiet u l-obbligi proċedurali tagħhom. Il-qorti hija obbligata li tinforma lill-partecipant dwar id-dritt li jippreżenta petizzjoni għall-eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti jew għall-ħatra ta' rappreżentant.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Ara t-twegiba fit-taqsim: Jien intitolat għal għajnuna legali?

11 Min jagħżili l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Il-qorti tiddeċiedi dwar il-ħatra ta' rappreżentant abbażi tal-petizzjoni tal-partecipant. Jekk ikun meħtieġ sabiex jiġu protetti l-interessi tal-partecipant jew jekk ir-rappreżentanza minn avukat jew nutar tkun obligatorja fil-proċedimenti kkonċernati, il-qorti taħtar avukat bħala rappreżentant. Il-qorti taħtar avukat speċifiku li jkun obligat jipprovdi servizzi legali sakemm l-avukat ma jkollux raġuni legali biex jirrifjuta (bħal kunflitt ta' interess).

Il-President tal-Kamra tal-Avukati Ċeka għandu d-dritt li jiddeċiedi dwar ir-rikorsi għall-għajnuna legali pprovduta minn dik il-Kamra. Il-President tal-Kamra tal-Avukati Ċeka inkariga lid-direttur tal-fergħa tal-Kamra f'Brno biex jirrappreżentah fl-eżerċitar ta' din is-setgħa.

Għall-finijiet tal-ħatra ta' avukat, il-Kamra tal-Avukati Ċeka żzomm lista ta' avukati li qablu li jipprovdu l-għajnuna legali deskritta hawn fuq. Meta taħtar avukat biex jipprovdi dawn is-servizzi legali, il-Kamra tal-Avukati Ċeka għandha tiżgura li l-avukati jinħatra b'mod ġust u b'kunsiderazzjoni għan-natura u l-kumplessità tal-każ.

12 L-għajnuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

Ara t-twegiba fit-taqsim: Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

Ir-rikorrent irid iħallas tariffa ta' CZK 100 lill-Kamra tal-Avukati Ċeka għall-ipproċessar tat-talba għall-għajnuna legali pprovduta minn dik il-Kamra. Id-detenturi tal-kards ZTP (diżabilità gravi tas-saħħa) jew ZTP/P (diżabilità gravi tas-saħħa li teħtieġ kura speċjali) jew persuni li jirċievu benefiċċji għal assistenza fi bżonn materjali huma eżentati minn din it-tariffa.

13 Min għandu jħallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajnuna legali limitata?

Il-qorti tista' wkoll tagħti eżenzjoni parzjali biss mit-tariffi tal-qorti jew għal parti mill-proċedimenti biss (eż. għal proċedimenti fl-ewwel istanza biss) jew għal ċerti tariffi tal-qorti biss. Il-partecipant huwa obligat li jkopri l-bqija tat-tariffi tal-qorti.

Jekk avukat ikun inħatar bħala r-rappreżentant jew il-gwardjan tal-partecipant, l-istat iħallas l-ispejjeż fi flus kontanti tal-avukat kif ukoll ir-remunerazzjoni għar-rappreżentanza u, fejn applikabbli, jirrimborża t-taxxa fuq il-valur miżjud.

14 L-għajnuna legali tkopri l-appelli wkoll?

Sakemm il-qorti ma tiddeċidix mod iehor, l-eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti tapplika għall-proċedimenti kollha, jiġifieri sakemm tinħareġ deċiżjoni finali u konklużiva. L-eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti tapplika kemm għall-proċedimenti fl-ewwel istanza kif ukoll għall-proċedimenti ta' appell (miżura rimedjali regolari). Madankollu, il-proċedimenti dwar miżuri rimedjali straordinari (sħarriġ ta' appell, azzjoni biex jinfethu mill-ġdid il-proċedimenti, azzjoni għall-annullament) mhumiex awtomatikament eżentati u l-partecipant jista' jressaq petizzjoni ġdida għall-eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti.

15 L-għajnuna legali tista' tiġi rtirata qabel il-konklużjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Jekk is-sitwazzjoni tal-partecipant tinbidel b'tali mod li l-eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti ma tkunx aktar ġustifikata, jew jekk il-qorti sussegwentement tkun tal-fehma li s-sitwazzjoni attwali tal-partecipant diġà ma kinitx tiġġustifika l-eżenzjoni fiż-żmien meta ngħatat, il-qorti tirtira l-eżenzjoni. Miżura bħal din għandha effett retroattiv biss jekk il-qorti tiddeċiedi hekk espressament. Il-qorti tista' tirtira l-eżenzjoni biss sal-konklużjoni finali tal-proċedimenti.

Madankollu, bidla sempliċi fir-regoli għall-valutazzjoni tas-sitwazzjoni tar-rikorrent, jew bidla fl-opinjoni tal-qorti dwar jekk ir-rikors huwiex arbitrarju, jekk huwiex ovvjament iddestinat li jfalli jew jekk huwiex ta' ostakolu għal-ligi mhijix raġuni għall-irtirar tal-eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti.

Fil-każ ta' għajnuna legali pprovduta mill-Kamra tal-Avukati Ċeka, il-Kamra tal-Avukati Ċeka tirrevoka l-ħatra ta' avukat jekk matul il-forniment tas-servizzi legali minn dak l-avukat fil-kwistjoni rilevanti jiġi stabbilit li s-sitwazzjoni tal-introjt u l-proprietà tal-klijent ma kinitx tiġġustifika l-għoti ta' servizzi legali.

Il-Kamra tirrevoka wkoll il-ħatra ta' avukat jekk, matul il-forniment ta' servizzi legali minn dak l-avukat, jidher fil-każ rilevanti li l-introjt u s-sitwazzjoni finanzjarja tal-klijent ikunu nbidlu b'tali mod li l-forniment ta' servizzi legali ma jibqax iġġustifikat; il-Kamra tirrevoka l-ħatra ta' avukat fil-mument tal-bidla f'dik is-sitwazzjoni. Anki f'dan il-każ, l-avukat huwa obligat li jiehu l-azzjonijiet urgenti kollha għal perjodu ta' 15-il ġurnata mill-jum meta tiġi rrevokata l-ħatra tiegħu biex jipprovdi servizzi legali, sabiex ma jiġux ippreġudikati d-drittijiet jew l-interessi legittimi tal-klijent. Dan ma japplikax jekk il-klijent jinforma lill-avukat bil-miktub li ma jinsistix li dan l-obbligu jiġi sodisfatt.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajnuna legali?

Hija l-qorti li tiddeċiedi jekk taċċettax ir-rikors tiegħek għal eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti, jew jekk tirtirax dik l-eżenzjoni. Dik id-deċiżjoni tiegħi l-forma ta' sentenza. Inti tista' tappella kontra dik is-sentenza, sakemm ma tkunx saret fil-prim'istanza mill-Qorti tal-Appell, f'liema każ hija finali.

Il-President tal-Kamra tal-Avukati Ċeka (jew id-direttur tal-fergħa tal-Kamra tal-Avukati Ċeka f'Brno awtorizzat li jaġixxi f'ismu) jiddeċiedi dwar il-ħatra ta' avukat mill-Kamra tal-Avukati Ċeka fi proċedimenti amministrattivi. Jista' jressaq appell amministrattiv kontra d-deċiżjoni.

L-aħħar aġġornament: 23/06/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [de](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Għajnuna legali - Germanja

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

Jekk inti tkun qed tingħata parir u tkun irrappreżentat minn avukat, dan ikun intitolat għal remunerazzjoni għax-xogħol imwettaq, li l-livell tiegħu jiddependi fil-biċċa l-kbira mill-valur inkwistjoni fil-kawża. L-ispejjeż tal-qorti jiġġarrbu wkoll jekk titressaq kawża quddiem qorti. Dawn jinkludu mhux biss it-tariffi u l-ispejjeż tal-qorti, iżda wkoll l-ispejjeż li parti fil-bżonn ta' għajnuna legali trid tħallas biex tikkonforma ma' azzjoni mitluba minn qorti jew li huma meħtieġa biex tittiehed azzjoni legali xierqa jew biex titressaq difiża xierqa. Parti li ma teħtieġx għajnuna legali normalment ikollha tħallas dawn l-ispejjeż. Jekk il-qorti tiddeciedi favur dik il-parti, din tiġi rrimborżata mill-parti opposta.

2 X'inhija eżattament l-għajnuna legali?

Fil-Germanja ssir distinzjoni bejn l-assistenza konsultattiva (*Beratungshilfe*) u l-għajnuna legali (*Prozesskostenhilfe*).

L-assistenza konsultattiva u r-rappreżentanza legali **barra** l-proċedimenti tal-qorti (assistenza konsultattiva) tingħata lil persuni fil-bżonn skont l-Att dwar il-pariri u r-rappreżentanza legali għaċ-ċittadini b'introjtu baxx (*Gesetz über Rechtsberatung und Vertretung für Bürger mit geringem Einkommen (Beratungshilfegesetz)*).

Sabiex **jieħdu sehem** fi proċedimenti legali, il-persuni fil-bżonn jingħataw għajnuna legali skont ir-regolamenti li jirregolaw l-għajnuna legali.

3 Għandi dritt għal għajnuna legali?

L-assistenza għall-konsultazzjoni jew l-għajnuna legali tingħata jekk il-persuna li tkun teħtieġ servizzi legali ma tkunx tista' tiġbor il-fondi meħtieġa minħabba ċ-ċirkostanzi personali u finanzjarji (ħtieġa) tagħha u ma jkollha l-ebda opportunità raġonevoli oħra biex tikseb assistenza (eż. assigurazzjoni fuq l-ispejjeż legali, pariri mill-assoċjazzjoni tal-inkwilini jew trade union, eċċ.).

Barra minn hekk, l-azzjoni maħsuba biex tiproteġi d-drittijiet tal-persuna m'għandhiex tkun frivola. Jekk tingħata għajnuna legali, l-azzjoni jew id-difiża legali maħsuba għandu jkollhom ukoll prospett suffiċjenti ta' suċċess. Il-qorti li tiddeciedi dwar ir-rikors għall-għajnuna legali għandha tikkunsidra l-pożizzjoni legali tar-rikorrent bħala korretta jew tal-inqas dibattibbli fuq il-bażi tal-prezentazzjoni tiegħu tal-fatti u tad-dokumenti disponibbli, u għandha tkun konvinta, fir-rigward tal-fatti, li huwa se jkun jista' jipprovdni l-evidenza. Jekk ir-reqwiżiti legali jiġu sodisfatti, il-persuna inkwistjoni tkun intitolata għal assistenza konsultattiva jew għajnuna legali.

4 L-għajnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

Fil-Germanja ssir distinzjoni bejn assistenza konsultattiva u għajnuna legali (ara l-mistoqsija 2 hawn fuq).

L-assistenza konsultattiva (li tkopri l-pariri u, jekk meħtieġ, ir-rappreżentanza) tingħata f'materji ta' dritt ċivili, inkluza l-liġi dwar l-impjegji, il-liġi amministrattiva, il-liġi kostituzzjonali u l-liġi soċjali. Fi kwistjonijiet tal-liġi kriminali u tal-liġi regolatorja jingħata parir biss. Fi kwistjonijiet li fihom għandha tiġi applikata l-liġi ta' stati oħra, tingħata assistenza konsultattiva jekk il-fatti tal-każ ikollhom konnessjoni mal-Germanja. L-ebda assistenza konsultattiva ma tingħata għal każijiet fil-qasam tal-liġi dwar it-taxxa.

L-għajnuna legali tingħata għat-tipi kollha ta' proċedimenti relatati ma' tilwim ċivili, għal proċedimenti mhux kontenzjużi, u għal proċedimenti quddiem qorti tax-xogħol, amministrattiva, soċjali jew fiskali (*Arbeitsgericht, Verwaltungsgericht, Sozialgericht* jew *Finanzgericht*). L-imputati fi proċedimenti kriminali u d-debituri fi proċedimenti ta' insolvenza ma jingħataw għajnuna legali. Ir-regolamenti dwar il-konsulenti tad-difiża maħtura mill-qorti fihom regoli speċjali eżawrjenti għall-imputati fi proċedimenti kriminali. Id-debituri fi proċedimenti ta' insolvenza jistgħu jiksbu differiment tal-ispejjeż tal-proċedimenti.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

M'hemmx proċeduri speċjali bħal dawn; l-għażliet eżistenti biex jinkisbu assistenza konsultattiva u għajnuna legali jkopru wkoll każijiet ta' bżonn.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajnuna legali?

Il-formoli ta' rikors għall-assistenza konsultattiva u għall-għajnuna legali jistgħu jinkisbu mill-qrati lokali (*Amtsgerichten*) u mingħand l-avukati.

7 X'dokumenti jridu jiġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajnuna legali?

Id-dettalji tal-introjtu meħtieġa jridu jiġu ppruvati b'mod kredibbli billi jiġu pprezentati d-dokumenti rilevanti (eż. id-dikjarazzjoni tas-salarju jew, fil-każ ta' persuni li jaħdmu għal rashom, l-aħħar valutazzjoni tat-taxxa).

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajnuna legali?

Fil-Germanja ssir distinzjoni bejn l-assistenza konsultattiva u l-għajnuna legali (ara l-mistoqsija 2 hawn fuq).

Ir-rikors għal assistenza konsultattiva għandu jiġi pprezentat lill-qorti lokali tad-distrett fejn il-persuna li tkun teħtieġ is-servizzi legali jkollha d-domicilju legali ġenerali tagħha (il-post ta' residenza). Jekk il-persuna m'għandhiex domicilju legali ġenerali fil-Germanja, għandha tissottometti r-rikors lill-qorti lokali kompetenti fid-distrett fejn tinholoq il-ħtieġa ta' assistenza konsultattiva. Huwa possibbli wkoll li wiehed jawni avukat direttament għal din il-forma ta' assistenza. F'dak il-każ ir-rikors meħtieġ jista' jiġi pprezentat quddiem il-qorti lokali wara.

Ir-rikors għall-għajnuna legali għandu jiġi pprezentat lill-qorti li quddiemha jkun qed isiru jew ser jittersqu l-proċedimenti li għalihom tkun qed tintalab l-għajnuna. Dik il-qorti (u mhux awtorità ta' protezzjoni soċjali, pereżempju) teżamina r-rikors u tiddeciedi jekk ir-reqwiżiti għall-għoti tal-għajnuna legali gewx sodisfatti.

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajnuna legali?

L-informazzjoni dwar l-assistenza konsultattiva u l-għajnuna legali hija disponibbli mill-qrati lokali u mingħand l-avukati.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Jekk inti intitolat għal assistenza konsultattiva jew għajnuna legali, għandek timla l-formola korrispondenti, tehmeż id-dokumenti meħtieġa u tissottomettiha lill-korp imsemmi taħt il-punt 8.

11 Min jagħżilli l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Fil-Germanja ssir distinzjoni bejn l-assistenza konsultattiva u l-għajnuna legali (ara l-mistoqsija 2 hawn fuq).

Persuna li tftitx servizzi legali tista' tirċievi assistenza konsultattiva mingħand avukat tal-għażla tagħha. Fl-istati federali ta' Bremen u ta' Hamburg, l-assistenza konsultattiva tinkiseb permezz ta' centri pubbliċi ta' pariri legali. L-avukati huma obbligati li jipprovdni assistenza konsultattiva; talba għal din il-forma ta' assistenza legali tista' tiġi miċhuda biss f'każijiet speċifiċi għal raġunijiet importanti.

Inti għandek ukoll għażla libera ta' avukat fil-każ ta' għajnuna legali. Il-litigant għandu jagħżel avukat li jkun awtorizzat jirrapreżentah quddiem il-qorti. Il-president tal-qorti jassenja biss avukat jekk il-parti kkonċernata ma tkunx tista' ssib avukat li jkun lest jirrapreżentaha.

12 L-għajnuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

Fil-Germanja ssir distinzjoni bejn l-assistenza konsultattiva u l-għajnuna legali (ara l-mistoqsija 2 hawn fuq).

L-avukat huwa intitolat għal flus ta' €10 mingħand il-persuna li jkun qed jassisti bil-konsulenza tiegħu, u dan il-flus jista' jiġi rrinunzjat skont iċ-ċirkostanzi tal-persuna kkonċernata. Ftehimiet diverġenti relatati mar-remunerazzjoni huma nulli u bla effett. L-avukat jirċievi l-bqija tar-remunerazzjoni mit-teżor pubbliku. Fil-każ tal-għajnuna legali, l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti huma koperti, flief għal dawk l-ispejjeż tal-parti fil-kawża li ma kinux meħtieġa biex jiproteġu d-drittijiet tagħha. L-ebda spejjeż ulterjuri ma huma mgħarba mill-parti li tkun teħtieġ l-għajnuna legali.

13 Min għandu jhallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajjuna legali limitata?

Jekk ir-reqwiżiti għall-għajjuna legali ġew sodisfatti, ma hemm l-ebda spiża oħra għall-parti fil-kawża. L-għoti ta' għajjuna legali jfisser li l-ispejjeż kollha meħtieġa tal-proċedimenti huma koperti. Madankollu, jekk il-parti fil-kawża jkollha l-kapaċità finanzjarja li tikkontribwixxi parti mill-introjt tagħha għall-ispejjeż tal-proċedimenti, hija tkun obbligata li tirrimborza l-ammont korrispondenti f'pagamenti rateali lit-teżor pubbliku li jkun garrab dawk l-ispejjeż.

14 L-għajjuna legali tkopri l-appelli wkoll?

L-għoti ta' għajjuna legali ma jkoprix awtomatikament l-appelli. Dan jintemm bid-deċiżjoni finali tal-qorti li quddiemha jkunu tressqu l-proċedimenti. Madankollu, huwa possibbli li terġa' tressaq rikors għall-għajjuna legali għal proċedimenti tal-appell. Il-qorti tal-appell tivvaluta jekk il-parti għadhiex teħtieġ l-għajjuna u jekk l-appell huwiex frivolu u jekk għandux prospett ta' suċċess. Jekk dawn ir-reqwiżiti jiġu sodisfatti, il-parti fil-kawża hija intitolata għall-għajjuna legali.

15 L-għajjuna legali tista' tiġi ritirata qabel il-konklużjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Fil-Ġermanja ssir distinzjoni bejn l-assistenza konsultattiva u l-għajjuna legali (ara l-mistoqsija 2 hawn fuq).

L-assistenza konsultattiva tista' tiġi ritirata jekk tkun ibbażata fuq informazzjoni falza pprovduta mill-parti li tkun teħtieġ is-servizzi legali.

L-għajjuna legali tista' tiġi rrevokata biss fiċ-ċirkostanzi li ġejjin:

jekk l-għajjuna tkun inkisbet bil-qerq fuq il-bażi ta' informazzjoni żbaljata dwar it-tilwima,

jekk tkun giet ipprezentata informazzjoni mhux korretta li tissodisfa r-reqwiżiti soġġettivi għall-għoti tal-għajjuna u d-dikjarazzjonijiet ma jkunux ġew ipprovduti,

jekk iċ-ċirkostanzi personali u finanzjarji mitluba ma japplikawx,

jekk il-persuna għadha ma ħalsix l-arretrati tal-pagamenti parzjali.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajjuna legali?

Fil-Ġermanja ssir distinzjoni bejn l-assistenza konsultattiva u l-għajjuna legali (ara l-mistoqsija 2 hawn fuq).

Huwa possibbli li titressaq oġġezzjoni (*Erinnerung*) kontra deċiżjoni ta' qorti lokali li tiċhad rikors għall-assistenza konsultattiva.

Jekk rikors għall-għajjuna legali jiġi miċħud, ir-rikorrent jista' jressaq appell immedjat (*sofortige Beschwerde*) kontra dik id-deċiżjoni tal-qorti fi żmien xahar,

jekk il-valur tat-tilwima fil-proċedimenti prinċipali jaqbeż is-€600. Jekk il-valur tat-tilwima fil-proċedimenti ewlenin ma jaqbiż is-€600, appell huwa permess

biss jekk il-qorti tkun caħdet l-għoti ta' għajjuna legali biss fuq il-bażi tar-reqwiżit relatat maċ-ċirkostanzi personali u finanzjarji.

Aktar informazzjoni hija disponibbli fuq https://www.bmjv.de/DE/Startseite/startseite_metaNav_node.html.

L-aħħar aġġornament: 22/06/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajjuna legali - Franza

Fi Franza, l-appoġġ legali jissejjaħ għajjuna legali (aide juridictionnelle).

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

L-ispejjeż sostnuti fil-proċedimenti jvarjaw skont in-natura u l-kumplessità tal-kawża, il-proċedura u l-qorti li jkollha l-gurisdizzjoni biex tiddeċiedi l-kawża.

L-ispejjeż jinqasmu fi tliet kategoriji:

- it-tariffi tal-avukat, li ma humiex suġġetti għal skala fissa u għalhekk jistgħu jiġu miftiehma bejn l-avukati u l-klijenti; bħala prinċipju dawn jithallsu mill-klijenti sakemm ma jkunux eliġibbli għall-għajjuna legali;

- l-ispejjeż, elenkati speċifikament fl-Artikolu 695 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili (Code de procédure civile) u li jinkludu prinċipalment:

- a. emolumenti ta' rappreżentanza pagabbli lill-avukati jew lil ċerti uffiċjali pubbliċi (officiers publics jew officiers ministériels); l-emolumenti huma separati mit-tariffi;
- b. l-ispejjeż tal-qorti pagabbli lill-uffiċjali ġudizzjarji;
- c. l-ispejjeż tar-rapporti tal-esperti u investigazzjoni;
- d. kwalunkwe kumpens għax-xhieda, ibbażat fuq skala;
- e. it-tariffa tal-avukat għas-seduta;
- f. ħlasijiet: spejjeż relatati mal-ispejjeż b'rata fissa mħallsa bil-quddiem mill-professjonisti għall-ħtiġijiet tal-proċedimenti.

L-ispejjeż jithallsu mill-parti telliefa. Dak il-prinċipju huwa stabbilit fl-Artikolu 696 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili. Madankollu, l-imħallfin jistgħu jagħtu deċiżjoni motivata li tordna lil parti oħra tħallas l-ispejjeż kollha jew parti minnhom; f'dan l-aħħar imsemmi każ il-partijiet jaqsmu l-ispejjeż.

- spejjeż oħra sostnuti fil-qorti mill-partijiet fil-proċedimenti huma bħala prinċipju pagabbli minn dawk il-partijiet sakemm l-imħallef ma jiddeċidix mod ieħor. L-imħallef jista' jeżerċita dik is-setgħa kemm f'kawżi kriminali kif ukoll f'kawżi civili, b'kunsiderazzjoni xierqa għall-ekwità jew għas-sitwazzjoni ekonomika tal-parti kkundannata. L-imħallfin jistgħu wkoll jiddeċiedu *ex officio* li tali ordni ma tkunx meħtieġa.

F'kawżi kriminali, l-istat iħallas it-tariffi tal-qorti. Il-persuna kkundannata hija meħtieġa tħallas tariffa fissa għall-proċedimenti, li l-ammont tagħha jiddependi mir-reat.

2 X'inhija eżattament l-għajjuna legali?

L-għajjuna legali hija parti mis-sistema ta' appoġġ legali (li ssostitwit is-sistema ta' assistenza legali organizzata taħt il-liġi tal-1972) prevista mil-Liġi Nru 91-647 tal-10 ta' Lulju 1991 dwar l-appoġġ legali u dwar l-għajjuna legali u għajjuna għal assistenza minn avukat fi proċedimenti mhux fil-qorti (loi no 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique et relatif à l'aide juridictionnelle et à l'aide à l'intervention de l'avocat dans les procédures non juridictionnelles).

L-appoġġ legali jkopri:

L-għajjuna legali: għajjuna finanzjarja sħiħa jew parzjali mogħtija mill-istat għal proċedimenti quddiem il-qorti tal-prim'istanza jew tal-appell, eżekuzzjoni ta' deċiżjonijiet u soluzzjonijiet bonarji qabel il-bidu tal-proċedimenti jew divorzji b'kunsens reċiproku miftiehma bonarjament;

L-għajjuna għal assistenza minn avukat fi proċedimenti kriminali, li jistgħu jkunu alternattivi għall-prosekuzzjoni (soluzzjoni, medjazzjoni, eċċ.) jew meta persuna tkun detenuta mill-pulizija jew assistenza lil detenuti quddiem bord dixiplinari ta' ħabs;

għajjuna biex jinkiseb l-aċċess għall-ġustizzja (informazzjoni, gwida u konsultazzjonijiet legali mingħajr ħlas).

Għajjuna legali u għajjuna għal assistenza minn avukat fi proċedimenti mhux fil-qorti għal persuni li jixtiequ jinvokaw id-drittijiet legali tagħhom u għandhom biss livell baxx ta' riżorsi. Din tikkonsisti f'pagament sħiħ jew parzjali mill-istat tat-tariffi sostnuti u tkopri wkoll l-ispejjeż legali (avukat, uffiċjal ġudizzjarju, nutar, eċċ.). Din tingħata lil individwu li jitolba meta l-azzjoni mressqa tkun inammissibbli, infondata jew abbużiva fid-dawl, b'mod partikolari, tan-numru ta' talbiet jew tan-natura sistematika tagħhom.

L-għajjuna legali tista' tkun totali, parzjali jew żero. Din ma tkoprix l-ispejjeż kollha koperti minn polza tal-assigurazzjoni tal-ispejjeż legali jew skema ta' protezzjoni oħra. Fejn xieraq, kwalunkwe parti mill-ispejjeż hekk koperta titnaqqas mill-ammonti maħruġa mill-istat għall-għajjuna legali.

L-għajnuna legali tippermetti li l-benefiċjarju jirċievi assistenza mingħajr ħlas minn avukat jew uffiċjal ġudizzjarju ieħor (eż. uffiċjal ġudizzjarju (bailiff), avukat, irkantatur eċċ.) u li jkun eżentat mill-ispejjeż kollha tal-qorti jew minn parti minnhom. Din hija soġġetta għall-kriterji tal-eligibbiltà stabbiliti fil-Liġi tal-10 ta' Lulju 1991 u fid-Digriet 2020-1717 tat-28 ta' Diċembru 2020 li jimplimenta il-Liġi Nru 91-647 tal-10 ta' Lulju 1991 dwar l-appoġġ legali u dwar l-għajnuna legali u għajnuna għal assistenza minn avukat fi proċedimenti mhux fil-qrati (loi no 91-647 du 10 juillet 1991 relative à l'aide juridique et relatif à l'aide juridictionnelle et à l'aide à l'intervention de l'avocat dans les procédures non juridictionnelles).

3 Għandi dritt għal għajnuna legali?

L-għajnuna legali tingħata mill-uffiċċju tal-għajnuna legali (bureau de l'aide juridictionnelle) stabbilit fil-Qrati Magħquda (Reġjonali u Distrettwali) (Tribunal judiciaire), soġġett għal diversi kriterji finanzjarji, ta' ċittadinanza, ta' residenza u ta' ammissibbiltà.

Din l-għajnuna tista' tingħata wkoll soġġetta għal kundizzjonijiet ta' deroga f'ċerti sitwazzjonijiet (ara iktar 'il quddiem).

Kriterji Finanzjarji:

Inti eligibbli għal għajnuna legali jekk id-dhul taxxabli ta' riferiment tiegħek (revenu fiscal de référence) jew il-kapaċità tiegħek li tħallas it-taxxa u l-assi tiegħek huma taħt il-limitu stabbilit fid-digriet.

Dispożizzjonijiet ġodda daħlu fis-seħħ fl-1 ta' Jannar 2021 li jemendaw il-kriterji li jippermettu l-aċċess għall-għajnuna legali. L-eligibbiltà għall-għajnuna issa hija bbażata fuq dawn li ġejjin.

Dhul taxxabli ta' riferiment (*revenu fiscal de référence*). Id-dhul taxxabli ta' riferiment jikkorrispondi għal ammont ta' dhul annwali ikkalkulat mill-awtoritajiet tat-taxxa u li jkun jidher fuq l-avviż tal-valutazzjoni tat-taxxa. Il-limiti tal-eligibbiltà huma stabbiliti mill-Artikolu 3 tad-Digriet 2020-1717 tat-28 ta' Diċembru 2020 dwar l-għajnuna legali (*décret 2020-1717 du 28 décembre 2020 relatif à l'aide juridictionnelle*). Pereżempju, rikorsi għal għajnuna legali ipprezentati fl-2021 jiġu kkunsidrati fid-dawl tal-ammont tad-dhul taxxabli ta' riferiment li jintwera fl-avviż tal-valutazzjoni tat-taxxa l-iktar riċenti. Mill-1 ta' Jannar 2021, l-ammont tad-dhul taxxabli ta' riferiment, għal persuna waħidha, ma jridx jeċċedi EUR 11,262 għal għajnuna legali sħiħa u EUR 16,890 għal għajnuna legali parzjali. Id-dhul taxxabli ta' riferiment li jittiehed inkunsiderazzjoni għall-finijiet tar-rikorsi għall-għajnuna legali huwa dak tat-taxxa tal-unità domestika tiegħek. Jekk l-unità domestika tiegħek hija kkostitwita minn diversi persuni, il-limiti massimi li ma jridx jinqabzu jieħdu inkunsiderazzjoni id-dhul ta' dawn il-persuni kollha. Madankollu, jekk tinalab għajnuna legali għal proċedimenti marbuta ma' tilwima bejn l-applikant u membru tal-unità domestika tagħhom, il-limiti massimi tad-dhul jiġu eżaminati individwalment; f'tali każijiet, tittiehed inkunsiderazzjoni l-kapaċità tal-ħlas tat-taxxa fl-eżami tal-eligibbiltà għall-għajnuna.

Assi mobbli (prinċipalment tiffidil): jekk il-valur tagħhom ikun oġġa mil-limitu massimu għal għajnuna legali sħiħa (jiġifieri EUR 11,262 fl-2020 għal persuna waħidha), l-applikant ma jkunx eligibbli għall-għajnuna legali.

Assi immobbli (b'esklużjoni tar-residenza prinċipali u edifiċji tan-negozju): jekk il-valur tagħhom ikun ta' aktar mid-doppju tal-limitu massimu għal għajnuna legali parzjali (jiġifieri EUR 33,780 fl-2020 għal persuna waħidha), l-applikant ma jkunx eligibbli.

Jekk l-unità domestika tkun ikkostitwita minn diversi persuni, il-limiti massimi li ma jridx jinqabzu jieħdu inkunsiderazzjoni l-assi mobbli u immobbli ta' dawk il-persuni kollha. Madankollu, jekk l-għajnuna legali tinalab għal proċedimenti marbuta ma' tilwima bejn l-applikant u membru tal-unità domestika tagħhom, il-limiti massimi tad-dhul jiġu eżaminati individwalment.

Il-kompożizzjoni tal-unità domestika tat-taxxa: Jekk l-unità domestika tat-taxxa tkun ikkostitwita minn diversi persuni, il-limiti massimi tad-dhul u tal-assi jidiedu bi:

0.18-il darba għal kull waħda mill-ewwel żewġ persuni addizzjonali,

0.1137-il darba għal persuni sussegwenti.

Madankollu, l-għajnuna legali tingħata mingħajr kunsiderazzjoni tal-kriterji tad-dhul lill-vittmi tar-reati l-aktar gravi (vittmi ta' attacchi bil-ħsieb li l-ħajja titpoġġa f' periklu jew li tiġi kkawżata ħsara fil-ġisem) u l-benefiċċjarji tagħhom.

Kriterju ta' Ċittadinanza:

L-għajnuna legali tista' tingħata lil ċittadini Franciżi jew ċittadini ta' wiehed mill-Istati Membri (bl-eċċezzjoni tad-Danimarka) jew lil ċittadini barranin abitwalment u legalment residenti fi Franza. Tista' tingħata wkoll għal kawża f'qorti Franciża lil barranin mhux residenti fi Franza iżda li jkunu ċittadini ta' Stat li għandu ftehim internazzjonali jew bilaterali ma' Franza li jrendi li-ċittadini tiegħu eligibbli għall-għajnuna legali.

Il-kriterju tar-residenza

Minbarra l-każijiet imsemmija hawn fuq, ir-residenza abitwali u legali fi Franza hija r-regola ġenerali.

Madankollu, il-barranin jingħataw għajnuna legali mingħajr kundizzjoni ta' residenza meta jkunu minuri, xhieda assistita, persuni investigati, mixlija, akkużati jew misjuba ħatja jew partijiet li qiegħdin jitolbu d-danni fi proċedimenti kriminali, meta jkunu suġġetti għal ordni ta' protezzjoni maħruġa skont l-Artikolu 515-9 tal-Kodiċi Ċivili, meta jkunu soġġetti għal negozjati dwar il-piena (plea bargaining) jew meta jkunu soġġetti għal proċedimenti li jikkonċernaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Kodiċi għad-dhul u r-residenza ta' barranin fi Franza u d-dritt tal-ażil fi Franza.

Il-kriterju tal-ammissibbiltà:

L-għajnuna legali tingħata lil persuni li l-kawża tagħhom ma jidherx li huma manifestament inammissibbli jew infondati. Din il-kundizzjoni ma tapplikax għall-intimati fil-kawża, għall-persuni b'responsabbiltà ċivili, għax-xhieda assistiti jew għall-persuni mixlija, akkużati jew misjuba ħatja.

Ir-rikorrenti jiġu miċhuda l-għajnuna legali għal appelli jekk ma tkun tista' tiġi stabbilita l-ebda bażi raġonevoli ta' appell.

Meta l-għajnuna legali tkun ġiet miċhuda fuq dik il-bażi, iżda l-imħallef jilqa' r-rikors ipprezentata mir-rikorrent, ir-rikorrent jingħata rifużjoni tal-kostijiet, l-ispejjeż u t-tariffi li jkun garrab jew hallas, sal-ammont tal-għajnuna legali li kien ikun intitolat għalih fid-dawl tal-assi tiegħu.

Sitwazzjonijiet Speċifiċi

L-għajnuna legali tingħata mingħajr eżami tal-kriterji tal-eligibbiltà jekk l-applikant ikun diġà rċieva għajnuna legali għall-kawża tiegħu u l-avversarju tiegħu jkun appella mid-deċiżjoni mogħtija favurih, jew jekk jipprezenta azzjoni quddiem il-Qorti Nazzjonali tad-Dritt tal-Ażil (Cour nationale du droit d'asile).

B'mod simili, il-persuni li ma jissodisfawx il-kriterji tal-eligibbiltà jistgħu eċċezzjonalment jingħataw l-għajnuna legali jekk il-kawża tagħhom tkun manifestament ta' interess fid-dawl tas-suġġett tat-tilwima jew l-ispejjeż prevedibbli tal-proċedimenti (l-Artikolu 6 tal-Liġi tal-10 ta' Lulju 1991 dwar l-għajnuna legali).

4 L-għajnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

L-għajnuna legali tingħata lir-rikorrenti u lill-intimati fi proċedimenti mhux kontenzjużi jew kontenzjużi fi kwalunkwe qorti u għas-smiġħ tal-minorenni.

Tista' tingħata għall-proċedimenti kollha jew għal parti minnhom u bl-iskop li jintlaħaq ftehim qabel il-bidu tal-proċedimenti.

L-għajnuna legali tista' tingħata wkoll biex tiġi żgurata l-eżekuzzjoni ta' deċiżjoni tal-qorti jew ta' kwalunkwe mandat ieħor ta' eżekuzzjoni, inklużi dawk minn Stati Membri oħra tal-UE, bl-eċċezzjoni tad-Danimarka.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

L-għajnuna legali tista' tingħata proviżorjament meta l-proċedimenti jipperikolaw il-kundizzjonijiet essenzjali ta' għajxien tal-persuna kkonċernata, b'mod partikolari fil-każ ta' eżekuzzjoni li tinvolvi l-qbid ta' proprjetà jew l-iżgumbrament. F'dawn il-każijiet tista' tingħata mill-kap tal-uffiċċju tal-għajnuna legali jew mill-qorti kompetenti jew mill-president tagħha. F'kawzi kriminali, il-proċedura tippermetti li tingħata l-għajnuna legali f'ċirkostanzi urġenti (pereżempju intervent matul l-eżami tal-ewwel dehra jew proċess immedjat).

L-għajnuna legali tingħata proviżorjament matul il-proċedimenti u tkopri l-atti kollha tal-qorti.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajnuna legali?

Il-formola tal-applikazzjoni għall-għajnuna legali tista' titniżżel u tiġi stampata billi tiġi kkuppjata l-link li ġejja fil-browser tiegħek:

<https://www.justice.fr/formulaire/demande-aide-juridictionnelle>

L-għajnuna legali tista' tintalab qabel ma tiġi pprezentata t-talba jew inkella matul il-proċedimenti.

Inti tista' tagħmel rikors wkoll għall-għajnuna legali wara t-tmiem tal-proċedimenti, pereżempju biex teżegwixxi deċiżjoni.

Inti tista' tikseb formola ta' applikazzjoni għall-għajnuna legali mill-qorti tal-post ta' residenza tiegħek jew tal-post fejn tkun se tinstema' l-kawża, kif ukoll mill-“Justice Point” (Uffiċċji tal-Gustizzja u d-Dritt) (*Maisons de la Justice et du Droit*), Uffiċċju tal-Aċċess għall-Gustizzja (*Point d'Accès au Droit*) jew Rilej tal-Aċċess għall-Gustizzja (*Relais d'Accès au Droit*) li jkun l-eqreb lejgħ. Sabiex issib fejn, ara s-sit web li ġej: <http://www.annuaire.justice.gouv.fr/lieux-dacces-aux-droits-10111/>.

Jekk inti ċittadin Franciż li tgħix barra mill-pajjiż, il-formola tista' tinkiseb ukoll mill-konsulati jew minn:

**Département de l'entraide, du droit international privé et européen, Ministère de la Justice,
Direction des affaires civiles et du sceau,
13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.**

Jekk inti barrani mhux residenti fi Franza, tista' tikseb il-formola għall-għajnuna legali mingħand l-awtorità ċentrali nominata minn pajjiżek biex tibgħat talbiet internazzjonali għall-għajnuna legali. Il-biċċa l-kbira tal-pajjiżi nnominaw il-Ministeru tal-Gustizzja tagħhom. Franza nnominat lid-dipartiment ta' hawn fuq fil-Ministeru tal-Gustizzja, il-Bureau du droit de l'Union, du droit international privé et de l'entraide civile, biex jipproċessa talbiet f'kawżi ċivili, kummerċjali jew amministrattivi minn residenti tal-Istati Membri tal-Kunsill tal-Ewropa li huma parti għall-Ftehim Ewropew tas-27 ta' Jannar 1977 dwar it-Tražmissjoni ta' Rikorsi għall-Għajnuna Legali bir-responsabbiltà li jirċievu u jibagħtu r-rikorsi.

Jekk inti ċittadin ta' Stat Membru tal-UE, bl-eċċezzjoni tad-Danimarka, u inti residenti fi Franza jew il-kawża tiegħek qed tinstema' f'qorti Franciża, tista' tkun eliġibbli għal għajnuna legali transfruntiera f'kawżi ċivili u kummerċjali skont id-Direttiva tal-Kunsill 2003/8/KE tas-27 ta' Jannar 2003. L-uffiċċju responsabbli għall-ipproċessar ta' dawk ir-rikorsi fi Franza huwa il-

Bureau de l'aide juridictionnelle

**Service de l'accès au droit et à la justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)
Ministère de la Justice**

13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.

N.B.: Dalwaqt ikun possibbli li tapplika għall-għajnuna legali permezz tad-dipartiment ta' appoġġ tas-Sistema tal-Infurmazzjoni tal-Għajnuna Legali (Système d'information de l'aide juridictionnelle), li bħalissa qiegħed jiġi ppruvat f'xi qrati.

Is-Sistema tal-Infurmazzjoni tal-Għajnuna Legali se tippermetti lill-individwi li japplikaw għall-għajnuna legali permezz tal-internet, u se tippermetti lill-Uffiċċju tal-Għajnuna Legali jirċievi l-imsemmija rikors, u b'hekk jiġu ssimplifikati l-proċeduri għall-individwi u jitqassar iż-żmien meħud għall-ipproċessar tal-applikazzjonijiet.

7 X'dokumenti jridu jiġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajnuna legali?

Il-formola tal-applikazzjoni għall-għajnuna legali trid tiġi kkompletata u akkumpanjata minn dokumenti ta' sostenn (avviż tal-valutazzjoni tat-taxxa, evidenza dwar ċirkustanzi familjari jew ċittadinanza, eċċ.), skont id-Digriet tat-30 ta' Diċembru 2020 dwar il-kontenut tal-formola tal-applikazzjoni għall-għajnuna legali u dwar il-lista ta' dokumenti li għandhom jiġu inkluzi (arrêté du 30 décembre 2020 relatif au contenu du formulaire de demande d'aide juridictionnelle et à la liste des pièces à y joindre). Id-dokumenti ta' sostenn huma relatati partikolarment mar-riżorsi finanzjarji (tiegħek stess u tal-persuni li normalment jgħixu miegħek), is-sugġett tat-talba tiegħek u l-qorti li qed tittratta l-kawża.

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajnuna legali?

Inti tista' tippreżenta jew tibgħat ir-rikors tiegħek lill-uffiċċju tal-għajnuna legali tal-post ta' residenza tiegħek jew lill-uffiċċju tad-distrett li fih tinsab il-qorti li qed tisma' l-kawża.

Jeżisti uffiċċju uniku ta' għajnuna legali f'kull Qorti Kkombinata (Tribunal judiciaire) (li qabel kienet il-Qorti Reġjonali (Tribunal de grande instance)), li jipproċessa r-rikorsi għall-għajnuna legali għall-kawżi li għandhom jinstemgħu f'dik il-qorti jew fid-distrett tagħha: Il-Qorti Kkombinata (Tribunal judiciaire), il-Qorti Amministrattiva (Tribunal administratif), it-Tribunal Industrijali (Conseil de prud'hommes), il-Qorti tal-Appell (Cour d'appel) u l-Qorti Amministrattiva tal-Appell (Cour administrative d'appel).

Bħala eċċezzjoni għar-regola tal-uffiċċju uniku, kull waħda mill-qrati li ġejjin ukoll għandha uffiċċju:

il-Qorti tal-Kassazzjoni (Cour de cassation), l-ogħla qorti ordinarja;

il-Kunsill tal-Istat (Conseil d'état), l-ogħla qorti amministrattiva;

il-Qorti Nazzjonali tad-Dritt tal-Azil (Cour nationale du droit d'asile).

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajnuna legali?

Inti tiġi nnotifikat bid-deċiżjoni mill-uffiċċju tal-għajnuna legali fil-post ta' residenza tiegħek.

Jeżisti simulatur online li jista' jintuża sabiex tinkiseb stima ta' dak li għandek dritt għalih f'termini ta' għajnuna legali:

<https://www.justice.fr/simulateurs/aide-juridictionnelle>

Is-simulazzjoni tipprovdi lek ħarsa lejn id-drittijiet tiegħek marbuta mal-għajnuna legali. Madankollu, din is-simulazzjoni ma tissostitwix investigazzjoni korretta tal-applikazzjoni tiegħek, u għalhekk ma tippreġudikax id-deċiżjoni li tittieħed mill-Uffiċċju tal-Għajnuna Legali.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Jenħtieġ li tikkuntattja lill-avukat tiegħek (jew uffiċjal ġudizzjarju, eż. uffiċjal ġudizzjarju (bailiff), espert jew avukat (solicitor), eċċ.) jew lill-persuna nnominata għalik sabiex tispjegalha l-każ tiegħek u tagħtiha l-informazzjoni u d-dokumenti kollha meħtieġa għall-ħidma tagħhom.

Jekk inti ngħatajt għajnuna legali parzjali, jenħtieġ li tiftiehem magħhom dwar it-tariffa addizzjonali li jkollok tħallashom. Dak l-ammont irid jintwera fil-ftehim li jenħtieġ li tiffirma.

11 Min jagħżili l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Kull individwu jista' jahtar avukat tal-għażla tiegħu.

Jekk qed tahtar l-avukat tiegħek stess, trid tipprovdi ismu fuq ir-rikors għall-għajnuna legali.

Madankollu, jekk inti ma taf lil ebda avukat, jiġi maħtur wieħed għalik jew mill-President tal-Kamra tal-Avukati tal-Qorti Kkombinata (Tribunal judiciaire) (li qabel kienet il-Qorti Reġjonali (Tribunal de grande instance)) jew mill-President tal-qorti adita bil-kawża.

12 L-għajnuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

Għajnuna legali sħiħa tkopri l-ispejjeż kollha tal-qorti, inkluz il-ħlas dirett lill-avukat jew lill-uffiċjali ġudizzjarji oħra (bailiffs, esperti, solicitors, eċċ.). Dak il-pagament jiġi kkalkulat skont skala jew rata skont it-tip tal-proċedimenti.

13 Min għandu jhallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajnuna legali limitata?

Abbaži tal-assi tiegħek, inti tista' tingħata għajnuna legali parzjali b'zewg rati, 55 % u 25 %, pagabbli mill-Istat. Inti tibqa' responsabbli għal tariffa addizzjonali mhux fissa, iddeterminata bi ftehim bejnek u bejn l-avukat, taft is-superviżjoni tal-President tal-Kamra tal-Avukati li tista' tirreferilu kwalunkwe tilwima. Bħal fil-każ tal-għajnuna legali shiħa, l-eligibbiltà għall-għajnuna legali parzjali teżenta lill-benefiċjarju mill-ispejjeż l-oħra kollha meħtieġa tal-qorti.

14 L-għajnuna legali tkopri l-appelli wkoll?

Jekk inti tkun il-parti li qiegħda tappella, jenħtieġ li tippreżenta rikors ulterjuri, li tiġi evalwata fid-dawl tal-kriterji legalment stabbiliti.

Għall-kuntrarju, jekk ikun l-aversarju tiegħek li jappella, kull dritt li tkun ngħatajt għall-għajnuna legali jibqa' fis-seħħ. Madankollu, jenħtieġ li inti tikkompleta espressament applikazzjoni oħra quddiem l-uffiċċju tal-għajnuna legali tal-Qorti Magħquda (*Tribunal judiciaire*) jew fil-post tar-residenza tiegħek jew fid-distrett li fih il-Qorti tal-Appell tkun twestqat l-attivitatiet tagħha.

Jekk inti diġà ngħatajt għajnuna legali għal proċedimenti preċedenti u tixtieq titlob li jsir sftarriġ, id-deċiżjonijiet preċedenti dwar l-eligibbiltà ma jibqgħux japplikaw. Inti għandek tippreżenta talba quddiem l-uffiċċju tal-għajnuna legali fil-Qorti tal-Kassazzjoni, li mbagħad tikkunsidra l-ammissibbiltà tal-azzjoni proposta kif ukoll l-ammont tal-assi tiegħek. Fl-appelli, ir-rikorrenti jiġu miċħuda l-għajnuna legali jekk ma tkun tista' tiġi stabbilita l-ebda bażi raġonevoli għall-appell.

15 L-għajnuna legali tista' tiġi rtirata qabel il-konkluzjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Id-dritt għall-għajnuna legali jista' jiġi rtirat kompletament jew parzjalment (l-Artikolu 50 tal-Liġi tal-1991 u l-Artikoli 65 sa 68 tad-Digriet 2020-1717 tat-28 ta' Diċembru 2020 dwar l-għajnuna legali) matul jew wara l-proċedimenti, f'konformità mal-kundizzjonijiet li ġejjin:

jekk l-għajnuna tkun inkisbet fuq il-baži ta' dikjarazzjonijiet foloz jew dokumenti skorretti;

fil-kuntest ta' proċedimenti li jikkostitwixxu abbuż mill-proċess jew li jkun nstabu li huma dilatorji jew manifestament inammissibbli;

jekk, matul il-proċedimenti, il-valur tal-proprjetà mobbli jew immobbli tar-riċevitur b'mod sinifikattiv;

meta d-deċiżjoni finali tkun irċevejt assi li jeċċedu l-limiti massimi għall-eligibbiltà tal-għajnuna legali;

meta l-elementi esterni tal-istil tal-ħajja tar-riċevitur tal-għajnuna legali jew għajnuna għal assistenza minn avukat ikunu jidhru manifestament inkompatibbli mal-ammont tar-riżorsi annwali meħuda inkonsiderazzjoni għall-valutazzjoni tal-eligibbiltà tiegħu.

Deċiżjonijiet li jirtiraw l-għajnuna legali jinkludu l-obbligu impost fuq ir-riċevitur sabiex iħallas lura l-ammont tal-kontribuzzjoni mħallsa mill-Istat.

16 Nista' nikkontesta r-riżultat li ningħata għajnuna legali?

Jekk tiġi rriżultat l-għajnuna legali, inti tista' tappella minn dik id-deċiżjoni.

Tista' tappella inti stess jew permezz ta' avukat.

Jista' jiġi ppreżentat appell kontra deċiżjoni li tirtirata l-għajnuna legali b'mod totali jew kontra deċiżjoni li tikkonċedi biss għajnuna legali parzjali, jekk inti applikajt għal għajnuna shiħa.

L-appell għandu jiġi ppreżentat fi żmien 15-il jum min-[l-uffiċċju tal-għajnuna legali](#) tad-deċiżjoni.

Jenħtieġ li inti tindika fl-appell ir-raġunijiet għaliex inti qiegħed tikkontesta d-deċiżjoni li tteħdet. Pereżempju: żball fin-numru ta' persuni fl-unità domestika tiegħek jew fl-ammont tar-riżorsi tiegħek.

L-appell irid jintbagħat lill-Uffiċċju tal-Għajnuna Legali li jkun hareġ id-deċiżjoni b'ittra reġistrata b'konferma tar-riċevuta.

Jenħtieġ li inti tinkludi kopja tad-deċiżjoni kkontestata.

Id-dipartiment li hareġ id-deċiżjoni jgħaddi t-talba tiegħek lill-awtorità kompetenti sabiex teżamina l-appell. L-awtorità kompetenti sabiex teżamina l-appell tiddependi mill-qorti li hija responsabbli sabiex teżamina l-każ li fir-rigward tiegħu inti applikajt għall-għajnuna legali.

L-Awtorità kompetenti sabiex teżamina l-appell tiddependi mill-qorti	
Qorti	L-Awtorità kompetenti sabiex teżamina l-appell
Proċedura abitwali	L-ewwel President tal-Qorti tal-Appell li taqa' taħtu l-qorti adita bil-kawża jew tal-qorti tal-appell adita bil-kawża
Il-Qorti Nazzjonali tad-Dritt tal-Azil (Cour nationale du droit d'asile - CNDA).	Il-President tal-Qorti Nazzjonali tad-Dritt tal-Azil
Il-Qorti Amministrattiva	Il-President tal-qorti tal-appell amministrattiva li taqa' taħtu l-qorti
Il-Qorti tal-Appell Amministrattiva	Il-President tal-qorti tal-appell amministrattiva adita bil-kawża
Il-Kunsill tal-Istat	Il-President tal-Taqsuma Legali tal-Kunsill tal-Istat
Il-Qorti tal-Kassazzjoni	L-Ewwel President tal-Qorti tal-Kassazzjoni
Il-Qorti tal-Kunflitti tal-Ġurisdizzjoni	Il-President tal-Qorti tal-Kunflitti tal-Ġurisdizzjoni

Malli jiġi eżaminat l-appell, inti tiġi [innotifikat](#) bid-deċiżjoni bil-posta.

Jekk ma taqbilx ma' din id-deċiżjoni l-ġdida, ma tkunx tista' tikkontestaha, din it-tieni deċiżjoni hija finali.

N.B.:

Appell ippreżentat minn avukat quddiem il-President tal-Qorti tal-Appell Amministrattiva jew il-President tal-Taqsuma Legali tal-Kunsill tal-Istat għandu jintbagħat bl-użu ta' [Télérecours](#) servizz remot tal-appelli.

L-għajnuna legali tista' tingħata b'mod retrospettiv jekk parti tkun ressqet kawża u tkun rebħitha meta l-għajnuna tkun giet irrifjutata għar-raġuni li ma kienx hemm prospettiva raġonevoli li l-kawża setgħet tirnexxi.

L-aħħar aġġornament: 21/02/2022

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidhrix fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajnuna legali - il-Kroazja

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

L-Artikolu 151 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili (*Zakon o parničnom postupku*) jiddikjara li l-ispejjeż tal-litigazzjoni jinkludu l-ispejjeż imġarrba matul il-proċedimenti jew li jkun relatati magħhom. Dawn l-ispejjeż jinkludu, pereżempju, l-ispejjeż għall-produzzjoni tal-evidenza, it-tariffi tal-qorti, l-ispejjeż tal-pubblikazzjoni, l-ispejjeż għall-allowances ta' kuljum u l-ispejjeż tal-ivvjaġġar tal-imħallfin u tar-reġistraturi tal-qorti, l-ispejjeż tal-ivvjaġġar tal-partijiet b'rabta mad-dehra tagħhom fil-qorti u spejjeż simili. L-ispejjeż tat-tilwima jinkludu wkoll ir-remunerazzjoni għax-xogħol tal-avukati u ta' persuni oħra li għandhom id-dritt għal remunerazzjoni skont il-liġi.

Skont l-Artikolu 152 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili kull parti għandha tħallas, bil-quddiem, l-ispejjeż li gġarrab bħala riżultat tal-azzjonijiet tagħha. Meta parti tipproponi l-evidenza, hija tkun obbligata, b'ordni tal-qorti, li tħallas, bil-quddiem, l-ammont meħtieġ biex tkopri l-ispejjeż relatati mal-produzzjoni tal-evidenza.

Is-suċċess fit-tilwima huwa l-prinċipju bażiku meta jiġi deċiż min għandu finalment iġarrab l-ispejjeż tat-tilwima. Għalhekk, l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 154 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili jiddikjara li parti li titef kawża kompletament hija obbligata tħallas l-ispejjeż tal-parti opposta u tal-intervenjent tagħha mgarrba fil-proċedimenti. L-intervenjent li jsostni lill-parti telliefa għandu jħallas l-ispejjeż tar-rikorsi tiegħu. Skont it-tieni paragrafu tal-Artikolu 154 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili, jekk parti jkollha suċċess parzjali fit-tilwima tagħha, il-qorti għandha tiddeċiedi dwar ir-rimborż tal-ispejjeż abbażi tal-grad ta' suċċess fit-tilwima b'rabta mat-talba li finalment giet ipprezentata. Japplikaw regoli speċjali f'kazijiet fejn l-ispejjeż tat-tilwima jiġġgarrbu minhabba nuqqas ta' waħda mill-partijiet jew minhabba avveniment li jkun għalha, meta tingħata sentenza abbażi ta' konfessjoni, meta l-attur jirtira l-kawża jew jirrinunzja t-talba, meta t-tilwima tiġi solvuta mill-qorti u l-partijiet kongunti għall-kawża jipparteċipaw fit-tilwima (l-Artikoli 156-161 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili).

2 X'inhija eżattament l-għajjnuna legali?

Skont l-Att dwar l-Għajjnuna Legali Bla Fias (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*), l-għan tal-għajjnuna legali huwa li tinkiseb l-ugwaljanza quddiem il-liġi, li ċittadini tar-Repubblika tal-Kroazja u persuni oħra jingħataw protezzjoni legali effettiva u aċċess għall-qorti u għal korpi pubbliċi oħra taħt kundizzjonijiet ugwali skont id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar l-Għajjnuna Legali Bla Fias.

L-għajjnuna legali tingħata bħala għajjnuna legali primarja jew sekondarja.

L-għajjnuna legali primarja tinkludi:

informazzjoni legali ġenerali

konsulenza legali

sottomissjonijiet bil-miktub lill-korpi rregolati mid-dritt pubbliku, lill-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem u lill-organizzazzjonijiet internazzjonali skont it-trattati internazzjonali u r-regoli tal-operat ta' dawn il-korpi

rappreżentanza fi proċedimenti quddiem korpi rregolati mid-dritt pubbliku

assistenza legali f'soluzzjoni bonarja.

L-għajjnuna legali primarja hija pprovduta minn uffiċċji tal-amministrazzjoni tal-Istat fil-kontej u mill-korp amministrattiv kompetenti tal-Belt ta' Żagreb (minn hawn 'il quddiem: l-uffiċċji), assoċjazzjonijiet awtorizzati u kliniċi legali. Fl-għoti tal-għajjnuna legali primarji, l-uffiċċji huma awtorizzati li jipprovdu informazzjoni legali ġenerali u konsulenza legali u jagħmlu sottomissjonijiet.

L-għajjnuna legali sekondarja tinkludi:

konsulenza legali

sottomissjonijiet bil-miktub fi proċedimenti dwar il-protezzjoni tad-drittijiet tal-ħaddiema quddiem min iħaddem

sottomissjonijiet bil-miktub fi proċedimenti tal-qorti

rappreżentanza fi proċedimenti tal-qorti

assistenza legali f'soluzzjoni bonarja ta' tilwima.

L-għajjnuna legali sekondarja hija pprovduta mill-avukati.

L-għajjnuna legali sekondarja tinkludi wkoll:

eżenzjoni mill-ħlas tal-ispejjeż tat-tilwima

eżenzjoni mill-ħlas tat-tariffi tal-qorti.

3 Għandi dritt għal għajjnuna legali?

Il-persuni li ġejjin huma intitolati għall-għajjnuna legali bla fias:

cittadini Kroati

tfal li m'għandhomx ċittadinanza Kroata u li jinsabu fir-Repubblika tal-Kroazja mhux akkumpanjati minn adult responsabbli skont il-liġi

barranin b'permess ta' residenza temporanja bil-kundizzjoni ta' reċiproċità jew barranin b'permess ta' residenza permanenti

barranin taħt protezzjoni temporanja

barranin residenti illegalment u barranin b'permess ta' residenza għal żmien qasir fi proċedimenti għall-għoti ta' deċiżjoni dwar tkeċċija jew deċiżjoni dwar ritorn

dawk li jfittxu aži, barranin taħt protezzjoni sussidjarja u membri tal-familji tagħhom li jirrisjedu legalment fir-Repubblika tal-Kroazja, fi proċedimenti li fihom l-għajjnuna legali mhijiex ipprovduta minn liġi speċifika.

Bħala regola, il-kundizzjonijiet ta' proprjetà li ġejjin għandhom jiġu sodisfatti sabiex tingħata għajjnuna legali sekondarja:

l-introjtu totali tar-rikorrent u tal-membri tal-unità domestika tiegħu fix-xahar ma għandux jaqbeż l-ammont tal-baži baġitarja (HRK 3 326,00) għal kull membru tal-unità domestika, u

il-valur totali tal-proprjetà tar-rikorrent u tal-membri tal-unità domestika tiegħu ma jridx jaqbeż l-ammont ta' 60 baži baġitarja (HRK 199 560,00).

L-għajjnuna legali sekondarja tingħata mingħajr ma tiġi ddeterminata s-sitwazzjoni finanzjarja jekk ir-rikorrent ikun:

minorenni fil-proċess li jeżerċita jew teżerċita d-dritt għall-manteniment

vittma ta' reat vjolenti fi proċedimenti għall-fini tal-eżerċitar tad-dritt għal kumpens għal dannu kkawżat mir-reat kriminali

persuna intitolata għal allowance ta' appoġġ skont regolamenti speċifiċi li jirregolaw l-eżerċitar tad-drittijiet skont is-sistema tal-għajjnuna soċjali, jew

persuna intitolata għal benefiċċji skont l-Att dwar id-Drittijiet tal-Veterani tal-Gwerra Interna Kroata u l-Membri tal-Familja tagħhom (*Zakon o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji*) u l-Att dwar il-Protezzjoni tal-Invalidi Militari u Pajżana tal-Gwerra (*Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata*).

L-għajjnuna legali tista' tingħata wkoll għal tilwim transfruntier. Tilwima transfruntiera hija tilwima li fiha ir-rikorrent għall-għajjnuna legali għandu l-indirizz

permanentijew normalment jirrisjedi fi Stat Membru tal-Unjoni Ewropea, li mhuxwiegħ l-Istat Membru li fih il-qorti tiżvolgi l-attivitatijiet tagħha jew li fih għandha tiġi eżegwita s-sentenza.

L-għajjnuna legali f'tilwim transfruntier tingħata f'materji ċivili u kummerċjali u fi proċedimenti ta' medjazzjoni jew soluzzjoni barra mill-qorti, l-infurzar ta' strumenti awtentici u l-għoti ta' konsulenza legali f'tali proċedimenti. Id-dispożizzjonijiet dwar l-għajjnuna legali f'tilwim transfruntier ma japplikawx fi proċeduri fiskali, doganali u proċeduri amministrattivi oħra.

Rikorrent għall-għajjnuna legali f'tilwima transfruntiera jingħata għajjnuna legali jekk jissodisfa l-prerekwiżiti stabbiliti mill-Att dwar l-Għajjnuna Legali Bla Fias.

B'mod eċċezzjonali, l-għajjnuna legali tista' tingħata lil rikorrent li ma jissodisfax il-kundizzjonijiet għall-għoti tal-għajjnuna legali stabbiliti bl-Att dwar l-Għajjnuna Legali Bla Fias jekk juri li ma jistax iħallas l-ispejjeż tal-proċedimenti minhabba d-differenza fl-għoli tal-hajja bejn l-Istat Membru ta' residenza u r-Repubblika tal-Kroazja.

4 L-għajjnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

L-għajjnuna legali primarja tista' tingħata f'kull materja legali:

jekk ir-rikorrent ma jkollux biżżejjed għarfien u kapacità biex jeżerċita d-dritt tiegħu

jekk ir-rikorrent ma jkunx ingħata għajjnuna legali fuq il-baži ta' regolamenti speċifiċi

jekk ir-rikors imressaq ma jkunx infondat b'mod ċar u

jekk iċ-ċirkostanzi materjali tar-rikorrent ikunu tali li l-ħlas tal-għajnuna legali professjonali jista' jipperikola l-għajxien tar-rikorrent u tal-membri tal-unità domestika tiegħu.

L-għajnuna legali sekondarja mogħtija mill-avukati u l-eżenzjoni mill-ħlas tal-ispejjeż tat-tilwima jistgħu jingħataw fit-tipi ta' proċedimenti li ġejjin:

b'rabta ma' drittijiet *in rem*, ħlief għal proċeduri tar-registru tal-artijiet

b'rabta ma' proċedimenti ta' impjeg

b'rabta ma' relazzjonijiet familjari, ħlief fi proċedimenti ta' divorzju b'kunsens reciproku li fihom il-konjuġi ma jkollhomx tfaġġar bejniethom jew adottati jew tfaġġar li fil-konfront tagħhom jeżerċitaw l-awtorità tal-ġenituri wara li jsru maġġorenni

proċedimenti ta' eżekuzzjoni u proċedimenti ta' garanzija għall-eżekuzzjoni jew biex tiġi ggarantita talba li tirriżulta minn proċedimenti li għalihom tista' tingħata għajnuna legali skont id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar l-Għajnuna Legali Bla Ħlas

soluzzjoni bonarja tat-tilwima

b'mod eċċezzjonali, fil-proċedimenti l-oħra kollha tal-qorti amministrattiva u civili meta din il-ħtieġa tirriżulta miċ-ċirkostanzi speċifiċi tal-ħajja tar-rikorrent u tal-membri tal-unità domestika tiegħu, u skont l-għan fundamentali tal-Att dwar l-Għajnuna Legali Bla Ħlas.

L-għajnuna legali sekondarja mogħtija mill-avukati tista' tingħata fil-proċedimenti msemmija hawn fuq bil-kundizzjonijiet li ġejjin:

jekk il-proċedimenti jkunu ta' natura aktar kumplessa

jekk ir-rikorrent ma jistax jirrappreżenta lilu nnifsu

jekk iċ-ċirkostanzi materjali tar-rikorrent ikunu tali li l-ħlas tal-għajnuna legali professjonali jista' jipperikola l-għajxien tar-rikorrent u tal-membri tal-unità domestika tiegħu, skont il-kundizzjonijiet speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 14 tal-Att Dwar l-Għajnuna Legali Bla Ħlas

jekk ma jkunx każ ta' tilwima vessatorja

jekk fl-aħħar sitt xhur mill-jum tas-sottomissjoni tar-rikors, ma jkunx ġie miċħud rikors mir-rikorrent minħabba l-ghoti intenzjonat ta' informazzjoni żbaljata, u

jekk ir-rikorrent ma jkunx ingħata għajnuna legali abbażi ta' regolamenti speċifiċi.

Eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti tista' tingħata fil-proċedimenti kollha tal-qorti (proċedimenti civili u tilwim amministrattiv) jekk iċ-ċirkostanzi materjali tar-rikorrent ikunu tali li l-ħlas tat-tariffi tal-qorti jista' jipperikola l-għajxien tar-rikorrent u tal-membri tal-unità domestika tiegħu, soġġett għall-kundizzjonijiet speċjali stabbiliti fl-Artikolu 14 tal-Att dwar l-Għajnuna Legali Bla Ħlas. Meta tittiehed deċiżjoni, għandha tingħata attenzjoni speċjali lill-ammont tat-tariffi tal-qorti fil-proċedura li fiha tintalab eżenzjoni.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

L-uffiċċju għandu jiddeċiedi dwar rikors għall-approvazzjoni tal-għajnuna legali sekondarja fi żmien 15-il ġurnata mill-jum li fih tkun ġiet ippreżentat. Jekk ir-rikorrent jitlef id-dritt li jieħu l-azzjoni li għaliha jkun ippreżentat rikors minħabba li tkun għaddiet l-iskadenza, l-uffiċċju għandu jiddeċiedi dwar ir-rikors fi żmien iqsar li jippermetti lir-rikorrent jieħu l-azzjoni fil-ħin.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajnuna legali?

Il-proċedura biex tinkiseb l-għajnuna legali primarja tinbeda billi jiġi kkuntattjat direttament il-fornitur tal-għajnuna legali primarja (assoċjazzjoni awtorizzata, klinika jew uffiċċju legali) u mhuwiex meħtieġ li timtela formola ta' rikors speċifika.

Il-proċedura biex tinkiseb l-għajnuna legali sekondarja tinbeda billi titressaq talba għall-ghoti ta' għajnuna legali fuq il-formola preskritta lill-uffiċċju kompetenti. Il-formola tar-rikors għall-għajnuna legali tista' tinkiseb mill-uffiċċji u mis-siti elettronici tal-uffiċċji u tal-Ministeru tal-Ġustizzja.

Ir-rikorsi għall-għajnuna legali f'tilwima transfruntiera u r-rikorsi għat-trażmissjoni ta' rikorsi għall-għajnuna legali f'tilwima transfruntiera għandhom jiġu ppreżentati fuq il-formoli preskritti mid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2004/844/KE tad-9 ta' Novembru 2004 li tistabbilixxi formola ta' rikorsi għall-għajnuna legali taħt id-Direttiva tal-Kunsill 2003/8/KE sabiex ittejjeb l-aċċess għall-ġustizzja f'tilwim transfruntiera billi tistabbilixxi regoli komuni minimi li għandhom x'jaqsmu mal-għajnuna legali f'tilwim bħal dawn u d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2005/630/KE tas-26 ta' Awwissu 2005 li tistabbilixxi formola għat-trażmissjoni ta' rikorsi għall-għajnuna legali taħt id-Direttiva tal-Kunsill 2003/8/KE, ippubblikati f' *Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Il-formoli u d-dokumenti akkumpanjanti kollha f'tilwima transfruntiera għandhom jiġu ppreżentati tradotti bil-Kroat. Jekk le, it-talba tiġi miċħuda.

7 X'dokumenti jridu jiġu ppreżentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajnuna legali?

Meta rikors jiġi ppreżentat lill-uffiċċju kompetenti, dan għandu jkun akkumpanjat mill-kunsens bil-miktub tar-rikorrent u tal-membri tal-unità domestika tiegħu li jippermetti l-aċċess għad-*data* kollha dwar id-dħul u l-assi totali, fejn ir-rikorrent jikkonferma li l-informazzjoni pprovduta hija preċiża u kompluta.

Il-vittmi ta' vjolenza domestika għandhom jippreżentaw il-kunsens tagħhom biex jippermettu aċċess għad-*data* kollha dwar id-dħul u l-proprietà għalihom infushom biss. Il-kunsens ma jiġix ippreżentat minn dawk il-membri tal-unità domestika li jippartecipaw fil-proċedimenti bħala konvenuti jew li l-interess tagħhom imur kontra l-interess tar-rikorrent.

Il-formola tar-rikors għal għajnuna legali f'tilwima transfruntiera għandha tkun akkumpanjata mid-dokumentazzjoni rilevanti meħtieġa biex tittiehed deċiżjoni dwar ir-rikors.

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajnuna legali?

Il-proċedura biex tinkiseb għajnuna legali primarja tinbeda billi tikkuntattja direttament lil min jipprovi għajnuna legali primarja (assoċjazzjoni awtorizzata, klinika jew uffiċċju legali), u ma hemmx bżonn li tippreżenta rikors speċifika, filwaqt li l-proċedura biex tinkiseb għajnuna legali sekondarja tinbeda billi tissottometti rikors lill-uffiċċju kompetenti fit-territorju fejn ir-rikorrent ikollu l-indirizz permanenti tiegħu jew fejn normalment jirrisjedi.

Rikorrent li għandu l-indirizz permanenti tiegħu jew li normalment jirrisjedi fi Stat Membru tal-Unjoni Ewropea u jeħtieġ għajnuna legali f'tilwima transfruntiera quddiem qorti fir-Repubblika tal-Kroazja jrid jippreżenta rikors għal għajnuna legali lill-Ministeru tal-Ġustizzja tar-Repubblika tal-Kroazja (awtorità li tirċievi). Parti li għandha l-indirizz permanenti tagħha jew li normalment tirisjedi fir-Repubblika tal-Kroazja u li tftitx għajnuna legali f'tilwima transfruntiera quddiem qorti ta' Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea, għandha tippreżenta r-rikors tagħha lill-uffiċċju responsabbli għall-post ta' residenza permanenti jew ta' residenza abitwali tagħha.

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajnuna legali?

Għajnuna legali sekondarja tingħata lil rikorrent li jissodisfa l-kundizzjonijiet għall-eżerċitar tad-dritt għall-għajnuna legali billi toħroġ deċiżjoni dwar l-ghoti tal-għajnuna legali. Uffiċċju għandu jiddeċiedi dwar rikors fi żmien 15-il jum mid-data li fiha jkun ġie ppreżentat.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Id-deċiżjoni dwar l-għajnuna legali tinkludi d-dritt li jintużaw xi wħud mill-forom jew il-forom kollha ta' għajnuna legali sekondarja għal proċedura ta' ċertu tip u grad. Id-deċiżjoni msemmija hawn fuq tinkludi d-*data* personali tal-benefiċjarju tal-għajnuna legali, deskrizzjoni qasira tal-materja legali li għaliha ngħatat l-għajnuna legali, il-forma u l-ambitu tal-għajnuna legali approvata, informazzjoni dwar l-avukat li ser jipprovi l-għajnuna legali u informazzjoni oħra rilevanti għad-deċiżjoni.

Meta r-rikorrent jippreżenta rikors għal għajnuna legali fil-forma ta' eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti, huwa għandu jinforma lill-qorti fis-sottomissjoni, jew meta jieħu azzjoni oħra fil-proċedimenti tal-qorti, dwar ir-rikors ippreżentat għal eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti, u għandu jissottometti d-deċiżjoni li teżentah mill-ħlas tat-tariffi tal-qorti sa mhux aktar tard minn sitt xhur mill-jum li fih tkun ġiet ippreżentata s-sottomissjoni jew mid-data meta tittiehed azzjoni oħra fil-proċedimenti quddiem il-qorti.

11 Min jagħżilli l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Id-deċiżjoni li tagħti l-għajnuna legali sekondarja tiddetermina wkoll l-avukat li għandu jipprovdi l-għajnuna legali lill-benefiċjarju. Il-benefiċjarju tal-għajnuna legali għandu jipprezenta d-deċiżjoni lill-avukat indikat fid-deċiżjoni. F'kazijiet eċċezzjonali, l-uffiċċju jaħtar avukat ieħor għall-benefiċjarju bil-kunsens minn qabel tiegħu meħmuż mar-rikors għall-għajnuna legali.

12 L-għajnuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

Kif intqal hawn fuq, id-deċiżjoni li tagħti l-għajnuna legali tinkludi d-dritt li jintużaw xi wħud mill-forom jew il-forom kollha ta' għajnuna legali sekondarja għal proċedura ta' ċertu tip u grad. Skont id-deċiżjoni li tagħti l-għajnuna legali, il-benefiċjarju jista' jkun totalment jew parzjalment eżentat milli jħallas it-tariffi tal-avukat, l-ispejjeż tat-tilwima (eżenzjoni mill-ħlas bil-quddiem tal-ispejjeż tax-xhieda, l-interpreti, l-esperti, l-investigazzjonijiet u l-pubblikazzjonijiet tal-qorti) u t-tariffi tal-qorti.

L-għajnuna legali tingħata kollha kemm hi jekk ir-rikorrent ikun benefiċjarju ta' allowance ta' appoġġ skont regolamenti speċifiċi li jirregolaw l-eżerċizzju tad-drittijiet taħt is-sistema tal-għajnuna soċjali, jiġifieri d-dritt għall-benefiċċji skont l-Att dwar id-Drittijiet tal-Veterani tal-Gwerra Interna Kroata u l-Membri tal-Familja tagħhom u l-Att dwar il-Protezzjoni tal-Invalidi Militari u Ċivili tal-Gwerra jew jekk id-dħul totali tar-rikorrent u tal-membri tal-unità domestika tiegħu ma jaqbiżx il-50 % tal-ammont ta' kull xahar tal-baži baġitarja għal kull membru tal-unità domestika.

Kull zieda fid-dħul totali tar-rikorrent u tal-membri tal-unità domestika tiegħu li taqbeż 50 % tal-baži baġitarja għal kull membru tal-unità domestika tirriżulta fi tnaqqis fl-ammont ta' għajnuna legali, b'tali mod li kull zieda ta' 10 % tirriżulta fi tnaqqis ta' 10 % fl-għajnuna legali izda l-ammont tal-għajnuna legali m'għandux ikun inqas minn 50 % tal-ispejjeż determinati għall-għajnuna legali.

Jekk l-għajnuna legali ma tingħatax kollha, ir-rikorrent jista' jressaq appell quddiem il-Ministeru tal-Ġustizzja kontra l-parti tad-deċiżjoni li tirrifjuta li tagħti l-għajnuna legali. Dan l-appell ma jdedwimx l-użu tal-ammont approvat ta' għajnuna legali. Jistgħu jinbnew proċeduri amministrattivi kontra d-deċiżjoni tal-Ministeru tal-Ġustizzja li tiċhad l-appell.

13 Min għandu jħallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajnuna legali limitata?

Meta jkun ingħata ammont imnaqqas ta' għajnuna legali, il-bqija tal-ispejjeż jiġihallu mill-benefiċjarju tal-għajnuna legali. Fi kwalunkwe każ, jekk il-benefiċjarju tal-għajnuna legali jirbaħ il-kawża, il-qorti tiddeċiedi li dik il-parti għandha tiġi rimborżata għall-ispejjeż tal-proċedimenti mill-parti l-oħra.

14 L-għajnuna legali tkopri l-appelli wkoll?

Rikors għall-għajnuna legali jista' jitolb l-għoti ta' għajnuna legali għaž-żewġ stadji tal-proċedimenti ċivili. Sabiex jithejjew rimedji legali straordinarji, jeħtieġ li jiġi pprezentat rikors speċjali u tingħata deċiżjoni speċifika għal dik l-azzjoni legali biss.

15 L-għajnuna legali tista' tiġi rirata qabel il-konkluzjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Jekk matul il-proċedimenti s-sitwazzjoni finanzjarja tal-benefiċjarju tal-għajnuna legali u l-membri tal-unità domestika tiegħu titjieb sal-punt fejn, li kieku din is-sitwazzjoni finanzjarja mtejba kienet teżisti fiż-żmien tar-rikors din kienet taffettwa d-dritt tar-rikorrent għall-għajnuna legali u l-ambitu tal-għajnuna legali, l-uffiċċju kompetenti jirrevoka kompletament jew parzjalment id-deċiżjoni dwar l-għajnuna legali. Il-benefiċjarji tal-għajnuna legali għandhom jinfurmaw lill-uffiċċju dwar kull titjib fis-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom fi żmien tmint ijiem mill-jum li fih ikunu saru jafu b'dan. Benefiċjarju tal-għajnuna legali jista' jressaq appell quddiem il-Ministeru tal-Ġustizzja kontra d-deċiżjoni li tirrevoka d-deċiżjoni li tingħata l-għajnuna legali fi żmien 15-il jum mid-data li fiha jirċievi d-deċiżjoni. Jistgħu jinbnew proċedimenti amministrattivi kontra d-deċiżjoni tal-Ministeru tal-Ġustizzja.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajnuna legali?

Ir-rikorrent jew il-benefiċjarju tal-għajnuna legali jista' jressaq appell kontra d-deċiżjoni tal-uffiċċju li tiċhad it-talba għall-għajnuna legali jew kontra l-parti tad-deċiżjoni li tirrifjuta l-għoti tal-għajnuna legali shiħa fi żmien 15-il jum mid-data meta jirċievi d-deċiżjoni. Il-Ministeru tal-Ġustizzja għandu jiddeċiedi dwar appell fi żmien tmint ijiem mid-data tal-wasla ta' appell validu. Jistgħu jinbnew proċedimenti amministrattivi kontra d-deċiżjoni tal-Ministeru tal-Ġustizzja.

Informazzjoni ulterjuri:

Is-sit web tal-[Ministeru tal-Ġustizzja](#)

L-Att dwar l-Għajnuna Legali Mingħajr Ħlas (*Narodne Novine* (NN; Il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja), Nri 143/12 u 98/19)

Att dwar il-Proċedura Ċivili (NN Nri 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – test konsolidat, 25/13, 89/14, 70/19)

L-aħħar aġġornament: 24/06/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajnuna legali - Italja

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

(Sorsi legiżlattivi) – Ir-regoli li jirregolaw il-kategoriji u l-proċeduri għall-ispejjeż tal-proċedimenti legali, inkluża l-għajnuna legali, huma spjegati b'mod komprensiv fid-Digriet Presidenzjali Nru 115 tat-30 ta' Mejju 2002 (Gazzetta Uffiċjali Nru 139/2002), kif emendat l-aħħar bid-Digriet Legiżlattiv Nru 24 tas-7 ta' Marzu 2019 (Gazzetta Uffiċjali Nru 72 tas-26 ta' Marzu 2019 biex tiġi estiża l-għajnuna legali sabiex tkopri persuni mifttxa soġġetti għal proċedimenti legali għall-eżekuzzjoni ta' mandat ta' arrest Ewropew), li fih it-Test Konsolidat dwar l-ispejjeż legali (**l-Artikoll 74 sa 145, b'mod partikolari d-dispożizzjonijiet komuni tal-Artikoli 74 sa 89, Dispożizzjonijiet speċjali dwar l-għajnuna legali fi proċedimenti ċivili, amministrattivi, tal-awdiċjar u fiskali, l-Artikoli 119 sa 145**).

Il-Liġi Nru 794 tat-13 ta' Ġunju 1942, kif emendata, tirregola l-onorarji tal-avukati għat-trattament ta' proċedimenti ċivili, kummerċjali, amministrattivi u fiskali; l-onorarji għal servizzi legali individwali jiġihallu fuq il-baži tat-tariffa approvata mill-Ordni Ministerjali Nru 585 tal-1994.

(**Spejjeż tal-proċedimenti**) – L-ispejjeż, mifhuma fis-sens wiesa', tal-proċedimenti ċivili u kummerċjali jinkludu kemm l-ispejjeż tal-proċedimenti kif ukoll l-ispejjeż u l-onorarji tar-rappreżentanti legali.

L-ispejjeż tal-proċedimenti jikkonsistu fi ħlas standard għad-dħul fir-registru tal-kawżi u elementi oħra ta' nfiq li jistgħu jinqalgħu (bħal opinjonijiet tal-esperti u tariffi għall-ikkupjar ta' dokumenti).

Il-pagament standard imsemmi fit-test Konsolidat Nru 115 tal-2002 huwa pagabbli f'kull istanza tal-proċedimenti, inklużi proċedimenti ta' falliment u proċedimenti mhux kontenzjużi, ħlief fejn ikun speċifikament eżentat mil-liġi.

Il-ħlas ma jkunx meħtieġ, b'mod partikolari, fi proċedimenti li jirrigwardaw il-familja u l-istat ċivili ta' persuna, kif stabbilit fil-Ktieb IV tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (pereżempju, f'kawżi ta' separazzjoni legali, dispożizzjonijiet relatati mal-minorenni; relazzjonijiet ta' proprjetà bejn il-konjuġi; ir-rikonossiment tal-istatus ta' rifuġjat), proċedimenti ta' prevenzjoni (pereżempju qbid biex jiġihallu djun); proċedimenti dwar ir-registru tal-artijiet, proċedimenti biex jiġu eżegwiti l-kunsinna u r-rilaxx, proċedimenti rigward il-ħlasijiet ta' manteniment tat-tfal, il-proċedimenti kollha li jikkonċernaw it-tfal (pereżempju proċedimenti dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri) u r-regoli dwar il-kompetenza u l-gurizdizzjoni.

Ir-raġunijiet għal kwalunkwe eżenzjoni jridu jiġu ddkjarati b'mod xieraq mill-parti fil-konkluzjonijiet tal-att promotur.

Il-ħlas standard ma jkunx meħtieġ fil-każ ta' azzjonijiet ċivili għal kumpens b'rabta ma' proċedimenti kriminali fejn ir-rikors ikun biss sabiex it-trażgressur jiġi kkundannat; jekk isir rikors għal kumpens, anke b'mod provviżorju, il-ħlas ikun dovut jekk ir-rikors jintlaqa'. L-ammont iwarja bejn minimu ta' **EUR 62 u massimu ta' EUR 930**, skont in-natura u l-valur tal-kawża.

(Obbligi ta' ħlas) – Kull parti jkun jeħtiġilha tħallas l-ispejjeż tal-atti proċedurali li hija timla jew titlob u tħallas għad-dokumenti meħtieġa għall-azzjoni jekk il-liġi jew l-imħallef jitlobhom jagħmlu hekk (pereżempju tariffi għall-opinjoni tal-esperti). Meta l-parti tkun eliġibbli għal għajjuna legali, l-Istat jagħmel tajjeb għall-ispejjeż.

Fir-rigward tal-ħlas standard, dan irid jithallas mill-parti li tidhol fil-kawża, li tippreżenta l-appell inizjali jew, fi proċedimenti ta' eżekuzzjoni, li tippreżenta rikors għall-assenjazzjoni jew għall-bejgħ.

Il-valur tal-kawża jkun indikat fil-konklużjonijiet tal-att promotur; parti li temenda rikors, tippreżenta kontrotalba jew tintervjeni b'mod indipendenti u b'hekk iżzid il-valur tal-kawża, tkun meħtieġa tħallas ammont addizzjonali.

(Il-kriterju għall-ghoti tal-ispejjeż) – Skont il-prinċipju ġenerali stabbilit fl-Artikolu 91 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, l-imħallef jordna lill-parti telliefa tħallas lura l-ispejjeż tal-proċedimenti li tkun garrbet il-parti rebbieħa bħala parti mis-sentenza tiegħu dwar il-proċedimenti.

L-imħallef igawdi minn setgħat diskrezzjonali fir-rigward tal-ispejjeż u jista' jordna li jithallsu parzjalment jew kompletament, filwaqt li jqis l-eżitu ġenerali tal-tilwima. Huwa jkun jeħtiġlu jqis il-punt sa fejn it-talba ingenerali tkun fondata sew. Id-deċiżjoni tista' tiġi kkontestata.

Il-parti telliefa jkun jeħtiġilha tħallas lura l-ispejjeż u t-tariffi tal-avukat tal-parti rebbieħa, kif ukoll l-ammonti mħallsa lill-esperti maħtura mill-qorti jew lix-xhieda esperti kif rimunerati mill-imħallef. Il-parti telliefa hi wkoll meħtieġa tkopri l-ispejjeż l-oħra involuti fit-tweġġ tal-proċedimenti, li jithallsu lill-iskrivan tal-qorti flimkien mal-ispejjeż tan-notifika tas-sentenza.

2 X'inhija eżattament l-għajjuna legali?

Fis-sistema legali Taljana, l-istabbiliment ta' "għajjuna legali" biex tipprovdi difiża għaċ-ċittadini b'mezzi insuffiċjenti li r-raġunijiet tagħhom ma jkunux manifestament infondati, kif ukoll għaċ-ċittadini barranin residenti legalment fl-Italja meta ssefħ is-sitwazzjoni jew il-fatt li jwassal għal proċedimenti legali u għall-persuni mingħajr Stat (l-Artikolu 119 tad-Digriet Presidenzjali Nru 115/2002), jinvolvi l-eżenzjoni ta' dawn il-persuni milli jkollhom iħallsu ċerti spejjeż (" *spese prenotate a debito*") jew tariffi tal-qorti mħallsa minn qabel) u li l-Istat iħallas spejjeż oħrajn.

Meta jkun hemm dritt għal għajjuna legali, ċerti tariffi ma jithallsux, filwaqt li oħrajn jithallsu mill-Istat. Tal-ewwel jinkludu l-ħlas standard, l-ispejjeż ta' somma f' daqqa għan-notifiki fuq talba uffiċjali, ċerti tariffi (tariffi tar-registri, tariffi tal-ipoteki u tar-registru tal-artijiet) u tariffi għall-kopji.

L-Istat iħallas dan li ġej:

l-onorarji u l-ispejjeż tal-avukat;

l-ispejjeż tal-ivvjaġġar u l-ispejjeż imgarrba mill-imħallfin, l-uffiċjali u l-uffiċjali ġudizzjarji għat-tweġġ tad-dmirijiet tagħhom barra l-qorti;

l-ispejjeż tal-ivvjaġġar u l-ispejjeż imgarrba mix-xhieda, l-uffiċjali tal-qorti u x-xhieda esperti, u l-ispejjeż imgarrba minn dawn tal-aħħar fit-tweġġ tad-dmirijiet tagħhom jiġu rimborżati wkoll;

l-ispiża tal-pubblikazzjoni ta' kwalunkwe avviż legali dwar id-deċiżjoni tal-imħallef;

l-ispejjeż tan-notifiki fuq talba uffiċjali;

allowances għall-kura tat-tfal.

L-Istat għandu d-dritt ta' rimborż u, meta ma jirkuprax il-flus mill-parti telliefa, jista' jitlob ħlas lura mill-parti eliġibbli għal għajjuna legali fil-każijiet li ġejjin: 1) jekk il-benefiċjarju jirbaħ il-kawża jew is-soluzzjoni tat-tilwima u jirċievi mill-anqas sitt darbiet l-ispejjeż jew 2) jekk il-kawża tiġi rtrata jew itterminata. Hemm dispożizzjonijiet speċjali sabiex jiġi żgurat ir-rimborż fil-każ li l-kawża tinqata' mir-registru tal-kawżi jew tintemm minħabba li l-partijiet jonqsu milli jieħdu azzjoni jew milli jissodisfaw ir-rekwiżiti legali.

3 Għandi dritt għal għajjuna legali?

Fil-proċedimenti ċivili u fil-proċedimenti mhux kontenzjużi (pereżempju s-separazzjoni legali, il-kustodja tat-tfal jew deċiżjonijiet dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri), iċ-ċittadini b'mezzi insuffiċjenti huma intitolati għal għajjuna legali biex jiddefendu lilhom infushom, sakemm ir-raġunijiet tagħhom ma jkunux manifestament infondati.

Persuni mingħajr stat u ċittadini barranin residenti legalment huma trattati bl-istess mod bħaċ-ċittadini, bil-kundizzjoni li r-residenza fl-Italja trid tkun legali mid-data meta tkun seħħet is-sitwazzjoni jew il-fatt li wassal għal proċedimenti legali. Organizzazzjonijiet jew assoċjazzjonijiet mingħajr skop ta' qligħ li ma jkunux involuti f'attivitajiet kummerċjali jistgħu jikkwalifikaw ukoll; għalhekk mhumiex biss eliġibbli organizzazzjonijiet tal-karità mingħajr skop ta' qligħ jew organizzazzjonijiet mingħajr skop ta' qligħ li jipprovdu edukazzjoni lill-foqra, li diġà jikkwalifikaw taħt il-Liġi Nru 217/90, iżda wkoll assoċjazzjonijiet tal-konsumaturi u utenti inklużi fil-lista fl-Artikolu 5 tal-Liġi Nru 281/98.

Skont l-Artikolu 76 tad-Digriet Presidenzjali Nru 115/2002, sabiex jikkwalifika għal għajjuna legali, ir-rikorrent ikun jeħtiġlu jkollu dħul taxxabblu annwali, kif jidher fuq id-dikjarazzjoni tat-taxxa l-aktar reċenti, ta' mhux aktar minn EUR 11,493.82 (id-Digriet Ministerjali tas-16 ta' Jannar 2018 fil-Gazzetta Uffiċjali Nru 49 ta-28 ta' Frar 2018).

Il-limiti tad-dħul huma aġġustati kull sentejn b'ordni tal-Ministeru tal-Ġustizzja, b'konsultazzjoni mal-Ministeru tal-Ekonomija u l-Finanzi (l-Artikolu 77 tad-Digriet Presidenzjali Nru 115/2002), biex jitqiesu l-varjazzjonijiet fl-indiċi tal-prezzijiet għall-konsumatur għall-familji ta' ħaddiema li jagħmlu xogħol manwali u xogħol mhux manwali, identifikat minn ISTAT tul is-sentejn ta' qabel.

Meta l-parti kkonċernata tkun tgħix ma' konjuġi, ma' sieħeb ċivili jew ma' membri oħra tal-familja, id-dħul totali miksub matul l-istess perjodu minn kull membru tal-familja, inkluż dak tar-rikorrent, jitqies bħala d-dħul.

Fir-rigward ta' koabitanti li d-dħul tagħhom għandu jidied ma' dak tar-rikorrent, il-limiti tad-dħul għall-proċedimenti kriminali jidiedu għal EUR 1,032.91 għal kull membru tal-familja li tgħix miegħu.

Għandu jiġi nnutat li l-benefiċċju tad-divorzju riċevut mir-rikorrent irid jiġi inkluż għall-finijiet tal-kalkolu tal-ammont imsemmi fl-Artikolu 76, sakemm dan ma jithallasx bħala somma f'daqqa.

Id-dħul minn attivitajiet illeċiti wkoll għandu effett fuq l-eliġibbiltà biex wieħed jirċievi għajjuna legali, filwaqt li jiġi ċċarat li l-awditjar tad-dħul ma jistax jiddependi fuq proċeduri awtomatiċi u minflok jeħtiġ revizzjoni tal-fatti speċifiċi tal-kawża individwali, u b'hekk tiġi eskluża kull possibbiltà li sentenza mhux finali tiġi attribwita sinifikat, sakemm dan ikun ta' ħsara għall-preżunzjoni tal-innoċenza. Ir-rifjut li tingħata għajjuna fuq il-baži ta' sentenza mhux finali li minnha wieħed jista' jassumi l-eżistenza ta' dħul minn attivitajiet illeċiti huwa għalhekk illegali (il-Qorti Kriminali tal-Kassazzjoni, ir-Raba' Awla, sentenza tal-20 ta' Frar 2013, Nru 18591).

Eċċezzjoni: id-dħul personali biss għandu jitqies meta l-kawża tikkonċerna d-drittijiet personali, jew fi proċedimenti fejn l-interessi tar-rikorrent ikunu f'kunflitt ma' dawk tal-membri l-oħrajn tal-familja li tgħix magħhom.

L-eliġibbiltà għal għajjuna legali għandha tibqa' valida għall-istadji kollha jew għall-istanzi kollha tal-proċedimenti; madankollu, f'materji ċivili u amministrattivi, b'kuntrastrast ma' materji kriminali, jekk il-parti li tingħata l-għajjuna tiffel, hija ma tkunx tista' tuża għajjuna legali biex tikkontesta s-sentenza mingħajr ma tkun reġġgħet għamlet rikors għal dik l-għajjuna.

Barra minn hekk, l-eligibbiltà għal għajjnuna legali fi proċedimenti ċivili ma tfixxir li l-Istat huwa responsabbli għall-ispejjeż li l-klijent ikun ordnat iħallas lill-parti rebbieha, minħabba li l-ispejjeż u l-onorarji huma biss dawk dovuti lill-avukat tal-parti li tingħata l-għajjnuna, li l-Istat, meta jissostitwixxi lill din il-parti, jintrabat li jħallas, minħabba s-sitwazzjoni finanzjarja instabbli tagħha u minħabba l-fatt li t-talbiet tagħha ma jkunux manifestament infondati (ara s-sentenza tal-Qorti Ċivili tal-Kassazzjoni Nru 10053 tal-2012).

Każijiet speċifiċi

B'deroga mil-limiti tad-dhul stabbiliti mill-paragrafu 1 tal-Artikolu 76 tad-Digriet Presidenzjali Nru 115/2002, dawn li ġejjin jistgħu, f'xi każijiet, jikkwalifikaw għal għajjnuna legali:

il-partijiet leżi tar-reati msemmija fl-Artikoli 572, 583-bis, 609-bis, 609-*quater*, 609-*octies* u 612-bis tal-Kodiċi Kriminali, u meta mwettqa kontra minorenni, ir-reati msemmija fl-Artikoli 600, 600-bis, 600-*ter*, 600-*quinquies*, 601, 602, 609-*quinquies* u 609-*undecies* tal-Kodiċi Kriminali, jistgħu jkunu eligibbli għall-għajjnuna, inkluż b'deroga mil-limiti tad-dhul stabbiliti bid-dritt (l-Artikolu 76, paragrafu 4-*ter*);

minorenni barranin mhux akkumpanjati involuti fi proċedimenti tal-qorti fi kwalunkwe kapaċità għandhom id-dritt li jiġu infurmati bl-għażla li jinħatar konsulent legali ta' fiduċja, inkluż permezz tat-tutor maħtur tagħhom jew persuna b'responsabbiltà tal-ġenituri skont l-Artikolu 3(1) tal-Liġi Nru 184 tal-4 ta' Mejju 1983, kif emendata, u li jagħmlu rikors, fuq il-bażi tal-leġiżlazzjoni applikabbli, għal għajjnuna legali fi kwalunkwe stadju jew istanza tal-proċedimenti (l-Artikolu 76, il-paragrafu 4-*quater*);

tfal minorenni jew adulti li ma jkunux finanzjarjament awtosuffiċjenti u li jkunu tilfu ġenitur minħabba li l-ġenitur ikun inqatel mill-konjuġi, irrispettivament minn jekk kinux legalment separati jew iddivorzjati, mis-sieħeb ċivili tal-ġenitur, anki jekk is-sħubija ċivili tkun spiċċat, jew minn persuna li jkollha jew kellha relazzjoni intima u fit-tul li tinvolvi l-koabitazzjoni mal-ġenitur, jistgħu jkunu eligibbli għal għajjnuna legali, inkluż b'deroga mil-limiti tad-dhul statutorji, billi dik l-eligibbiltà tiġi applikata, bħala eċċezzjoni, għall-proċedimenti kriminali assoċjati u għall-proċedimenti ċivili kollha li jirriżultaw mir-reat, inklużi l-proċedimenti ta' ezekuzzjoni (l-Artikolu 76, il-paragrafu 4-*quater*);

vittmi ta' atti terroristiċi jew atti simili jew is-superstigi tagħhom (Artikolu 10, paragrafu 1, Liġi Nru 206/204).

4 L-għajjnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

Kif iddikjarat hawn fuq, fil-proċedimenti ċivili u fil-proċedimenti mhux kontenzjużi (pereżempju s-separazzjoni legali, il-kustodja tat-tfal jew deċiżjonijiet dwar ir-responsabbiltà tal-ġenituri), iċ-ċittadini b'mezzi insuffiċjenti huma intitolati għal għajjnuna legali biex jiddefendu lilhom infushom, sakemm ir-raġunijiet tagħhom ma jkunux manifestament infondati.

Hemm raġunijiet sugġettivi għall-esklużjoni mill-għajjnuna inkwiżjoni:

L-applikant ikun persuna kkundannata b'sentenza finali għal reati marbuta mal-ksur tar-regoli dwar is-soppressjoni tat-taxxa fuq id-dhul u l-evazzjoni tal-VAT; l-applikant ikun assistit minn aktar minn avukat wieħed, hliet għal avukat li jkun inħatar biex jipparteċipa fi proċedimenti kriminali mill-bogħod f'kawżi fejn tapplika l-Liġi Nru 11/1998.

Madankollu, hemm każijiet minbarra dawk ta' hawn fuq li fihom jista' jiġi preżunt li l-applikant għandu mezzi suffiċjenti, jiġifieri dawn li ġejjin:

f'kawżi li jinvolvu t-trasferiment tar-riċevibbli u l-imgħaxxijiet ta' oħrajn (sakemm it-trasferiment ma jsirx bi f'las ta' riċevibbli jew imgħaxxijiet preeżistenti); fil-każ ta' kundanna permezz ta' sentenza finali għar-reati taħt l-Artikoli 416-bis tal-Kodiċi Kriminali u l-Artikolu 291-*quater* tat-Test Konsolidat imsemmi fid-Digriet Presidenzjali Nru 43 tat-23 ta' Jannar 1973, limitat għax-xenarji aggravati taħt l-Artikoli 80 u 74(1) tat-Test Konsolidat imsemmi fid-Digriet Presidenzjali Nru 309 tad-9 ta' Ottubru 1990, u għar-reati mwettqa bl-isfruttament tal-kundizzjonijiet identifikati mill-Artikolu 416-bis imsemmi qabel jew sabiex jiġu ffaċilitati l-attivitàjiet tal-assocjazzjonijiet identifikati minn dak l-artikolu, id-dhul jitqies li jkun oġġa mil-limiti stabbiliti. Madankollu, hija permessa prova kuntrarja (sentenza tal-Qorti Kostituzzjonali Nru 139 tal-2010).

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

Ma hemmx proċedura speċifika għall-emergenzi. Madankollu, għandu jiġi indikat li, skont l-Artikolu 126 tat-Test Konsolidat, il-Kunsill tal-Avukati jista', fi żmien 10 ijiem minn meta jiġi pprezentat ir-rikors jew minn meta dan tal-aħħar jirriveh u meta r-rewkwiżiti jkunu ssodisfati, jipprovi provviżorjament għajjnuna legali lill-rikorrent bil-quddiem.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajjnuna legali?

Fi proċedimenti ċivili, ir-rikorsi għal għajjnuna legali, abbozzati skont il-metodi u bil-kontenut stabbiliti mill-Artikoli 79 u 122 tat-Test Konsolidat, għandhom jiġu pprezentati jew mibgħuta permezz ta' konsenja reġistrata lill-Kunsill tal-Avukati, u mir-rikorrent jew mill-avukat tar-rikorrent biss.

Mhuwix ċar jekk il-konsenja reġistrata teħtieġ konferma tar-riċevuta; għalhekk, din mhijex meqjusa bħala kundizzjoni ta' eligibbiltà, iżda hija fid-diskrezzjoni tar-rikorrent.

Il-formoli tar-rikors huma disponibbli mill-uffiċċji tal-Kunsill tal-Avukati.

Ir-rikorsi għal għajjnuna legali fi proċedimenti ċivili jridu jiġu pprezentati lill-**uffiċċju tal-Kunsill tal-Avukati** li huwa kompetenti fir-rigward ta':

il-post fejn ikun ibbażat l-imħallef li quddiemu jkunu pendenti l-proċedimenti;

il-post fejn ikun ibbażat l-imħallef li jkun kompetenti biex jiddeciedi fuq il-merti tal-kawża, jekk il-proċedimenti jkunu għadhom għaddejnin;

il-post fejn ikun ibbażat l-imħallef li jkun hareġ id-deċiżjoni kkontestata għall-appelli quddiem il-Qorti tal-Kassazzjoni, il-Kunsill tal-Istat jew il-Qorti tal-Awdituri.

Ir-rikors skont l-Artikolu 78 tad-Digriet Presidenzjali Nru 115/2002 ikun inammissibbli jekk ma jkunx iffirmit mir-rikorrent. Il-firma trid tiġi awtentikata mill-

avukat jew permezz tal-proċeduri stabbiliti mill-Artikolu 38(3) tad-Digriet Presidenzjali Nru 445 tat-28 ta' Diċembru 2000.

7 X'dokumenti jridu jiġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajjnuna legali?

Ir-rikors, iffirmit mir-rikorrent, irid isir fuq karta sempliċi (mhux ittimbrata) u jrid jindika dan li ġej (l-Artikolu 79 tad-Digriet Presidenzjali ta' hawn fuq):

it-talba għal għajjnuna legali

id-dettalji personali u l-kodiċi tat-taxxa tar-rikorrent u tal-membri tal-familja tiegħu

dikjarazzjoni tad-dhul riċevut is-sena ta' qabel ir-rikors (awtodikjarazzjoni)

impenn li jiġi nnotifikat kwalunkwe qaqliq sinifikanti fid-dhul għall-finijiet tal-eligibbiltà għall-għajjnuna

jekk il-kawża tkun digà pendenti

id-data tas-seduta li jkun imiss

id-dettalji u l-post ta' residenza tal-kontroparti

raġunijiet fattwali u legali għall-valutazzjoni tal-bażi tat-talba li tkun qed tiġi asserita

evidenza (kopji ta' dokumenti, dettalji ta' kuntatt, dikjarazzjonijiet tax-xhieda, opinjonijiet esperti, eċċ. mehmużin).

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajjnuna legali?

Kif intqal aktar 'il fuq, ir-rikorsi għal għajjnuna legali fi proċedimenti ċivili jridu jiġu pprezentati lill-**uffiċċju tal-Kunsill tal-Avukati** li huwa kompetenti fir-rigward ta':

il-post fejn ikun ibbażat l-imħallef li quddiemu jkunu għaddejnin il-proċedimenti;

il-post fejn ikun ibbażat l-imħallef li jkun kompetenti biex jiddeciedi fuq il-merti tal-kawża, jekk il-proċedimenti jkunu għadhom għaddejnin;

il-post fejn ikun ibbażat l-imħallef li jkun hareġ id-deċiżjoni kkontestata għall-appelli quddiem il-Qorti tal-Kassazzjoni, il-Kunsill tal-Istat jew il-Qorti tal-Awdituri.

Fir-rigward tal-proċeduri kriminali, ir-rikorsi jridu jiġu pprezentati lill-imħallef li quddiemu jkunu pendenti l-proċedimenti, filwaqt li jiġi ċċarat li, jekk il-proċedimenti jkunu pendenti quddiem il-Qorti tal-Kassazzjoni, huwa l-imħallef li jkun hareġ id-deċiżjoni kkontestata li jkun kompetenti (l-Artikoli 93 u 96 tad-Digriet Presidenzjali msemmi hawn fuq).

Ir-rikorsi irid jiġi pprezentat lill-iskrivan tal-Qorti li fiha jkun ibbażat l-imħallef tal-proċediment, mir-rikorrent jew mill-avukat tar-rikorrent, jew jista' jintbagħat lill-iskrivan permezz ta' kunsinna registrata.

Jekk ir-rikorrent ikun detenut jew miżmum il-ħabs, ir-rikors jista' jintlaqa' mid-direttur tal-ħabs jew minn uffiċjal tal-pulizija ġudizzjarja.

Ma għadux possibbli li jiġu pprezentati rikorsi matul seduta ta' smiġħ.

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajjuna legali?

Kopja tad-dokument li permezz tiegħu l-Kunsill tal-Avukati jagħti, jiċċad jew jiddikjara r-rikors bħala inammissibbli tintbagħat lir-rikorrent u lill-imħallef.

Wara li jkun għe pprezentat ir-rikors, il-Kunsill tal-Avukati:

jvvaluta l-bażi tat-talba li tkun qed tiġi asserita u jekk il-kundizzjonijiet għall-eligibbiltà ġeww issodisfati,

joħroġ waħda mid-deċiżjonijiet li ġejjin fi żmien 10 ijiem:

rikors aċċettabbli

rikors inammissibbli

rikors miċħud

jibgħat kopja tad-deċiżjoni lir-rikorrent, lill-imħallef kompetenti u lid-Dipartiment tat-Taxxa, sabiex jivverifika d-dħul iddikjarat.

Jekk il-Kunsill tal-Avukati jiċċad jew jiddikjara r-rikors inammissibbli, dan jista' jittressaq quddiem l-imħallef li jkun qed jisma' l-kawża, li mbagħad jieħu deċiżjoni fil-forma ta' ordni. It-terminu huwa obbligatorju.

Wara li jitlestew il-kontrolli, l-imħallef joħroġ ordni motivata li tiddikjara r-rikors inammissibbli, jew inkella aċċettabbli jew miċħud.

Ladarba tinħareġ, l-iskrivan tal-Qorti jinnotifika lir-rikorrent dwar l-ordni.

Madankollu, fi proċedimenti kriminali, l-imħallef ikun jeħtieġu joħroġ ordni fi żmien 10 ijiem mid-data tal-prezentata jew tal-wasla tar-rikors.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajjuna legali?

-

11 Min jagħżili l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajjuna legali?

Ir-rikorrenti li jingħataw għajjuna legali jistgħu jaħtru avukat mil-listi ta' avukati tal-għajjuna legali stabbiliti mill-kunsilli tal-Avukati tad-distrett tal-Qorti tal-Appell fejn ikun ibbażat l-imħallef kompetenti biex jiddeciedi fuq il-merti tal-kawża jew l-imħallef li quddiemu jkunu pendenti l-proċedimenti.

Ir-rikorrenti li jingħataw l-għajjuna legali jistgħu jaħtru wkoll xhud espert, fejn dan ikun permess mil-liġi.

Jekk il-kawża tkun quddiem il-Qorti tal-Kassazzjoni, l-avukat jintgħażel mil-listi stabbiliti mill-Kunsilli tal-Avukati tad-distrett tal-Qorti tal-Appell fejn ikun ibbażat l-imħallef li jkun hareġ id-deċiżjoni kkontestata.

Il-lista ta' avukati tal-għajjuna legali tinkludi professjonisti li jkunu applikaw biex jitpoġġew fiha u li jkollhom il-kwalifiki meħtieġa biex jibnu difiża.

Il-Kunsill tal-Avukati jieħu d-deċiżjoni li jinkludi avukati fuq il-lista abbażi tal-kapaċitajiet tagħhom, l-esperjenza professjonali miksuba matul mill-anqas sitt snin u l-fatt li ma kinux soġġetti għal miżuri dixxiplinari.

L-avukati jistgħu jitneħħew mil-lista f'kull ħin. Din tiġġedded kull sena u tkun disponibbli għall-pubbliku fl-uffiċċji ġudizzjarji kollha fid-distrett.

L-avukati li jirrapprezentaw il-parti li tkun ingħatat għajjuna jkun jeħtieġhom jitolbu notifika li l-proċedimenti waqfu jekk ikunu tneħħew mil-lista tal-kawżi minħabba li l-partijiet ikunu naqsu milli jieħdu azzjoni (skont l-Artikolu 309 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). In-nuqqas ta' konformità ma' dan l-obbligu huwa kwistjoni dixxiplinara.

12 L-għajjuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

Il-benefiċjarji tal-għajjuna legali (l-Artikolu 107 tad-Digriet Presidenzjali) huma eżentati milli jħallsu ċerti spejjeż, filwaqt li oħrajn jithallsu mill-Istat, kif stipulat fl-Artikolu 131 tad-Digriet Presidenzjali Nru 115/2002. L-għajjuna tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti meħtieġa mil-liġi, inkluża l-ħatra ta' xhud espert li jaġixxi għar-rikorrent. Madankollu, ma tkopri l-ispejjeż tal-konsultazzjonijiet barra mill-qorti.

L-onorariji u l-ispejjeż dovuti lill-avukat tar-rikorrent jithallsu mill-imħallef fl-aħħar ta' kull stadju jew istanza tal-proċedimenti u, fi kwalunkwe każ, mat-tmien tal-ħatra.

L-ispejjeż u t-tariffi tal-assistent tal-imħallef u ta' kull xhud espert li jkun qed jaġixxi għar-rikorrent, jithallsu wkoll.

Il-benefiċjarju u l-partijiet involuti, inkluż il-prosekutur pubbliku, jiġu nnotifikati dwar l-ordni ta' pagament u jistgħu jikkontestawha.

L-avukat tar-rikorrent, l-assistent tal-imħallef u x-xhud espert li jaġixxi għar-rikorrent ma jistgħux jitolbu jew jirċievu remunerazzjoni jew kumpens mill-klijent tagħhom ħlief għal dak previst mil-liġi. Kwalunkwe ftehim kuntrarju jkun null u bla effett u kwalunkwe ksur ta' din il-projbizzjoni huwa reat dixxiplinari serju.

Fil-każ ta' azzjoni ċivili mressqa b'konnessjoni ma' proċedimenti kriminali, l-ispejjeż tal-proċedimenti huma rregolati mill-Artikolu 108 tat-Test Konsolidat.

Madankollu, b'mod ġenerali, l-eligibbiltà għal għajjuna legali tagħti lill-benefiċjarju l-istess drittijiet bħal dawk koperti mir-regoli ġenerali.

13 Min għandu jħallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajjuna legali limitata?

Ir-regoli dwar l-għajjuna legali ma jipprevedux għajjuna parzjali.

14 L-għajjuna legali tkopri l-appelli wkoll?

L-eligibbiltà tkopri l-istanzi u l-istadji kollha tal-proċedimenti u kwalunkwe proċedura derivata jew konnessa b'mod ieħor (bħall-eżekuzzjoni).

Madankollu, jekk il-parti li tkun ingħatat l-għajjuna tiflef, hija ma tkunx tista' tuża l-għajjuna legali biex tikkontesta d-deċiżjoni, minbarra t-talbiet għal kumpens b'rabta ma' proċedimenti kriminali.

15 L-għajjuna legali tista' tiġi rritrata qabel il-konkluzjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Jekk ikun hemm bidliet fir-rigward tad-dħul tal-benefiċjarju matul il-proċedimenti li jkollhom effett fuq l-eligibbiltà tiegħu għal għajjuna legali, l-imħallef tal-proċedura jirtira l-għajjuna.

L-imħallef tal-proċedura jista' wkoll jirtira l-għajjuna legali fi kwalunkwe ħin jekk jirriżulta li l-kriterji ta' eligibbiltà ma jkunux ġeww issodisfati jew li l-parti kkoncernata tkun aġixxiet jew irraġġiet b' *mala fide* jew b'negligenza gravi.

L-irtirar jidhol fis-seħħ mill-mument li l-bidla fid-dħul tkun ġiet ivverifikata, iżda f'każijiet oħra dan ikun retroattiv u jirrikjedi l-irkupru tas-somom imħallsa mill-Istat.

Jekk jinstab li jkunu saru dikjarazzjonijiet foloz, l-uffiċċju tal-finanzi jitolb l-irtirar tal-għajjuna u jgħaddi l-evidenza lill-Prosekutur Pubbliku responsabbli għall-prezentata ta' kwalunkwe proċediment kriminali li jirriżulta.

Il-verifiki li l-kriterji tal-eligibbiltà jkomplu jiġu ssodisfati jistgħu jiġu ripetuti matul il-proċedimenti fuq talba tal-awtoritajiet ġudizzjarji jew fuq l-inizjattiva tal-uffiċċji finanzjarji.

Jekk ikunu saru dikjarazzjonijiet foloz dwar id-dħul, dan iġorr sentenza ta' bejn sena u ħames snin ħabs u multa ta' bejn EUR 309.87 u EUR 1,549.37. Is-sentenza jew il-multa tiżdied jekk id-dikjarazzjoni falza tkun wasslet sabiex ir-rikorrent jikseb l-għajjuna legali jew ikompli jikseb għajjuna legali.

Il-kundanna tirriżulta fil-irtirar retroattiv tal-ghajna u l-irkupru tas-somom imħallsa mill-Istat mit-trasgressur (cf. l-Artikolu 136 tad-Digriet Presidenzjali msemmi aktar 'il fuq).

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ninghata ghajna legali?

Jekk il-Kunsill kompetenti tal-Avukati jiċhad ir-rikors għal ghajna legali jew jekk jiddikjarah inammissibbli, ir-rikorrent jista' jerga' jressaq ir-rikors quddiem l-imħallef li jkun qed jisma' l-kawża, li mbagħad jiehu decizjoni fil-forma ta' ordni.

Madankollu, fil-kuntest tal-proċedimenti kriminali, l-Artikolu 99 tad-Digriet Presidenzjali jistabbilixxi li r-rikorrent jew l-avukat tar-rikorrent jistgħu jressqu appell lill-President tal-Qorti tal-Gustizzja jew lill-Qorti tal-Appell, li l-imħallef li jkun kaħad it-talba jappartjeni għaliha, fi żmien 20 jum min-notifika tar-rikors miċhud.

L-aħħar aġġornament: 20/12/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Għajna legali - Lussemburgu

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

L-ispejjeż ta' proċess li ġejjin jistgħu jiħallsu permezz tal-ghajna legali:

It-taxxa tal-boll u tar-registrazzjoni

It-tariffi tar-Registru tal-Qorti

It-tariffi u l-ispejjeż tal-marixxalli

L-ispejjeż u t-tariffi tal-esperti

It-tariffi tal-interpreti u t-tradutturi

L-ispejjeż u t-tariffi tan-nutara

L-allowances għax-xhieda

L-ispejjeż tal-ivvjaġġar

L-ispejjeż tal-pubblikazzjoni

It-tariffi u l-emolumenti tal-avukati

It-taxxi u t-tariffi relatati mar-registrazzjoni, l-ipoteka u r-ghan

Tariffi għal ċertifikati li jiddikjaraw il-pożizzjoni fil-liġi barranija (*certificats de coutume*).

2 X'inhija eżattament l-ghajna legali?

Permezz ta' ghajna legali, persuna fiżika li m'għandhiex mezzi suffiċjenti tista' tikseb assistenza legali jew parir legali mingħand avukat għal kawża speċifika.

3 Għandi dritt għal ghajna legali?

Persuni b'mezzi insuffiċjenti huma eliġibbli għall-ghajna legali biex jiddefendu l-interessi tagħhom, sakemm dawn ikunu:

ċittadini tal-Lussemburgu, jew

ċittadini barranin awtorizzati li jibdeu jgħixu fil-Lu ssemburgu, jew

ċittadini ta' Stat Membru tal-Unjoni Ewropea, jew

ċittadini barranin meqjusa bħala ekwivalenti għaċ-ċittadini tal-Lussemburgu għall-finijiet tal-ghajna legali permezz ta' trattat internazzjonali, jew

ċittadini ta' pajjiżi terzi residenti illegalment bl-għan li tiġi rrimborsata r-remunerazzjoni dovuta skont l-Artikolu 572-7 tal-Kodiċi tax-Xogħol (*Code du Travail*).

L-ghajna legali tista' tingħata wkoll lil kwalunkwe ċittadin barrani ieħor b'mezzi insuffiċjenti fi proċedimenti relatati mad-dritt tiegħu għall-ażil, id-dħul, ir-residenza għal żmien twil jew it-tneħħija.

Il-verifika ta' mezzi insuffiċjenti hija bbażata fuq id-dħul gross totali u l-kapital tar-rikorrent u ta' kwalunkwe membru ieħor tal-unità domestika tiegħu.

L-ghajna legali hija rrifjutata lil persuni li jressqu azzjoni li tidher *a priori* irragonevoli, li x'aktarx ma tirnexxi jew li l-għan tagħha jidher sproporzjonat meta mqabbel mal-ispejjeż potenzjali.

4 L-ghajna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

L-ghajna legali tista' tingħata jew lillattur jew lill-konvenut f'materji kontenzjużi jew mhux kontenzjużi, kemm jekk ikunu ttrattati fil-qorti kif ukoll jekk le. Tista' tintalab għal kwalunkwe azzjoni mressqa quddiem il-qorti ordinarji jew il-qorti amministrattivi. L-ghajna legali tista' tingħata wkoll fil-każ ta' miżuri u proċeduri kawtelatorji biex jiġu eżegwiti decizjonijiet ta' qorti jew kwalunkwe strument ieħor li jista' jiġi eżegwit.

Madankollu, ma tistax tingħata lis-sidien ta' vetturi bil-mutur għal tilwim li jirriżulta mill-użu ta' tali vetturi. Bl-istess mod, ma tistax tingħata lil sidien ta' hwienet, industrijalisti, jew nies tas-sengħa jew professjonisti b'rabta ma' tilwim li jikkonċerna n-negozju jew l-attività professjonali tagħhom, h'ief f'każijiet eċċezzjonali u debitament sostanzjati; lanqas, b'mod ġenerali, ma tista' tingħata għal tilwim rigward attività spekulattiva mill-persuna li titlob ghajna legali.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

F'każijiet ta' emerġenza, tista' tingħata konċessjoni temporanja ta' ghajna legali, mingħajr formalità ulterjuri, mill-President tal-Kamra tal-Avukati (*Bâtonnier de l'Ordre des Avocats*) għall-passi li jiddeciedi l-President.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal ghajna legali?

Il-formola nazzjonali ta' rikors għall-ghajna legali fil-Lussemburgu tista' tinkiseb mis-Servizz Ċentrali tal-Assistenza Soċjali (*Service Central d'Assistance Sociale*, tel. 00 352 475821-1).

7 X'dokumenti jridu jiġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal ghajna legali?

Meta tippreżenta rikors għal ghajna legali għandek tehmeż:

kopja tad-dokument tal-identità tiegħek;

iċ-ċertifikat ta' registrazzjoni tiegħek maċ- **Ċentru Kongunt tas-Sigurtà Soċjali** (*Centre Commun de la Sécurité Sociale - CCSS*) kif ukoll tal-persuni tal-unità domestika tiegħek;

għalik u għal kull membru tal-unità domestika tiegħek: ir-rendikonti tal-paga (jew ċertifikat tad-dħul tas-CCSS), l-irċevuti tad-dħul minimu ggarantit mill-iskema *Revenu d'inclusion sociale* (REVIS), l-irċevuti tal-benefiċċji tal-qgħad jew tal-pensjoni jew riċevuti oħrajn li jkopru l-aħħar tliet xhur u li jindikaw l-ammonti gross (id-dikjarazzjonijiet bankarji mhumiex biżżejjed);

ċertifikat ta' bilanċ zero mill-Fond Nazzjonali ta' Solidarjetà (*Fonds national de solidarité*) għal kull membru tal-unità domestika, jekk l-unità domestika ma tircievi xejn mill-Fond;

jekk l-unità domestika tirċievi jew tħallas allowance tal-manteniment, dokument li jindika l-ammont imħallas jew riċevut (pereżempju, dikjarazzjonijiet bankarji għall-aħħar tliet xhur);

ċertifikat ta' sjieda jew nuqqas ta' sjieda ta' proprjetà immobbli maħruġ mill-Amministrazzjoni tat-Taxxa fil-Lussemburgu (*Administration des contributions directes*) għal kull membru tal-unità domestika;

fejn applikabbli, dokumenti ta' sostenn għas-sjieda ta' proprjetà immobbli li tinsab barra mill-pajjiż;

evidenza dokumentata ta' assi mobbli (flus, tfaddil, ishma, bonds, eċċ.);

jekk l-unità domestika tkun inkwilina, kopja tal-kuntratt tal-kera u l-irċevuti tal-kera għall-aħħar tliet xhur;

jekk l-unità domestika qiegħda tħallas lura self b'ipoteka, prova tal-ħlas tal-ammont ta' kull xahar;

evidenza dokumentata tad-dħul minn proprjetà immobbli u mobbli;

dokumenti relatati mal-kawża inkwistjoni.

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajjuna legali?

Il-President tal-Kamra tal-Avukati fil-post ta' residenza tar-rikorrent, jew id-delegat tiegħu, jiddeciedi jekk jassenjax l-għajjuna legali. Għall-persuni mhux residenti d-deċiżjoni tittiehed mill-President tal-Kamra tal-Avukati tal-Lussemburgu jew mid-delegat tiegħu.

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajjuna legali?

Id-deċiżjoni tal-President tintbagħatlek bil-posta.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajjuna legali?

Fid-deċiżjoni tiegħu, il-President jagħti l-isem tal-avukat li ser jipprovdi l-assistenza legali u jitolbok tikkuntattja lil dak l-avukat.

11 Min jagħżilli l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajjuna legali?

Il-President jaħtar l-avukat li r-rikorrent ikun għażel liberament jew, jekk ir-rikorrent ma jkunx għażel avukat jew jekk il-President iqis li l-għażla tiegħu mhijiex xierqa, il-President stess jagħżel avukat. Hlief għal raġunijiet ta' impediment jew kunflitt ta' interess, l-avukati għandhom jaċċettaw l-istruzzjonijiet fdati lilhom b'dan il-mod.

12 L-għajjuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

Bħala regola, l-assistenza legali tkopri l-ispejjeż kollha relatati mal-proċedimenti, il-proċeduri jew il-miżuri li għalihom tkun ingħatat (ara l-punt 1).

Madankollu, l-għajjuna legali ma tkoprix l-ispejjeż legali b'rata fissa mogħtija lil parti rebbieħa (*indemnités de procédure*) jew kumpens għal abbuż ta' proċeduri u proċedimenti vessatorji.

13 Min għandu jħallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajjuna legali limitata?

L-għajjuna legali parzjali ma teżistix fil-Lussemburgu.

14 L-għajjuna legali tkopri l-appelli wkoll?

Le, ikollok tissottometti rikors ġdid għall-assistenza legali għal dak il-għan.

15 L-għajjuna legali tista' tiġi rtrata qabel il-konkluzjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Il-President tal-Kamra tal-Avukati jista' jirtira d-dritt tar-rikorrent għall-għajjuna legali, anki wara l-proċedimenti jew il-miżuri li għalihom tkun ingħatat, jekk jinstab li d-dritt kien ibbażat fuq dikjarazzjonijiet foloz jew dokumenti żbaljati. Id-dritt għall-għajjuna legali jista' jiġi rtratat ukoll jekk il-benefiċjarju jakkwista mezzu finanzjarji matul il-proċedimenti jew matul it-tlestija ta' dawn il-miżuri jew bħala riżultat ta' tali proċediment jew miżuri li, kieku kienu jeżistu fil-jum li fih intalbet l-għajjuna legali, kienu jipprekludu tali dritt. Il-benefiċjarji tal-għajjuna legali jew l-avukat maħtur għandhom l-obbligu li jnotifikaw lill-President dwar kwalunkwe tibdil bħal dan fis-sitwazzjoni tagħhom.

Id-deċiżjoni tal-President li jirtira d-dritt għall-għajjuna legali hija kkomunikata immedjatament lill-Ministeru tal-Ġustizzja (*Ministère de la Justice*). L-Awtorità tar-Registrazzjoni u tal-Artijiet u tal-Proprietà (*Administration de l'Enregistrement et des Domaines*) hija responsabbli għall-irkupru tal-ammonti diġà mħallsa bħala għajjuna legali.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajjuna legali?

Ir-rikorrenti jistgħu jappellaw kontra d-deċiżjoni tal-President li jiċhad jew jirtira l-għajjuna legali quddiem il-Kunsill Dixiplinari u Amministrattiv (*le Conseil disciplinaire et administratif*), li jieħu d-deċiżjoni finali. L-appelli għandhom jiġu pprezentati lill-President tal-Kunsill Dixiplinari u Amministrattiv permezz ta' ittra rreġistrata fi żmien għaxart ijiem minn meta tasal in-notifika tad-deċiżjoni tal-President tal-Kamra tal-Avukati. Ir-rikorrent għandu jinstema' quddiem il-Kunsill jew wieħed mill-membri delegati tiegħu.

Links utli:

[Il-Kamra tal-Avukati tal-Lussemburgu](#)

[Guichet.lu](#)

L-aħħar aġġornament: 14/04/2022

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajjuna legali - Malta

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

It-tariffi tal-proċeduri ġudizzjarji huma f'fissati mil-liġi. Hemm ħlasijiet li jridu jsiru mal-bidu tal-proċeduri fil-qorti u oħrajn meta l-proċeduri fil-qorti jintemmu.

Ġeneralment, dawn jieħdu l-forma ta' tariffi fissi, liema tariffi jinkludu s-servizzi tal-qorti. Is-servizzi tal-qorti jinvolvu it-tariffi tar-registrazzjoni, l-ispejjeż dwar l-ingunzjonijiet għall-eżaminazzjoni tax-xhieda, spejjeż oħra relatati mal-proċediment tal-kawża, u kopja tas-sentenza. Hlief għal ċerti eċċezzjonijiet, it-tariffi dovuti lill-avukati f'kawżi huma stabbiliti bil-liġi. Madankollu, il-partijiet jistgħu jaqblu mod ieħor bil-miktub.

It-tariffi msemmija hawn fuq ma jinkludux it-tariffi ġudizzjarji addizzjonali li, madankollu, jekk jiġu kkontestati, jistgħu jiġu stabbiliti mill-qorti.

Fir-rigward ta' min għandu jħallas l-ispejjeż, meta tingħata s-sentenza, l-qorti tiddetermina l-parti li għandha tħallas l-ispejjeż. Bħala regola ġenerali, il-parti li tittelf il-kawża tkun obligata wkoll li tħallas l-ispejjeż, iżda l-Qorti tista' tvarja din id-deċiżjoni skond il-każ.

2 X'inhija eżattament l-għajjuna legali?

L-għajjuna legali hija forma ta' għajjuna li tingħata a spejjeż tal-iStat lill-persuna li fuq t-talba tagħha, wara valutazzjoni tal-qagħda finanzjarja mill-uffiċjali tal-Aġenzija għall-Għajjuna Legali u l-meritu tat-talba tagħha mill-Avukat għall-Għajjuna Legali skont it-tip ta' każ, jiġi ddikjarat jekk għandhiex jedd tajjeb biex tħarrek jew tiddefendi ruħha, jew li tkompli jew tkun parti fi proċedimenti biex ikollha aċċess għall-qrati tal-ġustizzja.

Għalhekk, l-għajjuna legali hija l-provvista tal-assistenza legali lin-nies bi dħul baxx, li ma jstaxw iħallsu sabiex ikunu rappreżentati u jkollhom aċċess għas-sistema ġudizzjarja. L-għajjuna legali hija importanti sabiex tipprovdi aċċess għall-ġustizzja sabiex tassigura l-ugwaljanza quddiem il-liġi, d-dritt għall-avukat u d-dritt ta' smiegħ xieraq tan-nies foqra. Huwa fundamentali li jkun hemm ugwaljanza f'soċjetà demokratika.

L-għajnuna legali tingħata fil-każijiet kriminali kollha u kważi kollha f'dawk ċivili. F'każijiet ċivili, persuna trid tkun eliġgħibli kemm mit-test tal-mezzi u kif ukoll minn dak tal-merti sabiex tkun eliġgħibli.

3 Għandi dritt għal għajnuna legali?

F'kawzi ċivili: L-għajnuna legali tingħata biss lil persuni wara li jkunu sodisfatti l-kriterji kemm tat-test tal-mezzi u wkoll tat-test tal-merti.

Test tal-mezzi: Sabiex applikant jikkwalifika mill-kriterji tal-mezzi, persuna ma jridx ikollha kull xorta ta' propjeta, inkluż flus disponibbli, li l-valur nett tagħhom jaċċedi €6,988.12 (jew skont dik stabilita mill-ligi) tul l-aħħar tnax-il xahar. Barra minn dan, id-dhul tal-applikant fl-aħħar tnax-il xahar mit-talba għall-għajnuna legali ma tistax taċċedi l-paga minima nazzjonali ta' persuni 'l fuq minn 18-il sena.

Fit-test tal-mezzi ma jiġux ikkunsidrati l-oġġetti b'żoni kuljum fid-dar mill-applikant u l-familjari, u kif ukoll ir-residenza prinċipali tal-applikant jew propjeta' (kemm mobbli jew immobbli) li jiffurmaw is-sugġett tal-proċeduri fil-Qorti.

Test tal-merti: Sabiex l-applikant jikkwalifika mill-kriterji tal-merti, l-Avukat tal-Għajnuna Legali wara li jeżamina n-natura tal-każ għandu jikkonkludi jekk l-applikant għandux jedd tajjeb biex iħarreġ jew jiddefendi ruħu, jew li jkumpli jew ikun parti fi proċedimenti quddiem il-Qorti, iġifieri li l-applikant għandu *probabilis causa litiganti*. Kull każ huwa eżaminat fuq il-merti tiegħu. L-evalwazzjoni tal-merti ssir mill-Avukat għall-Għajnuna Legali li tinkludi eżami dwar il-każ, il-possibilita' dwar ir-riżultat tal-proċeduri, u l-prospett ta' suċċess.

Persuna li hija eliġgħibli u għiet assenjata mill-Qorti avukat u prokuratur legali għall-għajnuna legali f'kawzi ċivili tibqa' tiġi assistita sakemm il-proċeduri jiġu definittivament konjużi.

F'kawzi kriminali: L-għajnuna legali mhix soġġetta għat-test tal-mezzi. F'każijiet sommarji fil-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, l-Qorti tappunta avukat li jmissu t-turn tal-gurnata. F'każijiet kriminali oħra, l-akkużat għandu jinforma lill-Qorti li jixtieq li jiġi assistit bl-għajnuna legali u din it-talba għandha tiġi reġistrata fl-atti tal-kawża. Il-Qorti tittrasmetti it-talba flimkien mad-dettalji tal-akkużat lill-Avukat tal-Għajnuna Legali li għandu jipprezenta risposta jekk it-talba għiet aċċettata u l-isem tal-avukat.

Appelli kriminali: Jekk trid tappella permezz ta' avukat għall-għajnuna legali minn sentenza deċiża fil-Qorti tal-Maġistrati, għandek b'mod immedjat dakinhar stess jew il-gurnata ta' wara li tingħata s-sentenza tirrikorri għand l-Aġenzija tal-Għajnuna Legali sabiex isiru l-arranġamenti necessarji halli tiġi riferut għand l-Avukat Kap tal-Għajnuna Legali. Ikkun utli li jgħid miegħek kopja tas-sentenza li nġhatat.

Persuna taħt interogazzjoni u/jew arrest: Jekk ġejt imsejjaħ għall-interogazzjoni mill-pulizija jew ġejt arrestat għandek dritt li tkellem avukat tal-għajnuna legali li jkun fuq it-turn tal-gurnata. Għandek titlob lill-pulizija li jinterrogawk jew li arrestawk għall-assistenza tal-avukat tal-għajnuna legali.

Vittma tal-kriminalità abbażi tal-generu jew vjolenza domestika: Jekk inti vittma tal-kriminalità kif stipulat fil-ligi tista' titlob li tiġi assistita minn avukat tal-għajnuna legali.

Il-proċedura

Fi proċeduri ċivili, sabiex isir appuntament mal-Avukat Kap tal-Għajnuna Legali, persuna għandha l-ewwel tiproduci dawn id-dokumenti (jew dawk id-dokumenti li japplikaw għal persuna skont il-każ) hawn taħt imsemmija biex isir it-test tal-mezzi u jiġi stabilitt jekk il-persuna hija eliġgħibli għall-għajnuna legali:

Dokument mid-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali li juri l-ammont ta' flus li l-persuna irċeviet tul l-aħħar tnax-il xahar;

FS3 tax-xogħol / Payslips tal-paga tal-aħħar tnax-il xahar;

Rendikont (*statement*) tal-aħħar tnax-il xahar ta' kull kont bankarju li l-persuna għandha f'isimha;

Dokument mill-Aġenzija tax-Xogħol li juri l-*job history* tal-persuna;

Karta tal-identita' jew passport.

Dokumenti li l-persuna rċeviet mill-Qorti għal każ li tixtieq li tiġi assistita bl-għajnuna legali;

Dokumenti oħra relatati, per eżempju:

Għal separazzjoni personali: ċertifikat taż-żwieġ u ċertifikat tat-twelid tal-ulied;

Għal annullament taż-żwieġ jew divorzju: kopja tal-kuntratt ta' separazzjoni;

Għal bdil fid-dettalji fiċ-ċertifikat tar-Reġistru Pubbliku: ċertifikat tat-twelid/tal-mewt/taż-żwieġ tal-persuna;

Kwistjonijiet dwar wirt: kopja tat-testament, eċc.

Fil-laqgħa mal-uffiċjal tal-Aġenzija jiġi stabilitt jekk il-klijent huwiex eliġgħibli mit-test tal-mezzi għas-servizz tal-għajnuna legali. Jekk persuna tkun eliġgħibli, tingħata appuntament mal-Avukat Kap tal-Għajnuna Legali sabiex tiddiskuti l-problema u/jew il-każ li għandha. L-Avukat Kap jinfurmaha, mit-test tal-merti u jsir, jekk għandhiex raġunijiet tajba biex tibda proċedimenti jew biex tagħmel id-difiża tagħha skont kif ikun il-każ.

Persuna tkun eliġgħibli għall-għajnuna legali wara li tgħaddi kemm mit-test tal-mezzi u anke dak tal-merti. La darba tkun eliġgħibli, persuna tkun assistita sabiex timla' l-formola tal-applikazzjoni għall-għajnuna legali appożita skont il-ligi u tiegħu għurament fuqha dwar l-mezzi finanzjarji tagħha u l-merti tal-każ.

Persuna li ma tkunx eliġgħibli, minn wieħed mit-testijiet jew mit-tnejn li huma, tinħarġilha ittra li t-talba għet miċħuda u r-raġunijiet għaċ-ċaħda tat-talba.

4 L-għajnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

L-għajnuna legali tingħata lill-individwi, fil-każijiet kollha kriminali u kważi kollha f'dawk ċivili. F'każijiet ċivili, persuna trid tkun eliġgħibli kemm mit-test tal-mezzi u kif ukoll minn dak tal-merti.

Iżda, f'każijiet li jirrigwardaw korrezzjoni jew kancellament ta' reġistrazzjoni, jew dwar reġistrazzjoni ta' kwalunkwe ċertifikat tat-twelid, żwieġ jew mewt, il-kriterji t'evalwazzjoni tal-mezzi ma japplikawx.

Kumpaniji reġistrati taħt l-Att dwar il-Kumpaniji m'humwiex intitolati għall-benefiċju tal-għajnuna legali a tenur tal-Artiklu 926 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

Il-ligi tipprovi dwar sitwazzjonijiet urġenti (bħal per eżempju hruġ ta' mandat) billi tippermetti li l-Avukat tal-Għajnuna Legali jottjeni awtorizzazzjoni proviżorja mill-Qorti kompetenti sabiex tipprezenta atti ġudizzjarji speċifiċi f'isem il-persuna li qed titlob l-għajnuna legali, u wara għandu jsir l-evalwazzjoni tad-dhul tal-mezzi u tal-merti.

Jekk wara l-Qorti kompetenti taqta' l-benefiċju tal-għajnuna legali, l-atti ġudizzjarji pprezentati mill-Avukat tal-Għajnuna Legali ma jsirux nulli, iżda l-benefiċju futur jiġi maqtuġ u l-Qorti tista' tordna li l-ispejjeż magħmulha matul l-awtorizzazzjoni proviżorja jiġu mħallsa mill-applikant.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajnuna legali?

Il-formola tal-applikazzjoni timtela' fl-uffiċċju tal-Għajnuna Legali Malta bl-assistenza tal-uffiċjal fl-Aġenzija tal-Għajnuna Legali. Il-kontenut tal-applikazzjoni għandu jiġi maħluf mill-applikant. It-talba għall-għajnuna legali tista' ssir ukoll b'rikors quddiem il-Qorti Ċivili.

7 X'dokumenti jridu jiġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajnuna legali?

L-applikazzjoni sabiex jinbdew il-proċeduri għall-għajnuna legali għandha tinkludi dokumenti li huma mitluba taħt il-paragrafu bit-titlu 'il-proċedura' fir-risposta numru 3 hawn fuq.

Id-dokumenti annessi mal-applikazzjoni għandhom jirriflettu l-materja tal-kwistjoni li l-persuna tkun qed titlob sabiex tipproċedi dwarha. Per eżempju, jekk hemm talba dwar annullament ta' żwieġ, għandu jiġi mehmuż kopja taċ-ċertifikat taż-żwieġ. Dokumenti li l-Avukat tal-Għajnuna Legali jkollu bżonn sabiex jkun jista' jilħaq ir-raġuni għat-talba tal-għajnuna legali jew le, għandha tiġi prodotta lill-Avukat tal-Għajnuna Legali meta mitluba.

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajnuna legali?

Għandek tirreferi għall-uffiċini ta' Għajnuna Legali Malta: <https://justice.gov.mt/mt/legalaidmalta/Pages/contact.aspx>

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajnuna legali?

L-applikant għas-servizz tal-għajnuna legali jiġi nformat formalment permezz ta' notifikazzjoni b'SMS, bit-telefown, b'ittra jew b'imejl jekk l-applikazzjoni giet approvata għall-benefiċċju tal-għajnuna legali skont il-htieġa ta' kull applikant. L-applikant jiġi nformat b'isem l-avukat u l-prokuratur legali u bin-numru tal-mowbajl tagħhom.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Jekk l-applikant jikkwalifika għall-għajnuna legali, huwa jiġi nformat b'isem l-avukat u l-prokuratur legali li jkun għe assenjat sabiex jassisti fil-proċeduri. Huwa d-dmir tal-applikant li jikkomunika mal-avukat assenjat lillu sabiex jagħmel appuntamenti halli jiddiskuti l-każ u jsewgi l-proċedimenti mibdija.

11 Min jagħżili l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Ladarba l-applikazzjoni tkun għet approvata, l-applikant jiġi assenjat avukat u prokuratur legali li isimhom jidher fuq il-lista disponibbli lill-Qorti u isimhom jkun imiss skont ir-roster. Jekk l-applikant, għal raġuni valida, jixtieq ibiddel l-avukat għall-avukat ieħor li jmissu skont ir-roster, ikun meħtieġ li jsir rikors quddiem il-Qorti. Huwa biss permezz ta' digriet tal-Qorti li avukat tal-għajnuna legali jista' jinbidel.

12 L-għajnuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

L-għajnuna legali lill-applikant tkopri l-ispejjeż tal-Qorti. Għaldaqstant, l-applikant huwa eżentat mill-ħlas tat-tariffi jew milli jagħti garanzija għall-ispejjeż. Jekk l-applikant jirbaħ l-azzjoni tal-każ tiegħu, ikollu jhallas l-ispejjeż tal-avukat, tal-prokuratur legali, tal-kuraturi, lill-arbitri u l-esperti (jekk ikun hemm) mill-ammont li jkun daħħal jew mid-dħul tal-bejgħ bis-subbasta tal-immobbli jew mobbli skont is-sentenza mingħajr preġudizzju għad-dritt tiegħu li jiġi rimborżat mit-terza persuna li tista' tkun għet ordnata tħallas tali spejjeż.

13 Min għandu jhallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajnuna legali limitata?

F'Malta, ma japplikax il-kuncett tas-servizz tal-għajnuna legali parzjali. Dan ifisser li l-applikant jew ikollu s-servizz tal-għajnuna legali kollu jew inkella t-talba għall-għajnuna legali tiġi miċhuda. Jekk il-parti li qed tingħata s-servizz tal-għajnuna legali tiġi ordnata tħallas l-ispejjeż tal-kawża, ir-Registratur tal-Qorti Ċivili u Tribunali ma jkunx jista' jitolb li jithallsu lura l-ispejjeż tar-Registru mill-parti rebbejha.

14 L-għajnuna legali tkopri l-appelli wkoll?

Jekk l-applikant jikkwalifika għall-għajnuna legali, jkun intitolat għall-assistenza tal-għajnuna legali fil-livelli kollha, inkluż assistenza legali quddiem il-qorti tal-appell.

15 L-għajnuna legali tista' tiġi rritrata qabel il-konkluzjoni tal-proċedimenti (jew saħnsitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Jekk jiġi ppruvat lill-Qorti li tul iż-żmien li l-applikant kien jibbenefika mill-għajnuna legali, kien konxju li kellu fil-pussess tiegħu kapital jew dħul aktar minn dak li jstabilixxi l-liġi sabiex wieħed jibbenefika mill-għajnuna legali, jew anke matul is-smieġ tal-każ l-applikant kien konxju li żiedlu d-dħul tiegħu aktar minn dak li tistabilixxi l-liġi, u ma rraportax dan, il-Qorti tista' tikkundanna lill-applikant għal disprezz lejn il-Qorti. Jista' jinbeda ukoll każ ta' spjegur kontra l-applikant.

Fiz-żewġ każijiet, l-applikant huwa responsabbli għall-ispejjeż kollha tal-każ bl-istess responsabilita' daqs li kieku ma kienx jibbenefika mill-għajnuna legali.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajnuna legali?

M'hemmx appell mid-deċiżjoni meta tiġi rifjutata t-talba għall-għajnuna legali. Iżda, jekk ir-rapport magħmul mill-Avukat tal-Għajnuna Legali ma jkunx favur l-applikant, il-Qorti Ċivili għandha teżamina ir-rapport, u tagħti opportunita' lill-partijiet sabiex jagħmlu sottomissjonijiet qabel tiddeċiedi jekk għandix taċċetta r-rapport negattiv jew jekk tirrifjutax ir-rapport u tammetti lill-parti għat-talba.

L-aħħar aġġornament: 17/12/2019

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajnuna legali - Olanda

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

Biex iressaq il-każ quddiem il-qorti, ir-rikorrent irid iħallas it-tariffi tal-qorti u kwalunkwe tariffa għall-assistenza ta' avukat (f'każijiet li jinvolvu ammonti ta' aktar minn EUR 25 000, il-konvenut iħallas ukoll it-tariffi tal-qorti). Jekk il-qorti tiddeċiedi favur ir-rikorrent, normalment tordna lill-parti telliefa tħallas l-ispejjeż legali tar-rikorrent. F'dan il-każ, il-parti telliefa tħallas l-ispejjeż li r-rikorrent ikun ġarrab biex iressaq il-każ quddiem il-qorti.

2 X'inhija eżattament l-għajnuna legali?

L-għajnuna legali (sussidjata) hija assistenza legali pprovduta lill litigant fir-rigward ta' interess legali li jolqot direttament lill-litigant personalment, sakemm il-liġi jew id-dispożizzjonijiet assoċjati jipprevedu tali għajnuna legali.

3 Għandi dritt għal għajnuna legali?

Dan jiddependi mid-dħul tiegħek u mit-tip ta' interess li jkun qed jiġi difiż. Tista' ssib aktar informazzjoni fuq is-sit web tal-[Bord tal-Għajnuna Legali](#) (*Raad voor Rechtsbijstand*).

4 L-għajnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

Iva. Fin-Netherlands, l-għajnuna legali (sussidjata) tingħata fl-istadju konsultattiv, u għat-tipi kollha ta' proċedimenti. Madankollu, ara wkoll it-tweġiba għall-mistoqsija preċedenti. Il-medjazzjoni ssussidjata teżisti wkoll fin-Netherlands.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

Iva. Fin-Netherlands, l-għajnuna legali (sussidjata) tingħata fl-istadju konsultattiv, u għat-tipi kollha ta' proċedimenti. Madankollu, ara wkoll it-tweġiba għall-mistoqsija preċedenti. Il-medjazzjoni ssussidjata teżisti wkoll fin-Netherlands.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajnuna legali?

Fin-Netherlands, ir-rikors għal għajnuna legali ssussidjata huwa, fil-prinċipju, ipprezentat minn avukat. L-avukat irid ikun irregistrat mal-Bord tal-Għajnuna Legali. Jekk int minn Stat Membru ieħor tal-UE, tista' tipprezenta rikors permezz tal-awtorità trasmittenti fl-Istat Membru tiegħek (normalment il-Ministeru tal-Gustizzja, qorti jew organizzazzjoni oħra maħtura apposta). Ir-rikors jiġi mgħoddi lill-awtorità riċeventi fin-Netherlands, il-Bord tal-Għajnuna Legali.

7 X'dokumenti jridu jiġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajnuna legali?

There is a financial test and a test of interests. Għat-test finanzjarju, il-Bord tal-Għajnuna Legali jrid jingħata informazzjoni li turi x'kien id-dħul annwali tiegħek sentejn qabel it-talba. Jekk tista' turi li inti tikkwalifika għal għajnuna legali ssussidjata fl-Istat Membru tiegħek, dan ikun biżżejjeż għall-Bord tal-Għajnuna Legali.

Għat-test tal-interessi, trid tissottometti dokumenti ta' sostenn li juru l-interessi involuti fil-każ, bħal kemm huwa l-ammont ta' flus in kwistjoni, jekk il-każ għandux x'jaqsam mal-interessi tal-kumpanija tiegħek, jew x'passi hadt biex issolvi t-tliwima.

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajnuna legali?

Raad voor Rechtsbijstand

Postbus 70503

5201 CD Den Bosch
Netherlands

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajnuna legali?

Inti u, jekk applikabbli, l-avukat tiegħek se tircievu deċiżjoni bil-miktub dwar ir-rikors tiegħek. Dan juri jekk ir-rikors tiegħek irnexxiex. Jekk id-deċiżjoni ma tkunx affavur tiegħek, tista' tappella.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Għandek tħallas lill-avukati kontribuzzjoni lejn it-tariffi tagħhom, li l-ammont tagħha jiġi stabbilit mill-Bord tal-Għajnuna Legali.

11 Min jagħżili l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Fin-Netherlands, int tista' tagħzel l-avukat tiegħek stess. Madankollu, l-avukat irid ikun irregiſtrat mal-Bord tal-Għajnuna Legali. Għal aktar informazzjoni, ara Sib Avukat (*Zoek een advocaat*) – [📄 Il-Kamra Olandiża tal-Avukati \(Nederlandse Orde van Advocaten\)](#).

Jekk dan ma jkunx possibbli, il-Bord tal-Għajnuna Legali, bħala l-awtorità riċeventi, jista' jittlob lill-president tal-fergħa lokali tal-Kamra Olandiża tal-Avukati biex jaħtar avukat.

12 L-għajnuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

Le. Tħallas kontribuzzjoni għall-ispejjeż tal-avukat tiegħek. Ikollok tħallas ukoll it-tariffi tal-qorti jekk tmur il-qorti. Jistgħu jkunu dovuti wkoll xi tariffi jekk jintużaw esperti esterni jew uffiċjal ġudizzjarju. Fl-aħħar nett, jekk il-qorti tiddeċiedi kontrik, tista' tiġi ordnat tħallas l-ispejjeż tal-proċedimenti (inklużi l-ispejjeż tal-parti l-oħra).

13 Min għandu jħallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajnuna legali limitata?

Iva. Tkun tista' titlob kontribuzzjoni fi-l-Istat Membru tiegħek.

14 L-għajnuna legali tkopri l-appelli wkoll?

Iva.

15 L-għajnuna legali tista' tiġi rirata qabel il-konklużjoni tal-proċedimenti (jew saħnsitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Jekk, bħala riżultat tal-każ, tircievi (pretensjoni fuq) ammont li jkun akbar minn nofs il-provvediment tal-kapital eżentat mit-taxxa li japplika dak iż-żmien, il-Bord tal-Għajnuna Legali jista' jiddeċiedi li jirtira d-dritt tiegħek għal għajnuna legali ssussidjata. F'dan il-każ, inti titqies kapaci tħallas għall-assistenza legali inti stess.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajnuna legali?

Int tista' tappella quddiem il-Bord tal-Għajnuna Legali kontra deċiżjoni tal-Bord tal-Għajnuna Legali rigward l-eliġibbiltà tiegħek għall-għajnuna legali. Int tista' tikkontesta deċiżjoni dwar tali appell quddiem il-qorti distrettwali (*rechtbank*), u tista' tappella fit-tieni istanza quddiem is-Sezzjoni tal-Liġi Amministrattiva (*Afdeling bestuursrechtspraak*) tal-Kunsill tal-Istat (*Raad van State*).

L-aħħar aġġornament: 21/06/2022

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajnuna legali - Awstrija

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

Matul il-proċedimenti ċivili jinqalgħu tariffi tal-qorti u l-partijiet jistgħu jgarrbu wkoll tariffi għall-esperti, l-interpreti u x-xhieda, l-ispejjeż tal-ivvjaġġar għall-partijiet u għal kwalunkwe kuratur maħtur mill-qorti (*Kuratoren*) (għall-partijiet li jkunu assenti jew li jkunu jeħtieġu kuratur), kif ukoll l-ispejjeż assoċjati mal-avviżi pubbliċi u r-rappreżentanza minn avukat. Kull parti inizjalment tħallas l-ispejjeż tagħha; madankollu, il-parti telliefa fi proċedimenti ċivili hija obbligata tirrimborza l-ispejjeż tal-parti rebbieha.

2 X'inhija eżattament l-għajnuna legali?

Parti b'mezzi finanzjarji insuffiċjenti tista' tapplika għall-għajnuna legali (magħrufa bħala *Verfahrenshilfe* fi proċedimenti ċivili Awstrijaċi) meta tibda l-proċedimenti ċivili jew fi kwalunkwe hin waqt li jkunu għaddejnin dawk il-proċedimenti. Skont ir-rikors, l-għajnuna legali tista' tieħu l-forma ta' eżenzjoni shiħa jew parzjali mit-tariffi tal-qorti u mit-tariffi u l-ispejjeż l-oħra msemmija fil-punt 1, kif ukoll il-hatra ta' avukat mingħajr hlas.

Jekk jinħatar avukat, l-għajnuna legali tkopri wkoll il-konsulenza mogħtija mill-avukat qabel il-proċedimenti.

3 Għandi dritt għal għajnuna legali?

L-għajnuna legali tingħata biss jekk il-parti kkonċernata, fuq il-bażi tal-introjtu, l-assi u l-obbligi ta' manteniment tagħha, ma tkunx tista' tkopri l-ispejjeż elenkati fil-punt 1 (jew parti minnhom) mingħajr ma jiġi affettwat il-livell tar-riżorsi meħtieġa biex iżżomm livell tal-għajxien modest.

L-għajnuna legali ma tingħatax jekk l-azzjoni legali jew id-difiża maħsuba jidhru li jkunu manifestament frivoli jew nieqsa minn kwalunkwe prospett ta' suċċess.

4 L-għajnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

L-għajnuna legali tingħata fil-proċedimenti kollha tal-qorti f'materji ċivili u kummerċjali, u r-rikorrent ma huwa soġġett għall-ebda rekwiżit ta' nazzjonalità jew residenza.

Meta l-għajnuna legali tingħata fil-proċedimenti oriġinali (*Titelverfahren*), din tkopri wkoll il-proċedimenti ta' eżekuzzjoni (*Vollstreckungsverfahren*). Parti li tkun ingħatat għajnuna legali fi Stat Membru ieħor tal-UE għal tilwima partikolari hija intitolata wkoll għall-għajnuna legali fl-Awstrija għall-proċedimenti assoċjati mar-rikonoxximent u l-eżekuzzjoni tas-sentenza mogħtija fit-tilwima.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

Le, iżda jekk isir rikors għall-għajnuna legali f'każ ta' ħtieġa (eż. fir-rigward tar-rappreżentanza legali fil-każ ta' miżuri provvizorji), il-qorti hija meħtieġa tieħu deċiżjoni partikolarment malajr. Jekk il-qorti tal-proċess tagħti l-għajnuna legali permezz tal-hatra ta' avukat, il-kamra tal-avukati kompetenti taħtar l-avukat bħala r-rappreżentant tar-rikorrent fi żmien ftit jiem.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajnuna legali?

Fl-Awstrija, il-formola rilevanti ("ZPForm 1") tista' tingabar personalment minn kwalunkwe qorti tal-Prim'Istanza (qorti distrettwali (*Bezirksgericht*), qorti reġjonali (*Landesgericht*)) jew isir rikors għaliha bil-miktub minn tali qorti. Madankollu, hija disponibbli wkoll online minn [📄 https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Verfahrenshilfe.aspx](https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Verfahrenshilfe.aspx) u minn ċerti konsulati Awstrijaċi. L-użu tal-formola huwa obbligatorju.

7 X'dokumenti jridu jiġu ppreżentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajnuna legali?

Id-dikjarazzjoni tal-assi inkluża fir-rikors għall-għajnuna legali ("ZPForm 1"), li tinkludi lista tal-assi (dħul u assi bħal proprjetà, bilanci bankarji, poloz tal-assigurazzjoni, eċċ.) u tal-obbligazzjonijiet (obbligi ta' manteniment, eċċ.), kif ukoll informazzjoni dwar l-individwu u l-arranġamenti tal-għajxien tiegħu jew tagħha, għandha timtela b'mod preċiż. Jekk ikun possibbli, għandhom jiġu mehmuża wkoll id-dokumenti rilevanti. L-għoti ta' informazzjoni mhux korretta jew mhux kompluta fid-dikjarazzjoni tal-assi huwa punibbli b'multa u jista' jwassal għal responsabbiltà ċivili għal kwalunkwe dannu kkwazat u jirriżulta fi prosekuzzjoni kriminali abbażi ta' frodi.

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajnuna legali?

Ir-rikors għall-għajna legali ("ZPForm 1") irid jiġi pprezentat bil-miktub jew b'mod verbali lill-qorti tal-Prim'Istanza li tiddeciedi jekk l-għajna legali tingħatax jew tiġix miċhuda. Madankollu, il-parti tista' tissottometti wkoll ir-rikors tagħha għall-għajna legali verbalment lill-qorti distrettwali fil-post tar-residenza tagħha fl-Awstrija, anki jekk dik il-qorti distrettwali ma tkunx kompetenti biex tiddeciedi dwar it-tilwima, bil-kundizzjoni li s-sede tal-qorti tal-proċess tkun barra mid-distrett ġudizzjarju li fih tirisjedi l-parti. F'dak il-każ ir-rikors jinbagħat lill-qorti kompetenti.

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajna legali?

Il-qorti tiddeciedi dwar ir-rikors għall-għajna legali. Dik id-deċiżjoni tintbagħat lir-rikorrent.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajna legali?

Jekk il-qorti tkun iddecidiet li l-għajna legali se tinkludi l-hatra ta' avukat u l-identità tal-avukat tkun diġà giet stabbilita (ara l-mistoqsija 11), jagħmel sens li tiġi kkuntattjata dik il-persuna.

B'mod ġenerali, huwa rakkomandat li jinkiseb parir legali minn professjonist legali awtorizzat għar-rappreżentanza (avukat jew nutar) qabel ma jinbdew il-proċedimenti tal-qorti.

Madankollu, jekk parti ma tkunx rappreżentata minn avukat (u r-rappreżentanza minn avukat ma tkunx meħtieġa mil-liġi), huwa possibbli wkoll li parti tibda l-azzjoni, u tissottometti t-talbiet, ir-rikorsi u n-notifiki l-oħra kollha meħtieġa barra mis-seduta, verbalment fil-qorti distrettwali li tkun kompetenti biex tisma' l-proċedimenti inkwistjoni jew il-qorti distrettwali fil-post tar-residenza tagħha.

11 Min jagħżili l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajna legali?

Jekk il-qorti tkun iddecidiet li l-għajna legali tinkludi l-hatra ta' avukat, il-kamra tal-avukati lokali tagħzel avukat minn fost il-membri tagħha f'ordni alfabetiku. Ir-rikorrent jista', madankollu, jipproponi avukat speċifiku. Għalkemm dik il-proposta ma torbotx lill-kamra tal-avukati lokali, proposta ġustifikata ġeneralment tiġi aċċettata (jekk l-avukat jaqbel u diġà jkun familjari mal-każ, pereżempju).

12 L-għajna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

Fid-diskrezzjoni tagħha, il-qorti tista' tagħti għajna legali sħiħa jew, skont is-sitwazzjoni finanzjarja tar-rikorrent u b'kont meħud tal-ispejjeż mistennija, tista' tezentah minn ċerti tariffi biss. L-għajna legali tista' tkopri dan li ġej:

eżenzjoni provvizorja mill-flus tat-tariffi tal-qorti, it-tariffi tax-xhieda u tal-esperti, l-ispejjeż tal-avviżi pubbliċi neċessarji, l-ispejjeż ta' kuratur u l-ispejjeż fi flus tal-fiducjarju jew tal-avukat; eżenzjoni mid-depożitu biex jiġu koperti l-ispejjeż tal-parti avversarja;

ir-rappreżentanza minn skrivan tal-qorti jew, jekk ikun meħtieġ, minn avukat;

ir-rimborż tal-ispejjeż meħtieġa tal-ivvjaġġar imġarrba mill-parti sabiex tinstema' jew tispjega l-fatti quddiem il-qorti li tkun qiegħda tmexxi l-proċedimenti.

Madankollu, jekk il-qorti tiddeciedi kontra tiegħek, ikollok tirrimborża l-ispejjeż tal-proċedimenti li jkunu saru mill-parti rebbieħa.

13 Min għandu jhallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajna legali limitata?

Jekk iġġarrab spejjeż oħra neċessarji li ma jkunux koperti mill-għajna legali mogħtija skont id-deċiżjoni tal-qorti, ikollok tħallashom inti stess, tal-anqas b' mod provvizorju. Madankollu, il-parti telliefa f'kawża ċivili fl-aħħar mill-aħħar trid tirrimborża l-ispejjeż tal-parti avversarja fuq bażi *pro rata*, skont il-porzjon tal-azzjoni li fir-rigward tagħha tkun harġet telliefa (jekk, pereżempju, ir-rikorrent ikun rebbieħ fir-rigward ta' żewġ terzi tal-azzjoni tiegħu u l-konvenut ikun rebbieħ fir-rigward ta' terzi, il-konvenut ġeneralment iħallas l-ispejjeż tiegħu u jirrimborża terzi tal-ispejjeż meħtieġa mġarrba mir-rikorrent).

14 L-għajna legali tkopri l-appelli wkoll?

L-għajna legali tkopri l-istadji kollha tal-proċedimenti sal-konklużjoni tat-tilwima (u kwalunkwe proċediment ta' eżekuzzjoni li jista' jinbeda wara). Għalhekk tkopri wkoll l-appelli possibbli (jew il-proċeduri tal-appell).

15 L-għajna legali tista' tiġi ritirata qabel il-konklużjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Il-qorti trid tiddikjara li l-għajna legali skadiet jekk jirriżulta li l-kundizzjonijiet li abbażi tagħhom tkun oriġinarjament ingħatat l-għajna legali ma jkunux aktar issodisfati (jekk iċ-ċirkostanzi finanzjarji tal-parti jinbidlu jew kwalunkwe azzjoni legali jew difiża oħra jidhru li jkunu manifestament frivoli jew nieqsa minn kwalunkwe prospett ta' suċċess) jew trid tirtira l-għajna legali jekk ikun jista' jiġi ppruvat li r-rekwiżiti għall-għoti tal-għajna legali ma kinux ġew issodisfati meta ngħatat. Fil-każ tal-aħħar, il-parti trid tħallas lura l-ammonti li tkun irċeviet u tħallas lill-avukat assenjat lilha abbażi tar-rata tiegħu.

Parti li tikseb riżorsi finanzjarji suffiċjenti fi żmien 3 snin mit-tmien tal-proċedimenti hija obligata tħallas lura l-għajna legali, bil-kundizzjoni li hija tkun tista' tagħmel dan mingħajr ma jiġi affettwat il-livell tar-riżorsi meħtieġa biex iżzomm livell modest ta' għajxien. Sabiex tiġi valutata s-sitwazzjoni finanzjarja tal-parti, hija tiġi mitluba mill-qorti tipprezenta dikjarazzjoni aġġornata tal-assi (ġeneralment billi tissottometti d-dokument "ZPForm 1" ċertu żmien wara t-tmien tal-proċedimenti). Jekk id-dikjarazzjoni tal-assi ma tiġix ipprezentata lill-qorti fil-hin bid-dokumenti neċessarji, l-għajna legali tista' tiġi revokata u l-ammonti inkwistjoni jkollhom jiġu rimborżati.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajna legali?

Appell kontra deċiżjoni li tirrifjuta l-għajna legali jista' jiġi pprezentat lill-qorti tat-tieni istanza, li tiegħu d-deċiżjoni finali. Mhux possibbli jiġi pprezentat appell ieħor quddiem il-Qorti Suprema tal-Ġustizzja (*Oberster Gerichtshof*).

L-aħħar aġġornament: 04/08/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajna legali - Portugall

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

Skont it-termini tal-Artikolu 529 tal-Kodiċi tal-Procedura Ċivili Portugiż (*Código de Processo Civil*), l-ispejjeż involuti fi proċedimenti tal-qorti jikkonsistu:

- mit-tariffi tal-qorti (*taxa de justiça*);
- mill-ispejjeż relatati mal-kawża (*encargos*);
- mill-ispejjeż tal-partijiet (*custas de parte*).

Għaldaqstant:

i. It-tariffi tal-qorti jridu jithallsu minn kull waħda mill-partijiet involuti, għall-proċedimenti legali rispettivi li jkollhom jinbdew. L-ispejjeż tal-qorti jiġu kkalkulati skont il-valur jew il-kumplexsità tat-talba, skont it-termini tar-Regolamenti Portugiżi dwar l-ispejjeż tal-Qorti (*Regulamento das Custas Processuais*) u tat-tabelli annessi ma' dawk ir-Regolamenti. It-tariffi tal-qorti huma espressi f'"unitajiet ta' kont" (*unidades de conta - UC*), kif stipulat fl-Artikolu 5 tar-Regolamenti dwar l-ispejjeż tal-Qorti. Sal-aħħar tal-2022, il-valur ta' unita (waħda) ta' kont huwa stabbilit għal EUR 102.00. Dan l-ammont jista' jinbidel maż-żmien.

ii. L-ispejjeż relatati mal-kawża huma dawk imġarrba bħala riżultat tal-proċedimenti tal-qorti (bħall-flasijiet lill-esperti, is-servizzi ta' interpretazzjoni, eċċ.) meta jintalbu mill-partijiet jew jiġu ordnati mill-imħallef – ara l-Artikolu 16 tar-Regolamenti dwar l-ispejjeż tal-Qorti.

iii. L-ispejjeż tal-partijiet huma l-ammonti minfuqa minn kull waħda mill-partijiet fit-ttrattament tal-kawża, somma li huma jithallsu lura jekk il-kontroparti tiffel il-kawża, skont it-termini tal-Artikolu 26 tar-Regolamenti dwar l-ispejjeż tal-Qorti (eż. l-ispejjeż tal-flasijiet lil avukat; l-ispejjeż ta' ufficjali eżekuttivi maħtura mill-qorti, eċċ.).

Links utli:

[🔗 Ir-Regolamenti dwar l-Ispejjeż tal-Qorti \(bil-Portugiż\)](#)

[🔗 Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili \(bil-Portugiż\)](#)

2 X'in hija eżattament l-għajnuna legali?

L-aċċess għal-liġi u għall-qrati huwa previst fil-Liġi 34/2004 tad-29 ta' Lulju 2004.

Skont it-termini tal-Artikolu 6 tal-Liġi 34/2004, il-protezzjoni legali hija disponibbli f'żewġ forom:

- i. konsulenza legali
- ii. għajnuna legali.

Għaldaqstant:

i. Skont it-termini tal-Artikoli 14 u 15 tal-Liġi 34/2004, il-konsulenza legali tikkonsisti fi kjarifika teknika dwar il-liġi applikabbli għal kwistjonijiet jew każijiet speċifiċi u tista' tingħata minn avukati.

Skont l-Artikolu 16 tal-Liġi 34/2004, l-għajnuna legali teżisti fil-forom li ġejjin:

eżenzjoni mit-tariffi tal-qorti u spejjeż oħra relatati mal-kawża;

il-ħatra ta' konsulent legali (bħal avukati u solicitors) u l-ħlas tat-tariffi tagħhom u spejjeż oħra (bħall-ispejjeż tal-ivvjaġġar);

il-ħlas tat-tariffi tal-konsulent legali maħtur mill-qorti (bħal avukat fi proċedimenti kriminali);

il-ħlas tat-tariffi tal-qorti u spejjeż oħra relatati mal-kawża, f'pagamenti parzjali;

il-ħatra ta' konsulent legali u l-ħlas tat-tariffi u l-ispejjeż rilevanti, f'pagamenti parzjali;

il-ħlas tat-tariffi u tal-ispejjeż dovuti lill-konsulent legali maħtur mill-qorti, f'pagamenti parzjali;

l-attribuzzjoni ta' uffiċjal eżekuttiv maħtur mill-qorti u l-ħlas tat-tariffi korrispondenti (pereżempju għan-notifika ta' ċitazzjoni, għall-miżuri neċessarji biex jitwettaq is-sekwestru tal-assi, u proċeduri oħra ta' infurzar).

Link utli:

[🔗 Il-Liġi 34/2004 tad-29 ta' Lulju 2004 dwar l-aċċess għal-liġi u għall-qrati \(bil-Portugiż\)](#)

3 Għandi dritt għal għajnuna legali?

Bis-saħħa tal-Artikolu 7 tal-Liġi 34/2004, il-kategoriji ta' persuni li ġejjin huma intitolati għal protezzjoni legali, jekk ikunu jistgħu jagħtu prova ta' diffikultajiet finanzjarji:

iċ-ċittadini Portugiżi;

iċ-ċittadini tal-Unjoni Ewropea;

persuni barranin u persuni apolidi li jkollhom permess ta' residenza validu fi Stat Membru tal-Unjoni Ewropea;

barranin mingħajr permessi ta' residenza validi fi Stat Membru tal-Unjoni Ewropea meta r-residenza tiġi attribwita lill-ċittadini Portugiżi fl-istess sitwazzjoni skont il-liġijiet ta' dawk l-Istati;

l-organizzazzjonijiet mingħajr skop ta' qligħ huma intitolati biss għal protezzjoni legali fil-forma ta' għajnuna legali.

NB: l-entitajiet li jagħmlu qligħ u l-kumpaniji limitati individwali mhumiex intitolati għal protezzjoni legali.

4 L-għajnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

Skont l-Artikolu 17 tal-Liġi 34/2004 u l-Artikolu 7 tal-Ordni ta' Implimentazzjoni Ministerjali 46/2015, l-iskema ta' għajnuna legali hija applikabbli:

għall-qrati kollha, irrispettivament mit-tip ta' kawża;

għall-Imħallfin tal-Paci;

għas-sistemi ta' soluzzjoni alternattiva għat-tilwim bħall-medjazzjoni mmexxija mill-Istat (*mediação pública*), eż. medjazzjoni tal-familja jew tax-xogħol;

għal każijiet immexxija minn uffiċċji tar-registru;

għal inventarji li jkunu qed jiġu ttrattati f'uffiċċji notarili;

għal każijiet ta' ksur ta' liġi.

Links utli:

[🔗 Sistema ta' Medjazzjoni tal-Familja mmexxija mill-Istat \(bil-Portugiż\)](#)

[🔗 Sistema ta' Medjazzjoni tax-Xogħol immexxija mill-Istat \(bil-Portugiż\)](#)

[🔗 L-Ordni ta' Implimentazzjoni Ministerjali 46/2015 tat-23 ta' Frar 2015 \(bil-Portugiż\)](#)

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

F'każijiet urġenti, meta ma tkun ittiegħdet l-ebda deċiżjoni finali dwar l-għajnuna legali mitluba fiż-żmien meta jkun dovut il-ħlas tat-tariffi tal-qorti u spejjeż oħra relatati mal-kawża, ir-rikorrent irid jippreżenta d-dokument li jipprova li huwa għamel rikors għall-għajnuna legali u mbagħad jipproċedi kif ġej (ara l-Artikolu 29 (5) tal-Liġi 34/2004).

Meta d-deċiżjoni tad-dipartiment tas-sigurtà soċjali kompetenti tkun għadha mhijiex magħrufa, l-iskadenza għall-ħlas rilevanti tiġi sospiza sakemm id-deċiżjoni tiġi kkomunikata lir-rikorrent.

Meta tkun diġà ttegħdet deċiżjoni mid-dipartiment tas-sigurtà soċjali biex tingħata għajnuna legali fil-forma ta' ħlas bin-nifs, il-ħlas tal-ewwel pagament parzjali jkun dovut għaxart ijiem mid-data meta d-deċiżjoni tiġi kkomunikata lir-rikorrent, mingħajr preġudizzju għall-ħlas lura aktar tard tal-flus imħallsa f'każijiet fejn id-deċiżjoni tiġi revokata.

Meta tkun diġà nharġet deċiżjoni negattiva mid-dipartiment tas-sigurtà soċjali, il-ħlas ikun dovut għaxart ijiem mid-data meta d-deċiżjoni tiġi kkomunikata lir-rikorrent, mingħajr preġudizzju għall-ħlas lura aktar tard tal-flus imħallsa f'każijiet fejn id-deċiżjoni tiġi revokata.

Jekk jgħaddi perjodu ta' 30 jum mingħajr ma tkun ittiegħdet l-ebda deċiżjoni dwar it-talba għal protezzjoni legali (konsulenza legali jew għajnuna legali), it-talba titqies li tkun ingħatat b'mod taċitu, u l-parti interessata tista' tinvoka dan il-kunsens taċitu quddiem il-Qorti jew il-Kamra tal-Avukati Portugiża, skont il-forma ta' protezzjoni legali mitluba – ara l-Artikolu 25 tal-Liġi 34/2004.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajnuna legali?

Il-formoli meħtieġa biex wiegħed japplika għal protezzjoni legali fil-forma ta' konsulenza legali jew kwalunkwe forma oħra ta' għajnuna legali, inkluża l-formola biex wiegħed japplika għall-għajnuna legali fi Stat Membru ieħor, jistgħu jtniżżlu mis-sit web tas-Sigurtà Soċjali Portugiża [🔗 hawnhekk \(bil-Portugiż\)](#).

7 X'dokumenti jridu jiġu ppreżentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajnuna legali?

Il-lista tad-dokumenti li jridu jiġu mehmuża mar-rikors tinsab f'"Il-Protezzjoni Legali – Gwida Prattika" (*Guia Prático Protecção Jurídica*), maħruġa mill-Istitut Portugiż għas-Sigurtà Soċjali (*Guia Prático Protecção Jurídica*), u ppubblikata fil-paġna tal-"Gwidi Prattici" (*Guias Práticos*) tas-sit web tiegħu, aċċessibbli permezz ta' kwalunkwe waħda mil-links li ġejjin:

[🔗 Is-sit web tas-Sigurtà Soċjali Portugiża](#)

[🔗 Il-Protezzjoni Legali – Gwida Prattika \(bil-Portugiż\)](#)

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajnuna legali?

Ir-rikors u d-dokumenti mehmuża miegħu jistgħu jiġu pprezentati personalment jew jintbagħtu bil-posta, faks jew email lil kwalunkwe dipartiment tal-Istitut tas-Sigurtà Soċjali li jittratta direttament mal-pubbliku.

Il-lista tal-uffiċċji ċentrali tas-sigurtà soċjali għal kull distrett u l-indirizzi, in-numri tal-faks u l-indirizzi tal-email rispettivi tagħhom tista' tiġi kkonsultata [hawnhekk \(bil-Portugiż\)](#)

hawnhekk (bil-Portugiż)

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajjuna legali?

Id-deċiżjoni li tingħata l-għajjuna legali trid tispeċifika liema forum ta' għajjuna legali ġew approvati, u din id-deċiżjoni hija r-responsabbiltà tal-manijer superjuri tad-dipartiment tas-sigurtà soċjali għaż-żona li fiha jkun residenti jew ibbażat ir-rikorrent. Meta r-rikorrent ma jkunx residenti fil-Portugall, din id-deċiżjoni tittiehed mill-manijer superjuri tad-dipartiment tas-sigurtà soċjali li lilu jkun gie pprezentat ir-rikors – ara l-Artikoli 20 u 29 tal-Liġi 34/2004.

Skont it-termini tal-Artikolu 26 tal-Liġi 34/2004, ir-rikorrenti jridu jiġu nnotifikati bid-deċiżjonijiet li japprovaw rikors għall-għajjuna legali. Bħala regola, tali notifika tintbagħat fl-indirizz li r-rikorrent ikun ta fuq il-formola bħala l-indirizz tal-korrispondenza tiegħu.

10 X'għandi naghmel jekk inkun intitolat għal għajjuna legali?

Meta jinħatar konsulent legali f'ismu, ir-rikorrent jiġi nnotifikat bl-indirizz tal-uffiċċju tal-konsulent legali inkwistjoni, u jiġi infurmat ukoll li huwa d-dmir tar-rikorrent li jikkoopera b'mod sħiħ miegħu, bir-riskju li l-għajjuna legali titneħħa jekk din il-kollaborazzjoni ma sseħħx.

Sabiex l-għajjuna legali fil-forma ta' eżenzjoni totali jew parzjali mit-tariffi tal-qorti u mill-ispejjeż relatati mal-kawża mgarrba mill-qorti tidhol fis-seħħ, ir-rikorrent irid jipprezenta d-dokument li juri li din l-għajjuna ngħatat fil-perjodu mogħti għall-pagament tat-tariffi tal-qorti.

11 Min jagħżili l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajjuna legali?

Il-konsulent legali jinħatar mill-Kamra tal-Avukati Portugiża, li mbagħad tinnotifika lir-rikorrent skont it-termini tal-Artikoli 30 u 31 tal-Liġi 34/2004.

12 L-għajjuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

L-għajjuna legali tkopri l-ispejjeż deskritti fl-Artikolu 16 tal-Liġi 34/2004, li huma:

it-tariffi tal-qorti u spejjeż oħra relatati mal-kawża;

il-ħlas tat-tariffi għall-konsulent legali;

il-ħlas tat-tariffi għall-konsulent legali maħtur mill-qorti;

il-ħlas tat-tariffi tal-qorti u spejjeż oħra relatati mal-kawża, f'pagamenti parzjali;

il-ħlas tat-tariffi għall-konsulent legali, f'pagamenti parzjali;

il-ħlas tat-tariffi għall-konsulent legali maħtur mill-qorti, f'pagamenti parzjali;

l-ispejjeż tal-uffiċjal eżekuttiv maħtur mill-qorti;

il-ħlas tal-ispejjeż li jirriżultaw mill-fatt li l-kawża tkun ta' natura transfruntiera, f'każijiet fejn ir-rikorrent ikun jirrisjedi fi Stat Membru ieħor.

13 Min għandu jħallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajjuna legali limitata?

Skont l-Artikolu 29(4) u (5) tal-Liġi 34/2004, kwalunkwe spiża li jifdal għandha tiħallas mir-rikorrent. Dan huwa mingħajr preġudizzju għar-rikorrent li jiġi kkompensat għall-ispejjeż tal-partijiet, skont it-termini tal-Artikolu 26 tar-Regolamenti dwar l-Ispejjeż tal-Qorti, jekk ir-rikorrent jirbaħ il-kawża tiegħu.

14 L-għajjuna legali tkopri l-appelli wkoll?

Iva, l-għajjuna legali tibqa' fis-seħħ għall-appelli u tkopri l-proċedimenti sussegwenti kollha marbuta mal-kawża li għaliha tkun ingħatat l-għajjuna legali. L-għajjuna legali tapplika wkoll għall-kawża prinċipali fil-qorti, meta tingħata f'xi wieħed mill-proċedimenti relatati. L-għajjuna legali tibqa' fis-seħħ ukoll għal kwalunkwe proċedura ta' eżekuzzjoni li tirriżulta minn deċiżjonijiet ġudizzjarji meħuda fi proċedimenti li fihom tkun ingħatat l-għajjuna legali – ara l-Artikolu 18 tal-Liġi 34/2004.

15 L-għajjuna legali tista' tiġi rtrata qabel il-konklużjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Iva, l-għajjuna legali tista' tiġi kkanċellata b'mod sħiħ jew parzjali, qabel it-tmiem tal-proċedimenti, f'dawk il-każijiet previsti fl-Artikolu 10 tal-Liġi 34/2004. Dan japplika għal każijiet fejn ir-rikorrent jew membri tal-familja tiegħu sussegwentement jiksbu mezzi finanzjarji suffiċjenti. F'dan il-każ, huwa d-dmir tar-rikorrent li jiddikjara li jista' jgħaddi mingħajr protezzjoni legali, b'mod sħiħ jew parzjali, jew jirriskja li jkun soġġett għall-penali rilevanti.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajjuna legali?

Jekk id-dipartiment tas-sigurtà soċjali jiddeċiedi li jiċċad ir-rikors, b'mod sħiħ jew parzjali, huwa jrid jinnotifika lir-rikorrent bil-miktub dwar l-intenzjoni tiegħu, u jagħti lir-rikorrent għaxart ijiem biex iwieġeb. Ir-rikorrent jista', mar-risposta tiegħu, jissottometti dokumenti li kienu neqsin, jew li jservu biex jikkonfermaw l-argumenti tiegħu. Jekk ir-rikorrent ma jwieġibx fi żmien għaxart ijiem tax-xogħol, id-deċiżjoni mbagħad issir definitiva, mingħajr ma tintbagħat ittra oħra lir-rikorrent – ara l-Artikolu 37 tal-Liġi 34/2004, li jirreferi għall-Kodiċi tal-Proċedura Amministrattiva Portugiż (*Código do Procedimento Administrativo*).

Ir-rikorrent jista' jikkontesta d-deċiżjoni meħuda mid-dipartiment tas-sigurtà soċjali quddiem il-qorti. F'dan il-każ, ir-rikorrent irid jissottometti talba bil-miktub li tikkontesta d-deċiżjoni fi żmien 15-il jum lid-dipartiment tas-sigurtà soċjali li jkun ħa dik id-deċiżjoni. Id-dipartiment tas-sigurtà soċjali jista' jirrevoka d-deċiżjoni. Jekk id-deċiżjoni ma tiġix irrevokata, id-dipartiment tas-sigurtà soċjali jrid jirreferi l-każ lill-Qorti – ara l-Artikoli 26 sa 28 tal-Liġi 34/2004.

L-aħħar aġġornament: 08/04/2022

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajjuna legali - Rumanija

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

L-għajjuna legali pubblika tista' tingħata fil-forom li ġejjin:

il-ħlas tat-tariffa għar-rappreżentanza, l-assistenza legali u, fejn applikabbli, id-difiża minn avukat maħtur jew magħżul sabiex jiġi żgurat l-eżerċitar jew is-salvagwardjar ta' dritt jew interess legittimu fil-qorti jew sabiex tiġi evitata tilwima, minn hawn 'il quddiem imsejha "assistenza minn avukat";

il-ħlas ipprovdut lill-espert, lit-traduttur jew lill-interpretu użat matul il-proċedimenti, bl-approvazzjoni tal-qorti jew tal-awtorità ġudizzjarja, jekk dan il-ħlas legalment jaqa' fuq il-persuna li tipprezenta rikors għall-għajjuna legali pubblika;

il-ħlas tat-tariffa tal-uffiċjal ġudizzjarju;

eżenzjonijiet minn, tnaqqis, skedar mill-ġdid jew differiment tal-ħlas tal-ispejjeż legali, kif previst mil-liġi, inklużi dawk dovuti fl-istadju tal-eżekuzzjoni.

Meta l-għajjuna legali pubblika tiġi pprovduta lil ċittadini tal-Istati Membri tal-UE jew lil persuni oħra li jkollhom id-domicilju jew ir-residenza abitwali tagħhom fit-territorju ta' Stat Membru, l-għajjuna legali pubblika approvata tista' tinkludi wkoll:

l-ispejjeż għat-traduzzjoni tad-dokumenti pprezentati mill-benefiċjarju, li kienu mitluba mill-qorti jew mill-awtorità ġudizzjarja għar-riżoluzzjoni tal-każ, u t-talbiet u d-dokumenti relatati sottomessi jew riċevuti huma eżentati mill-formalità tal-legalizzazzjoni jew minn kwalunkwe formalità ekwivalenti oħra.

is-servizzi ta' interpretu fil-proċedimenti mwettqa quddiem il-qorti/awtorità ġudizzjarja;

l-ispejjeż imġarrba bl-ivvjaġġar li l-benefiċjarju tal-assistenza jew persuna oħra jkun irid jagħmel lejn ir-Rumanija fuq talba tal-qorti jew tal-awtorità ġudizzjarja, jew fejn il-liġi tirrikjedi, il-preżenza obligatorja ta' xi waħda minn dawn il-persuni.

Il-persuna eliġibbli li tissodisfa r-reqwiżiti stabbiliti fil-mistoqsija Nru 3 hija intitolata wkoll għal rimborż tal-flus magħmul lill-medjatur bħala tariffa meta hija tagħti prova li, qabel ma bdew il-proċedimenti legali, hija kienet għaddiet mill-proċedimenti ta' medjazzjoni għat-tliema jew jekk titlob il-medjazzjoni wara l-bidu tal-proċedimenti, iżda qabel id-data tal-ewwel seduta.

L-għajnuna legali pubblika tista' tiġi pprovduta, separatament jew b'mod kumulattiv, fi kwalunkwe waħda mill-forom imsemmija hawn fuq. Il-valur tal-għajnuna legali pubblika pprovduta, separatament jew b'mod kumulattiv, fi kwalunkwe forma ta' assistenza minn avukat, espert, traduttur, interpretu jew uffiċjal ġudizzjarju, ma jistax jaqbeż il-livell massimu ekwivalenti ta' għaxar salarji minimi grossi nazzjonali fuq perjodu ta' sena fis-sena meta jkun għe pprezentat ir-rikors għall-għajnuna.

(L-Artikoli 1 u 20 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata)

2 X'inhija eżattament l-għajnuna legali?

L-għajnuna legali pubblika tikkostitwixxi l-forma ta' assistenza mogħtija mill-Istat bil-għan li jipprovidi għad-dritt għal proċess ġust u li jissalvagwardja l-aċċess ugwali għall-att tal-ġustizzja sabiex jiġi żgurat l-eżerċitar ta' ċerti drittijiet jew interessi legittimi b'mezzi ġudizzjarji, inkluż għall-eżekuzzjoni ta' sentenzi tal-qorti jew titoli eżegwibbli oħra.

(L-Artikolu 1 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata)

3 Għandi dritt għal għajnuna legali?

Kwalunkwe persuna fiżika tista' tapplika għall-għajnuna legali pubblika jekk ma tkunx tista' tlaħħaq mal-ispejjeż legali għal ċerti proċedimenti, jew ma' dawk li jirriżultaw mir-riċeviment ta' konsulenza legali sabiex jiġi salvagwardjat dritt jew interess legittimu fil-qorti, mingħajr ma jiġi pperikolat il-manteniment tagħha jew tal-familja tagħha.

Familja tfisser il-konjuġi, it-tfal jew dixxendenti diretti oħra sal-età ta' 18-il sena, li jkunu finanzjarjament dipendenti fuq ir-rikorrent, u t-tfal jew dixxendenti diretti oħra ta' l-fuq minn 18-il sena, iżda sal-età ta' 26 sena, jekk ikunu qed ikomplu l-istudji tagħhom u jkunu jiddependu finanzjarjament fuq ir-rikorrent. Membru tal-familja huwa meqjus ukoll li huwa l-persuna li tikkondividi d-domicilju jew il-post tar-residenza, jew id-dar, mar-rikorrent, it-tfal jew dixxendenti diretti oħra tagħha sal-età ta' 18-il sena, li jkunu finanzjarjament dipendenti fuq ir-rikorrent, u t-tfal jew dixxendenti diretti oħra ta' l-fuq minn 18-il sena, iżda sal-età ta' 26 sena, jekk ikunu qed ikomplu l-istudji tagħhom u jkunu jiddependu finanzjarjament fuq ir-rikorrent.

Il-persuni li d-dħul nett medju tagħhom kull xahar għal kull membru tal-familja jkun anqas minn RON 300 fl-aħħar xahrejn ta' qabel is-sottomissjoni tar-rikors huma intitolati għal għajnuna legali pubblika. F'dan il-każ, l-ammonti li jikkostitwixxu għajnuna legali pubblika jitfallsu kollha mill-Istat. Jekk id-dħul nett medju għal kull membru tal-familja fl-aħħar xahrejn ta' qabel is-sottomissjoni tar-rikors ikun anqas minn RON 600, l-ammonti li jikkostitwixxu għajnuna legali pubblika jitfallsu mill-Istat b'rata ta' 50 %. L-ammonti li jikkostitwixxu l-limiti tad-dħul u l-limitu massimu li jista' jingħata bħala għajnuna legali pubblika jistgħu jiġu riveduti b'deċiżjoni tal-Gvern.

L-għajnuna legali pubblika tista' tingħata wkoll f'każijiet oħra, b'mod proporzjonali mal-ftiġijiet tar-rikorrent, meta l-ispejjeż legali reali jew stmati aktarx li jirrestrinġu l-aċċess effettiv tar-rikorrent għall-ġustizzja, inkluż għall-ispejjeż differenti tal-għajxien bejn l-Istat Membru fejn ir-rikorrent ikun domiciljat jew ikollu r-residenza abitwali tiegħu, u r-Rumanija.

Meta jkun qed jiġi determinat id-dħul, jiġi kkunsidrat kwalunkwe dħul regolari bħal pagi, allowances, flasijiet, annwalitajiet, kirjiet, profitt mill-kummerċ jew mill-impjeg indipendenti u oħrajn simili, kif ukoll l-ammonti dovuti fuq bażi regolari, bħal kirjiet u obbligi ta' manteniment.

L-għajnuna legali pubblika tingħata b'mod indipendenti mill-istatus finanzjarju tar-rikorrent jekk liġi speċjali tipprevedi d-dritt għall-assistenza legali jew għal assistenza legali bla flus bħala miżura protettiva fid-dawl ta' ċirkostanzi speċjali bħal minoranza, diżabbiltà, ċertu status jew oħrajn simili. F'dan il-każ, l-għajnuna legali pubblika tingħata mingħajr ma jiġu ssodisfati l-kriterji tad-dħul, iżda biss għas-salvagwardjar jew ir-rikonossiment ta' ċerti drittijiet jew interessi legittimi li jirriżultaw minn jew li jkunu relatati maċ-ċirkostanza speċjali li tkun iġġustifikat ir-rikonossiment, skont il-liġi, tad-dritt għall-assistenza legali jew għal assistenza legali bla flus.

Id-dritt għall-għajnuna legali pubblika jintemm bil-mewt tal-parti jew bit-titjib fl-istatus finanzjarju ta' dik il-parti sal-punt li tkun tiffaħ tħallas l-ispejjeż legali.

(L-Artikoli 4, 5, 8, 81, 9, 10, 101, 2, 21 u 50 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata)

4 L-għajnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

L-għajnuna legali pubblika prevista minn din l-Ordni ta' Emergenza tal-Gvern tingħata fi kwistjonijiet ċivili, kummerċjali, amministrattivi, tax-xogħol u tas-sigurtà soċjali, kif ukoll fi kwistjonijiet oħra, bl-eċċezzjoni ta' kwistjonijiet kriminali.

(L-Artikolu 3 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata)

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

L-ebda proċedura partikolari ta' urġenza fi kwistjonijiet ta' assistenza legali mhija regolata.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajnuna legali?

Ir-rikorsi għall-għajnuna legali pubblika, li jiġu pprezentati skont dan il-kapitolu, jithejjew skont il-formola tar-rikors stabbilita fl-Annex li jiffirma parti integrali minn din l-Ordni ta' Emergenza (*L-Artikolu 49 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata*).

FORMOLA

għar-rikors għall-għajnuna legali fi Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea

Struzzjonijiet:

1. Qabel timla l-formola tar-rikors, jekk jogħġbok aqra sewwa dawn l-istruzzjonijiet.
2. Il-persuna li timla l-formola tar-rikors trid tipprovidi l-informazzjoni kollha mitluba f'din il-formola.
3. Kwalunkwe informazzjoni impreciza, inadegwata jew mhux kompluta tista' ddewwem l-ipproċessar tar-rikors tiegħek.
4. L-inklużjoni ta' informazzjoni falza jew mhux kompluta fir-rikors tista' tirriżulta f'konsegwenzi legali u r-rikors għall-għajnuna legali jista' jiġi miċhud; inti tista' tiffaċċja wkoll akkużi kriminali.
5. Jekk jogħġbok ehmeż id-dokumenti kollha ta' sostenn.
6. Jekk jogħġbok innota li dan ir-rikors ma jaffettwax il-limitu ta' żmien li għandu jiġi osservat biex jinbdew il-proċedimenti ġudizzjarji.
7. Jekk jogħġbok ikteb id-data u ffirma r-rikors.

A1. Dettalji personali tar-rikorrent

Kunjom u isem

Data u post tat-twelid

Numru personali

Indirizz (domicilju jew residenza)

Tel./Faks/Posta elettronika

A2. Dettalji personali tar-rappreżentant legali (genitur, kustodju, kuratur, eċċ.), fejn applikabbli (għandhom jimtlew jekk ir-rikorrent ikun rappreżentat legalment)

Kunjom u isem

Data u post tat-twelid

Numru personali

Indirizz

Tel./Faks/Posta elettronika

A3. Dettalji personali tal-avukat tar-rikorrent, fejn applikabbli (għandhom jimtlew jekk ir-rikorrent diġà jkollu avukat)

Kunjom u isem

Indirizz

Tel./Faks/Posta elettronika

B. Informazzjoni dwar it-tilwima li għaliha tintalab l-għajjnuna legali

Jekk jogħġbok ehmeż kopji tad-dokumenti kollha ta' sostenn.

B1. In-natura tat-tilwima (divorzju, impjeg, eċċ.)

B2. Il-valur tat-tilwima jekk jista' jiġi espress fi flus, u l-munita li fiha jiġi espress il-valur tat-tilwima

B3. Deskrizzjoni tas-sitwazzjoni fejn tkun qiegħda tintalab l-għajjnuna legali pubblika għas-soluzzjoni tagħha (inklużi l-qorti kompetenti, id-data tas-smiġh, l-evidenza, eċċ.)

C. Dettalji dwar il-proċedimenti

Jekk jogħġbok ehmeż kopji tad-dokumenti kollha ta' sostenn.

C1. Il-pożizzjoni attwali tiegħek jew x'se tkun il-pożizzjoni tiegħek fil-proċedimenti (attur jew konvenut)

Iddeskrivi s-suġġett tat-talba ppreżentata għall-eżami

L-isem u d-dettalji ta' kuntatt tal-kontroparti

C2. Raġunijiet speċjali għat-talba ta' azzjoni urġenti permezz ta' dan ir-rikors, fejn applikabbli

C3. Jekk jogħġbok elenka l-ispejjeż li għandhom jiġu koperti mir-rikors (li għandhom jiġu verifikati):

(a) l-assistenza minn avukat;

(b) il-ħlas tal-espert;

(c) il-ħlas għat-traduttur jew għall-interpretu li jintuza matul il-proċedimenti;

(d) il-ħlas tat-tariffa tal-uffiċjal ġudizzjarju (executorului judecătoreasc);

(e) l-eżenzjonijiet minn, it-tnaqqis, l-iskedar mill-ġdid jew id-differiment tal-ħlas tal-ispejjeż legali u/jew tal-garanziji (cauțiunilor), kif previst mil-liġi, inklużi t-tariffi u l-garanziji (cauțiunilor) pagabbli fl-istadju tal-eżekuzzjoni.

C4. Jekk jogħġbok speċifika jekk l-għajjnuna legali pubblika hijiex qiegħda tintalab biex tinkiseb:

Assistenza minn avukat fil-qafas ta' proċeduri extraġudizzjarji

Assistenza minn avukat qabel il-bidu tal-proċedimenti legali

Assistenza minn avukat (konsultazzjoni u/jew rappreżentanza) fil-qafas ta' proċedimenti legali li għaddejjin bħalissa. F'dan il-każ, jekk jogħġbok speċifika:

- in-numru tar-registrazzjoni

- id-dati tas-seduti

- l-isem tal-qorti

- l-indirizz tal-qorti

Assistenza minn avukat fi proċeduri ta' sfħarriġ ġudizzjarju kontra sentenza tal-qorti. F'dan il-każ, jekk jogħġbok speċifika:

- l-isem tal-qorti

- id-data tas-sentenza

- ir-raġuni għaliex qed tintalab l-assistenza

- l-appell kontra s-sentenza

Assistenza minn avukat fi proċedimenti ta' eżekuzzjoni. F'dan il-każ, jekk jogħġbok speċifika:

- l-isem tal-qorti

- id-data tad-deċiżjoni jew id-data tal-ħruġ ta' titolu eżegwibbli ieħor.

C6. Speċifika jekk għandek xi forma ta' assigurazzjoni jew drittijiet u faċilitajiet oħra li jistgħu jkopru l-ispejjeż legali kollha jew parti minnhom.

Jekk iva, jekk jogħġbok aghthi d-dettalji:

D. Is-sitwazzjoni tal-familja

Kemm jgħixu nies fl-unità domestika tiegħek? [_____]

Jekk jogħġbok speċifika r-relazzjoni tagħhom miegħek

Kunjom u Relazzjoni mar- Data tat-twelid Din Ir-				
isem rikorrent (għall- il-persuna hija rikorrent huwa				
minorenni) finanzjarjament dipendenti finanzjarjament dipendenti				
fuq ir-rikorrent? fuq din il-persuna?				
_____	_____	_____	_____	_____
_ _				
_____	_____	_____	_____	_____
_ _				
_____	_____	_____	_____	_____

Hemm xi persuna li hija finanzjarjament dipendenti fuqek li ma tgħixx miegħek?

Kunjom u isem Relazzjoni mar-rikorrent Data tat-twelid				
(għall-minorenni)				
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

Inti tiddependi finanzjarjament fuq xi persuna li ma tgħixx miegħek?

Kunjom u isem Relazzjoni mar-rikorrent				
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

E. Informazzjoni finanzjarja

Jekk jogħġbok aghthi l-informazzjoni kollha dwar ek, il-konkubin(a) tiegħek jew il-konjuġi tiegħek, dwar kwalunkwe persuna li hija finanzjarjament dipendenti fuqek jew, fejn applikabbli, kwalunkwe persuna li inti finanzjarjament dipendenti fuqha.

Jekk tircievi kontribuzzjonijiet finanzjarji oħra minbarra l-manteniment minn persuna li inti tiddependi finanzjarjament fuqha u li ma tgħixx miegħek, jekk jogħġbok indikahom taħt it-Taqsima E.1 "Dħul ieħor".

Jekk inti ttiprovdi assistenza finanzjarja lil xi persuna għajr xi hadd li jiddependi finanzjarjament fuqek u li jgħix miegħek, jekk jogħġbok indikaha taħt it-Taqsima E.3 "Spejjeż oħra".

Jekk jogħġbok ehmeż id-dokumenti ta' sostenn kollha tas-sitwazzjonijiet deskritti hawn fuq.

Jekk jogħġbok speċifika l-munita li fiha tesprimi l-valuri pekunarji fit-tabella jekk huma espressi f'munita li mhijiex ir-RON.

E.1. Dettalji dwar I. Rikorrent II. Konjuġi jew III. Persuni IV. Persuni				
dħul ta' kull xahar konkubin dipendenti li jsostnu				
Iir-				
rikorrent				
_____	_____	_____	_____	_____
Salarji,				
indennizzi:				
_____	_____	_____	_____	_____
Profitt tan-negozju:				
_____	_____	_____	_____	_____
Pensjonijiet:				
_____	_____	_____	_____	_____
Dħul:				
_____	_____	_____	_____	_____
Benefiċċji				
mill-Istat:				
_____	_____	_____	_____	_____
1. allowances:				
_____	_____	_____	_____	_____
2. benefiċċju tal-qgħad				
u assigurazzjoni				
soċjali:				
_____	_____	_____	_____	_____
Dħul minn				
intitolamenti				

|għal ċerti | | | |

assi mobbli jew immobbli: | | | |

| | | | | | | | | | | |

Dhul ieħor: | | | |

| | | | | | | | | | | |

TOTAL: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|E.2. Ammont |I. Rikorrent |II. Konjuġi jew|III. Persuni|IV. Persuni |

|ta' proprjetajiet | |konkubin |dipendenti |li jsostnu|

| | | | |lir- |

| | | | |rikorrent|

| | | | | | | | | | | |

|Il-bini fejn | | | |

|tgħix: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Bini ieħor: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Art: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Tfaddil: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Ishma: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Vetturi bil-mutur: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Assi oħra: | | | |

| | | | | | | | | | | |

TOTAL: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|E.3. Spejjeż |I. Rikorrent |II. Konjuġi jew|III. Persuni|IV. Persuni |

|ta' kull xahar | |konkubin |dipendenti |li jsostnu|

| | | | |lir- |

| | | | |rikorrent|

| | | | | | | | | | | |

|Taxxi: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Kontribuzzjonijiet | | | |

|tas-sigurtà soċjali: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Taxxi lokali: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Spejjeż | | | |

|ipotekarji: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Spejjeż tal-kera u | | | |

|tal-akkomodazzjoni: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Spejjeż | | | |

|fuq l-edukazzjoni: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Spejjeż | | | |

|għall-kura tat-tfal | | | |

|: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Pagamenti parzjali: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Flas lura ta' | | | |

|self: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Manteniment imħallas lil persuni oħra | | | |

|taħt | | | |

|obbligu legali: | | | |

| | | | | | | | | | | |

|Spejjeż oħrajn: | | | |

| | | | | | | | | | | |

TOTAL: | | | |

Niddikjara fuq l-unur tiegħi li l-informazzjoni mogħtija hija vera u kompluta u nimpjenja ruħi li niddikjara mingħajr dewmien lill-awtorità kompetenti li tipproċessa r-rikors kwalunkwe bidla fis-sitwazzjoni finanzjarja tiegħi.

Imhejjija fi

Data

Firma

7 X'dokumenti jridu jiġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajjuna legali?

It-talba għall-għajjuna legali pubblika tiġi espressa bil-miktub u tinkludi referenzi dwar is-suġġett u n-natura tal-proċedimenti li għalihom tintalab l-għajjuna legali pubblika, l-identità, in-numru personali, id-domicilju u l-istatus finanzjarju tar-rikorrent u tal-familja tiegħu, billi jiġu mehmuża dokumenti ta' sostenn tad-dhul tiegħu u tal-familja tiegħu, u evidenza tal-obbligi ta' manteniment jew ta' ħlas. Ir-rikors għandu jkun akkumpanjat ukoll minn dikjarazzjoni fuq l-unur mir-rikorrent, fejn jindika jekk irċevix xi għajjuna legali pubblika fl-aħħar 12-il xahar, f'liema forma, għal liema kwistjoni u l-ammont ta' dik l-għajjuna.

Il-qorti tista' titlob kwalunkwe kjarifika u evidenza mill-partijiet, jew informazzjoni bil-miktub mill-awtoritajiet kompetenti.

L-assistenza extraġudizzjarja tingħata mis-Servizz tal-Għajjuna Legali stabbilit f'kull kamra tal-avukati abbażi ta' rikors li l-mudell tiegħu huwa approvat mid-Dipartiment għall-Koordinazzjoni tal-Għajjuna Legali, li għandu jinkludi referenzi dwar is-suġġett u n-natura tar-rikors għall-għajjuna, l-identità, in-numru personali, id-domicilju u l-istatus finanzjarju tar-rikorrent u tal-familja tiegħu, u miegħu jiġu mehmuża dokumenti ta' sostenn għad-dhul tiegħu u tal-familja tiegħu, u evidenza tal-obbligi ta' manteniment jew ta' ħlas.

Ir-rikors għandu jkun akkumpanjat ukoll minn dikjarazzjoni fuq l-unur mir-rikorrent, fejn jindika jekk irċevix xi għajjuna legali pubblika fl-aħħar 12-il xahar, f'liema forma, għal liema kwistjoni u l-ammont ta' dik l-għajjuna.

Ir-rikorrent għandu jipprovi l-evidenza tal-istatus finanzjarju tiegħu prinċipalment permezz tad-dokumenti li ġejjin:

(a) attestazzjoni tad-dhul għar-rikorrent u għall-membri l-oħra tal-familja tiegħu; ir-registru tal-familja u, fejn applikabbli, iċ-certifikati tat-twelid tat-tfal; iċ-certifikat ta' diżabbiltà tar-rikorrent jew tat-tfal, fejn applikabbli; dikjarazzjoni fuq l-unur li turi li r-rikorrent u l-membri l-oħra tal-familja tiegħu ma jirċevux dhul addizzjonali; dikjarazzjoni fuq l-unur rigward l-assi tar-rikorrent u tal-familja tiegħu; dikjarazzjoni fuq l-unur li turi li r-rikorrent u/jew il-ġenitur l-ieħor jiddikjaraw li t-tifel/tifla ma jkunx fdat jew imqiegħed taħt il-kustodja ta' korp privat jew servizz pubbliku awtorizzat ieħor, jew ta' kwalunkwe persuna ġuridika; prova mogħtija mill-awtoritajiet kompetenti dwar id-dikjarazzjoni tal-assi taxxabli fuq l-isem tar-rikorrent jew, fejn applikabbli, fuq l-isem tal-membri l-oħra tal-familja tiegħu; dokumenti oħra meħtieġa biex jiġi stabbilit id-dritt għall-għajjuna legali skont il-liġi.

(L-Artikolu 14 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajjuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata, u l-Artikolu 73 tal-Liġi Nru 51/1995 għall-organizzazzjoni u l-prattika tal-professjoni ta' avukat, kif sussegwentement emendata u supplimentata).

8 Fejn imrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajjuna legali?

Ir-rikors għall-għajjuna legali pubblika jiġi indirizzat lill-qorti kompetenti li tkun qed tittratta l-kawża li għaliha tintalab l-għajjuna; għall-għajjuna legali pubblika mitluba għall-eżekuzzjoni ta' sentenza, ir-rikors jaqa' taħt il-kompetenza tal-qorti tal-eżekuzzjoni. Fejn il-qorti kompetenti ma tkunx tista' tiġi ddeterminata, is-soluzzjoni tkun f'idejn il-qorti distrettwali li fil-ġurisdizzjoni territorjali tagħha r-rikorrent ikollu d-domicilju jew ir-residenza tiegħu.

Jekk tintalab għajjuna legali pubblika fi proċedimenti legali li jkunu għaddejjin, ir-rikors(i) għall-għajjuna legali pubblika, fejn applikabbli, jiġi/jiġu riżolti mill-bord inkarigat mir-riżoluzzjoni tar-rikors prinċipali.

L-għajjuna legali pubblika tingħata fi kwalunkwe ħin matul il-proċedimenti, mid-data li fiha l-parti interessata tkun ipprezentat ir-rikors, u tinzamm matul l-istadju proċedurali kollu li fiha tkun intalbet. Ir-rikors għall-għajjuna legali pubblika huwa eżentat mit-taxxa tal-boll.

L-għajjuna legali pubblika għall-proċeduri ta' s'f'harriġ ġudizzjarju tista' tingħata fil-forma ta' rikors ġdid. Ir-rikors għall-għajjuna legali pubblika għal proċeduri ta' s'f'harriġ ġudizzjarju jiġi indirizzat lill-qorti li s-sentenza tagħha trid tiġi appellata fil-limitu ta' żmien għall-prezentata ta' appell u jiġi deċiż b'urġenza minn bord li ma jkunx dak li ddeċieda dwar il-merti tal-kawża.

Bis-sottomissjoni tar-rikors għall-għajjuna legali pubblika, il-limitu taż-żmien għall-prezentata ta' appell jiġi sospiż biss ladarba r-rikorrent jissottometti d-dokumenti ta' sostenn fi żmien ta' mhux aktar minn għaxart ijiem. Limitu ta' żmien ġdid għall-prezentata ta' appell jibda jiddekorri mid-data tal-komunikazzjoni tal-konklużjoni li tiddeċiedi r-rikors għall-għajjuna legali pubblika jew, fejn applikabbli, ir-rikors għal s'f'harriġ ġudizzjarju fis-sens ta' ammissjoni jew każ.

Jekk ir-rikors għall-għajjuna legali pubblika jintlaqa', il-qorti tikkomunika immedjatament il-konklużjoni lir-rikorrent u lill-kamra tal-avukati. Il-kamra tal-avukati trid taħtar avukat fi żmien 48 siegħa, li jkun intitolat li jipprezenta rikors quddiem kwalunkwe qorti tal-appell, skont il-każ. Id-data tal-ħatra tal-avukat u d-dettalji tiegħu jiġu kkomunikati lill-qorti u lir-rikorrent fi żmien ta' mhux aktar minn 48 siegħa. Limitu ta' żmien ġdid għall-prezentata ta' appell jibda jiddekorri mid-data tal-ħatra tal-avukat.

L-assistenza extraġudizzjarja tingħata mis-Servizz tal-Għajjuna Legali stabbilit f'kull kamra tal-avukati abbażi ta' rikors li l-mudell tagħha huwa approvat mid-Dipartiment għall-Koordinazzjoni tal-Għajjuna Legali, li għandha tinkludi referenzi dwar is-suġġett u n-natura tar-rikors għall-għajjuna, l-identità, in-numru personali, id-domicilju u l-istatus finanzjarju tar-rikorrent u tal-familja tiegħu, u magħha jiġu mehmuża dokumenti ta' sostenn għad-dhul tiegħu u tal-familja tiegħu, u evidenza tal-obbligi ta' manteniment jew ta' ħlas.

Ir-rikors ikun akkumpanjat ukoll minn dikjarazzjoni fuq l-unur mir-rikorrent, fejn jindika jekk irċevix xi għajjuna legali pubblika fl-aħħar 12-il xahar, f'liema forma, għal liema kwistjoni u l-ammont ta' dik l-għajjuna.

Ir-rikors għall-assistenza extraġudizzjarja jiġi pprezentat lis-Servizz tal-Għajjuna Legali u jiġi deċiż fi żmien ta' mhux aktar minn 15-il jum tax-xogħol mid-data tar-registrazzjoni permezz ta' deċiżjoni li tilqa' jew tiċhad dak ir-rikors, fejn applikabbli. Id-deċiżjoni tiġi nnotifikata lir-rikorrent fi żmien hamest ijiem tax-xogħol mid-data tal-ħruġ tad-deċiżjoni. Id-deċiżjoni li tiċhad ir-rikors għall-assistenza extraġudizzjarja tista' tiġi kkontestata quddiem il-Bord tal-Kamra tal-Avukati fi żmien hamest ijiem min-notifika tagħha. L-oġġezzjonijiet għad-deċiżjoni ta' każha jiġu trattati mill-Bord tal-Kamra tal-Avukati, bħala kwistjoni ta' urġenza, matul l-ewwel laqgħa tal-Bord tal-Kamra tal-Avukati.

(L-Artikoli 11, 12 u 13 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajjuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata, u l-Artikolu 73 tal-Liġi Nru 51/1995 għall-organizzazzjoni u l-prattika tal-professjoni ta' avukat, kif sussegwentement emendata u supplimentata).

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajjuna legali?

Il-qorti tiddeċiedi dwar ir-rikors għall-għajjuna legali pubblika, mingħajr ma ssejjaħ lill-partijiet, b'konklużjoni motivata mogħtija *in camera*. Il-parti interessata tista' tipprezenta rikors għal s'f'harriġ ġudizzjarju tal-konklużjoni li tiċhad ir-rikors għall-għajjuna legali pubblika fi żmien hamest ijiem mid-data tan-notifika tal-konklużjoni. Ir-rikors għal s'f'harriġ ġudizzjarju jiġi deċiż *in camera* minn bord ieħor u l-qorti tagħti konklużjoni irrevokabbli.

Jekk ir-rikors għall-għajjuna legali pubblika jkun ġie approvat għal għajjuna fil-forma ta' assistenza minn avukat, dak ir-rikors u l-konklużjoni tal-approvazzjoni jintbagħtu immedjatament lill-president tal-kamra tal-avukati fil-ġurisdizzjoni ta' dik il-qorti. Il-president tal-kamra tal-avukati jew l-avukat

inkarigat b'dan il-kompitu mill-president jaħtar avukat elenkat fir-Registru tal-Għajnuna Legali fi żmien tlett ijiem, li jibagħtulu l-konkluzjoni flimkien man-notifika tal-hatra. Il-president tal-kamra tal-avukati jrid jinforma wkoll lill-benefiċjarju tal-għajnuna legali pubblika bl-isem tal-avukat maħtur. Il-benefiċjarju tal-għajnuna legali pubblika jista' jitlob huwa nnifsu l-hatra ta' avukat partikolari, bil-kunsens ta' dan tal-aħħar skont il-liġi.

Ir-rikors għall-assistenza extraġudizzjarja jiġi pprezentat lis-Servizz tal-Għajnuna Legali fi hdan kull kamra tal-avukati u jiġi deċiż fi żmien ta' mhux aktar minn 15-il jum tax-xogħol mid-data tar-registrazzjoni permezz ta' deċiżjoni li tilqa' jew tiċħad dak ir-rikors, fejn applikabbli. Id-deċiżjoni tiġi nnotifikata lir-rikorrent fi żmien ħamest ijiem tax-xogħol mid-data tal-ħruġ tad-deċiżjoni. Il-president tal-kamra tal-avukati kompetenti jaħtar avukat mir-Registru tal-Għajnuna Legali tal-kamra tal-avukati skont id-deċiżjoni li tingħata assistenza extraġudizzjarja. Il-president tal-kamra tal-avukati jista' japprova, jekk ikun possibbli, li l-assistenza extraġudizzjarja tingħata minn avukat magħżul mill-persuna li lilha tingħata l-għajnuna legali.

(L-Artikolu 15 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata, u l-Artikolu 73 tal-Liġi Nru 51/1995 għall-organizzazzjoni u l-prattika tal-professjoni ta' avukat, kif sussegwentement emendata u supplimentata).

10 X'għandi naghmel jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

L-għajnuna legali pubblika fil-forma ta' assistenza minn avukat tingħata skont il-Liġi Nru 51/1995 dwar l-organizzazzjoni u l-prattika tal-professjoni ta' avukat, kif ippubblikata mill-ġdid, kif sussegwentement emendata u supplimentata, li tikkonċerna l-għajnuna legali jew l-għajnuna legali mingħajr ħlas.

Jekk ir-rikors għall-għajnuna legali pubblika jkun ġie approvat għal għajnuna fil-forma ta' assistenza minn avukat, dak ir-rikors u l-konkluzjoni tal-approvazzjoni jintbagħtu immedjatement lill-president tal-kamra tal-avukati fil-ġurisdiżzjoni ta' dik il-qorti. Il-president tal-kamra tal-avukati jew l-avukat inkarigat b'dan il-kompitu mill-president jaħtar avukat elenkat fir-Registru tal-Għajnuna Legali fi żmien tlett ijiem, li jibagħtulu l-konkluzjoni flimkien man-notifika tal-hatra. Il-president tal-kamra tal-avukati jrid jinforma wkoll lill-benefiċjarju tal-għajnuna legali pubblika bl-isem tal-avukat maħtur. Il-benefiċjarju tal-għajnuna legali pubblika jista' jitlob huwa nnifsu l-hatra ta' avukat partikolari, bil-kunsens ta' dan tal-aħħar skont il-liġi.

L-assistenza minn avukat tista' tkun ukoll assistenza extraġudizzjarja u tikkonsisti fl-għoti ta' konsultazzjoni, is-sottomissjoni ta' talbiet, petizzjonijiet jew notifiċi jew il-bidu ta' azzjoni legali oħra bħal din, u fir-rappreżentanza tal-klijenti quddiem awtoritajiet jew istituzzjonijiet pubbliċi, għajr awtoritajiet ġudizzjarji jew awtoritajiet li għandhom setgħat ġudizzjarji, sabiex jiġi żgurat l-eżerċitar ta' ċerti drittijiet jew interessi legittimi. L-assistenza extraġudizzjarja trid tirriżulta fl-għoti ta' informazzjoni ċara u aċċessibbli lir-rikorrent skont id-dispożizzjonijiet legali fis-seħħ rigward l-istituzzjonijiet kompetenti u, jekk ikun possibbli, ir-rekwiżiti, il-limiti ta' żmien u l-proċeduri previsti mil-liġi għar-rikonossiment, l-għoti jew l-eżerċitar tad-dritt jew l-interess, kif allegat mir-rikorrent. L-assistenza extraġudizzjarja tingħata skont il-Liġi Nru 51/1995, kif ippubblikata mill-ġdid, kif sussegwentement emendata u supplimentata.

Ir-rikors għall-assistenza extraġudizzjarja jiġi pprezentat lis-Servizz tal-Għajnuna Legali fi hdan kull kamra tal-avukati u jiġi deċiż fi żmien ta' mhux aktar minn 15-il jum tax-xogħol mid-data tar-registrazzjoni permezz ta' deċiżjoni li tilqa' jew tiċħad dak ir-rikors, fejn applikabbli. Id-deċiżjoni tiġi nnotifikata lir-rikorrent fi żmien ħamest ijiem tax-xogħol mid-data tal-ħruġ tad-deċiżjoni. Id-deċiżjoni li tiċħad ir-rikors għall-assistenza extraġudizzjarja tista' tiġi kkontestata quddiem il-Bord tal-Kamra tal-Avukati fi żmien ħamest ijiem min-notifika tagħha. L-oġġezzjonijiet għad-deċiżjoni ta' ċaħda jiġu ttrattati mill-Bord tal-Kamra tal-Avukati, bħala kwistjoni ta' urġenza, matul l-ewwel laqgħa tal-Bord tal-Kamra tal-Avukati.

Il-president tal-kamra tal-avukati kompetenti jaħtar avukat mir-Registru tal-Għajnuna Legali tal-kamra tal-avukati skont id-deċiżjoni li tingħata assistenza extraġudizzjarja. Il-president tal-kamra tal-avukati jista' japprova, jekk ikun possibbli, li l-assistenza extraġudizzjarja tingħata minn avukat magħżul mill-persuna li lilha tingħata l-għajnuna legali.

Meta r-rikors għall-għajnuna legali pubblika jiġi approvat fil-forma ta' tariffa mħallsa lill-espert, traduttur jew interpretu, il-konkluzjoni li tapprova l-għajnuna tistabbilixxi wkoll it-tariffa provvizorja dovuta lilhom. Il-qorti tistabbilixxi t-tariffa finali wara l-għoti tas-servizz li għalih tkun tħallset it-tariffa provvizorja.

Meta r-rikors għall-għajnuna legali pubblika jiġi approvat fil-forma ta' tariffa mħallsa lill-uffiċjal ġudizzjarju, il-konkluzjoni li tapprova l-għajnuna tistabbilixxi wkoll it-tariffa provvizorja dovuta lill-uffiċjal ġudizzjarju skont il-kumplessità tal-każ f'dik id-data. Ir-rikors u l-konkluzjoni ta' approvazzjoni jintbagħtu malajr kemm jista' jkun lill-kamra territorjali tal-uffiċjali ġudizzjarji fil-ġurisdiżzjoni territorjali ta' dik il-qorti. Il-bord tal-kamra territorjali tal-uffiċjali ġudizzjarji jrid jaħtar uffiċjal ġudizzjarju fi żmien tlett ijiem, li jibagħtulu l-konkluzjoni rispettiva flimkien mal-avviż tal-hatra. Il-president irid jinforma wkoll lill-benefiċjarju tal-għajnuna legali pubblika bl-isem tal-uffiċjal ġudizzjarju maħtur. Il-benefiċjarju tal-għajnuna legali pubblika jista' jitlob huwa nnifsu l-hatra ta' uffiċjal ġudizzjarju partikolari b'kompetenza partikolari.

Wara li l-uffiċjal ġudizzjarju jkun wettaq id-dmirijiet tiegħu skont il-liġi u r-regolamenti tiegħu, il-qorti tistabbilixxi t-tariffa finali, fuq talba tal-uffiċjal ġudizzjarju, skont il-kumplessità tal-każ u l-volum tax-xogħol imwettaq, fil-limiti tat-tariffi stabbiliti skont il-liġi.

Meta r-rikors li jagħti l-facilitajiet għall-ħlas tal-ispejjeż legali jiġi approvat, il-konkluzjoni tiddetermina jew l-eżenzjoni mill-ħlas jew ir-rata ta' skont, l-iskadenzi għall-ħlas u l-valur tal-pagamenti parzjali, fejn applikabbli. Meta l-ispejjeż legali pagabbli jaqbu l-valur doppju tad-dħul medju ta' kull xahar tar-rikorrent għal kull familja fix-xahar ta' qabel is-sottomissjoni tar-rikors għall-għajnuna legali pubblika, il-ħlas jitqassam b'mod li l-ħlas parzjali pagabbli ta' kull xahar ma jaqbiż nofs id-dħul nett għal kull familja, sakemm il-qorti ma tqisx il-ħtieġa li tagħti forma ta' għajnuna oħra aktar favorevoli. Il-ħlas tal-ispejjeż legali jista' jitqassam f'mhux aktar minn 48 pagament fix-xahar.

(L-Artikoli 23, 24, 25, 16, 17, 32, 33, 34 u 35 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata, u l-Artikoli 71 u 73 tal-Liġi Nru 51/1995 għall-organizzazzjoni u l-prattika tal-professjoni ta' avukat, kif sussegwentement emendata u supplimentata).

11 Min jagħżilli l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

L-għajnuna legali fil-forma ta' assistenza minn avukat tingħata skont il-Liġi Nru 51/1995 dwar l-organizzazzjoni u l-prattika tal-professjoni ta' avukat, kif ippubblikata mill-ġdid, kif sussegwentement emendata u supplimentata, li tikkonċerna l-għajnuna legali jew l-għajnuna legali mingħajr ħlas.

Jekk ir-rikors għall-għajnuna legali pubblika jkun ġie approvat għal għajnuna fil-forma ta' assistenza minn avukat, dak ir-rikors u l-konkluzjoni tal-approvazzjoni jintbagħtu immedjatement lill-president tal-kamra tal-avukati fil-ġurisdiżzjoni ta' dik il-qorti. Il-president tal-kamra tal-avukati jew l-avukat inkarigat b'dan il-kompitu mill-president jaħtar avukat elenkat fir-Registru tal-Għajnuna Legali fi żmien tlett ijiem, li jibagħtulu l-konkluzjoni flimkien man-notifika tal-hatra. Il-president tal-kamra tal-avukati jrid jinforma wkoll lill-benefiċjarju tal-għajnuna legali pubblika bl-isem tal-avukat maħtur. Il-benefiċjarju tal-għajnuna legali pubblika jista' jitlob huwa nnifsu l-hatra ta' avukat partikolari, bil-kunsens ta' dan tal-aħħar skont il-liġi.

Fir-rigward tal-assistenza extraġudizzjarja, il-president tal-kamra tal-avukati kompetenti jaħtar avukat mir-Registru tal-Għajnuna Legali tal-kamra tal-avukati skont id-deċiżjoni li tingħata assistenza extraġudizzjarja. Il-president tal-kamra tal-avukati jista' japprova, jekk ikun possibbli, li l-assistenza extraġudizzjarja tingħata minn avukat magħżul mill-persuna li lilha tingħata l-għajnuna legali.

(L-Artikoli 23 u 35 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata, u l-Artikoli 71 u 73 tal-Liġi Nru 51/1995 għall-organizzazzjoni u l-prattika tal-professjoni ta' avukat, kif sussegwentement emendata u supplimentata).

12 L-għajnuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

L-għajnuna legali pubblika tista' tingħata fil-forom li ġejjin:

il-ħlas tat-tariffa għar-rappreżentanza, l-assistenza legali u, fejn applikabbli, id-difiża minn avukat maħtur jew magħżul sabiex jiġi żgurat l-eżerċitar jew is-salvagwardjar ta' dritt jew interess legittimu fil-qorti jew sabiex tiġi evitata tilwima, minn hawn 'il quddiem imsejha "assistenza minn avukat";

il-ħlas ipprovdut lill-espert, lit-traduttur jew lill-interpretu użat matul il-proċedimenti, bl-approvazzjoni tal-qorti jew tal-awtorità ġudizzjarja, jekk dan il-ħlas legalment jaqqa' fuq il-persuna li tapplika għall-għajjnuna legali pubblika;

il-ħlas tat-tariffa tal-uffiċjal ġudizzjarju;

eżenzjonijiet minn, tnaqqis, skedar mill-ġdid jew differiment tal-ħlas tal-ispejjeż legali, kif previst mil-liġi, inklużi dawk dovuti fl-istadju tal-eżekuzzjoni.

Meta l-għajjnuna legali pubblika tiġi pprovduta lill-ċittadini tal-Istati Membri tal-UE jew lil persuni oħra li jkollhom id-domicilju jew ir-residenza abitwali tagħhom fit-territorju ta' Stat Membru, l-għajjnuna legali pubblika approvata tista' tinkludi wkoll:

l-ispejjeż għat-traduzzjoni tad-dokumenti pprezentati mill-benefiċjarju, li kienu mitluba mill-qorti jew mill-awtorità ġudizzjarja għar-riżoluzzjoni tal-każ, u t-talbiet u d-dokumenti relatati sottomessi jew riċevuti skont dan il-kapitolu huma eżentati mill-formalità tal-legalizzazzjoni jew minn kwalunkwe formalità ekwivalenti oħra;

is-servizzi ta' interpretu fil-proċedimenti li jkunu saru quddiem il-qorti/awtorità ġudizzjarja;

l-ispejjeż imġarrba bl-ivvjaġġar li l-benefiċjarju tal-assistenza jew persuna oħra jridu jagħmlu lejn ir-Rumanija fuq talba tal-qorti jew tal-awtorità ġudizzjarja, jew fejn il-liġi tirrikjedi l-preżenza obbligatorja ta' xi waħda minn dawn il-persuni.

L-għajjnuna legali pubblika tista' tiġi pprovduta, separatament jew b'mod kumulattiv, fi kwalunkwe waħda mill-forom imsemmija hawn fuq. Il-valur tal-għajjnuna legali pubblika pprovduta, separatament jew b'mod kumulattiv, fi kwalunkwe forma ta' assistenza minn avukat, espert, traduttur, interpretu jew uffiċjal ġudizzjarju, ma jistax jaqbeż il-livell massimu ekwivalenti ta' għaxar salarji minimi grossi nazzjonali fuq perjodu ta' sena fis-sena meta jkun ġie pprezentat ir-rikors għall-għajjnuna.

(L-Artikoli 6, 7, 44 u 47 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajjnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata).

13 Min għandu jħallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajjnuna legali limitata?

L-ispejjeż li għalihom il-parti tkun ingħatat eżenzjonijiet jew skontijiet bl-approvazzjoni tal-għajjnuna legali pubblika jiġu imposti fuq il-parti l-oħra jekk din tal-aħħar toħroġ telliefa. Il-parti telliefa tkun marbuta li tħallas dawn l-ammonti lill-Istat.

Jekk il-parti li tkun irċeviet l-għajjnuna legali pubblika toħroġ telliefa, l-ispejjeż tal-proċedimenti mġarrba mill-Istat għandhom jiġġarrbu minn din tal-ewwel.

Madankollu, il-qorti tista' tiddeċiedi, bir-riżoluzzjoni tal-każ, li torbot lill-parti li tkun irċeviet l-għajjnuna legali tħallas lura b'mod sħiħ jew parzjali l-ispejjeż imġarrba mill-Istat jekk, bl-imġiba mhux diliġenti tagħha matul il-proċedimenti, il-parti tkun ikkawżat it-telf tal-kawża jew jekk sentenza tkun aċċertat it-tweġġiq abbużiv tal-azzjoni.

(L-Artikoli 18 u 20 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajjnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata).

14 L-għajjnuna legali tkopri l-appelli wkoll?

Jekk is-sentenza mogħtija fil-każ li għalih tkun ġiet approvata l-għajjnuna legali pubblika tiġi appellata, l-għajjnuna legali pubblika mogħtija fl-istadju proċedurali preċedenti fil-forma preskritta ta' assistenza minn avukat tiġi legalment estiża biex tkopri t-tfassil tar-rikors u tar-raġunijiet għall-appell kif ukoll ir-rikors għall-proċedura ta' appell u t-tweġġiq tagħha.

Is-sentenza mogħtija bid-dritt ta' appell u l-kopja tal-konklużjoni li tapprova l-għajjnuna legali pubblika jiġu nnotifikati immedjatament lill-kamra tal-avukati għal skopijiet ta' verifika u rikonoxximent jew, fejn applikabbli, biex jinħatar avukat intitolat li jipprezenta rikors quddiem qorti tal-appell. Għall-proċedura tal-appell, l-avukat huwa intitolat għal tariffa separata li tiġi determinata mill-qorti tal-appell skont il-liġi.

Jekk il-parti ma tkunx irċeviet għajjnuna legali pubblika fl-istadju proċedurali preċedenti tal-proċedura tal-appell, l-għajjnuna legali pubblika tintalab billi jiġi pprezentat rikors ġdid.

Limitu ta' żmien ġdid għall-prezentata ta' appell jibda jiddekorri mid-data tal-ħatra jew tar-rikonoxximent tal-avukat. Id-data tal-ħatra tal-avukat u d-dettalji tiegħu jiġu kkomunikati lill-qorti u lir-rikorrent fi żmien ta' mhux aktar minn 48 siegħa.

Il-qorti tal-appell tverifika jekk ir-reqwiziti għall-għajjnuna legali pubblika mogħtija jkunux għadhom qed jiġu ssodisfati. Jekk il-qorti ssib li r-reqwiziti ma jkunux għadhom qed jiġu ssodisfati, hija tiddeċiedi f'konklużjoni li ttejjm l-għajjnuna u li torbot lill-parti tħallas lura kompletament jew parzjalment l-ispejjeż imġarrba mill-Istat fil-forma ta' tariffa tal-avukat.

(L-Artikolu 131 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajjnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata).

15 L-għajjnuna legali tista' tiġi ritirata qabel il-konklużjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Id-dritt għall-għajjnuna legali pubblika jintemm bil-mewt tal-parti jew bit-tiġib fl-istatus finanzjarju ta' dik il-parti sal-punt li tkun tiffaħ tħallas l-ispejjeż legali.

Mal-wasla tar-rikors għall-għajjnuna legali pubblika, ir-rikorrent jiġi infurmat li, jekk jitlef il-kawża, l-ispejjeż legali tal-parti l-oħra jiġi tħallas minnu u tkun prevista l-possibbiltà għalih li jħallas lura l-ammonti riċevuti bħala għajjnuna legali pubblika meta parti interessata tirreferi għall-qorti li tkun approvat l-għajjnuna legali pubblika u tissottometti evidenza rigward l-istatus reali tal-persuna li għaliha jkun ġie approvat ir-rikors; l-għajjnuna legali pubblika ma tiġix sospiza matul l-investigazzjonijiet il-ġodda.

Jekk il-qorti ssib li r-rikors għall-għajjnuna legali pubblika kien ipprezentat *in mala fide*, billi nħbiet il-verità, hija toħroġ konklużjoni li torbot lill-persuna li tkun irċeviet l-għajjnuna legali pubblika b'mod ingustifikabbli, biex tħallas lura l-ammonti li minnhom kienet eżentata bħala kumpens u biex tħallas multa sa ħames darbiet l-ammont li għalih irċeviet l-eżenzjoni b'mod ingustifikabbli. Jista' jiġi pprezentat biss rikors għal sħarriġ ġudizzjarju kontra l-konklużjoni, bil-possibbiltà li jintalab, fuq bażi motivata, sħarriġ ġudizzjarju ta' jew deċiżjoni biex jitnaqqsu l-kumpens jew il-multa. Ir-rikors jiġi pprezentat fi żmien ħamest ijiem mid-data li fiha tiġi nnotifikata l-konklużjoni u jiġi deċiż minn bord ieħor b'konklużjoni irrevokabbli.

Meta, b'sentenza finali u irrevokabbli, il-benefiċjarju tal-għajjnuna pubblika jakkwista assi jew pretensjonijiet li l-valur jew l-ammont tagħhom jaqbeż il-valur tal-għajjnuna pubblika mogħtija b'għaxar darbiet, huwa jkun marbut li jħallas lura l-għajjnuna pubblika. Il-proċedura ta' rimborż hija dik stabbilita fil-Kapitolu III ta' din l-Ordni ta' Emergenza.

(L-Artikoli 10, 14, 17 u 50(2) tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajjnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata).

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajjnuna legali?

Il-qorti tiddeċiedi dwar ir-rikors għall-għajjnuna legali pubblika, mingħajr ma ssejjaħ lill-partijiet, b'konklużjoni motivata mogħtija *in camera*. Il-parti interessata tista' tipprezenta rikors għal sħarriġ ġudizzjarju kontra l-konklużjoni li tiċħad ir-rikors għall-għajjnuna legali pubblika fi żmien ħamest ijiem mid-data tan-notifika tal-konklużjoni. Ir-rikors għal sħarriġ ġudizzjarju jiġi deċiż *in camera* minn bord ieħor u l-qorti tagħti konklużjoni irrevokabbli.

L-għajjnuna legali pubblika tista' tiġi rrifjutata meta tintalab b'mod abbużiv, meta l-ispiża stmata tagħha tkun sproporzjonata mal-valur tas-suġġett tal-kawża u meta ma tkunx mitluba sabiex tissalvagwardja interess legittimu, jew tintalab għal azzjoni li tmur kontra l-ordni pubbliku jew kostituzzjonali.

Jekk it-talba li għas-soluzzjoni tagħha tinaltab għajnuna legali pubblika taq' fil-kategorija ta' dawk li jistgħu jkunu soġġetti għal medjazzjoni jew proċeduri ta' soluzzjoni alternattiva għat-tilwim, ir-rikors għall-għajnuna legali pubblika aktarx li jiġi miċħud jekk tingieb prova li r-rikorrent għall-għajnuna legali pubblika kien irrifjuta li jwettaq tali proċedura qabel ma jinbdew il-proċedimenti legali.

L-għajnuna legali pubblika tista' tiġi miċħuda meta r-rikorrent jitolb kumpens għad-danni għall-ħsara għall-immagini, l-unur jew ir-reputazzjoni tiegħu, meta wieħed iqis li huwa ma jkun sofra l-ebda dannu materjali, u meta r-rikors jirriżulta mis-sengħa jew il-professjoni indipendenti tar-rikorrent.

Meta l-għajnuna legali pubblika tingħata lil ċittadini tal-Istati Membri tal-UE jew lil persuni oħra li jkunu domiciljati jew abitwalment residenti fit-territorju ta' Stat Membru, l-awtorità ċentrali Rumena tista' tirrifjuta li tittrażmetti rikors għall-għajnuna legali lil Stat Membru ieħor jekk tali rikors ikun b'mod ċar bla bażi jew imur lil hinn mill-kamp ta' applikazzjoni tad-[Direttiva tal-Kunsill 2002/8/KE](#). Jekk ir-rikors għall-għajnuna legali jiġi miċħud mill-awtorità kompetenti tal-Istat Membru li jirċievi t-talba, l-awtorità ċentrali Rumena titlob lir-rikorrent iħallas lura l-ispejjeż tat-traduzzjoni.

(L-Artikoli 15, 16, 45 u 46 tal-Ordni ta' Emergenza Nru 51/2008 dwar l-għajnuna legali pubblika f'materji ċivili, kif approvata bil-Liġi Nru 193/2008, kif sussegwentement emendata u supplimentata).

Informazzjoni addizzjonali

Links utli:

[L-Għaqda Nazzjonali tal-Kmamar tal-Avukati fir-Rumanija](#) (Uniunea Națională a Barourilor din România)

L-aħħar aġġornament: 29/11/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajnuna legali - Slovakkja

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

L-ispejjeż tal-proċedimenti huma, b'mod partikolari, l-ispejjeż tal-partijiet u tar-rappreżentanti tagħhom, inklużi t-tariffi tal-qorti, il-qliġ mitluf tal-partijiet u tar-rappreżentanti legali tagħhom, l-ispejjeż tal-ġbir tal-evidenza, l-ispejjeż notarili u t-tariffi għall-atti mwettqa bħala kummissarju tal-qorti, it-tariffi u l-ispejjeż tal-eżekutor fi proċedimenti tas-suċċessjoni, it-tariffi tal-interpretazzjoni u t-tariffi tar-rappreżentanza meta r-rappreżentanza tkun minn avukat.

Il-partijiet fil-proċedimenti jħallsu l-ispejjeż tal-proċedimenti li huma personalment iġarrbu u dawk tar-rappreżentanti tagħhom. L-ispejjeż komuni jithallsu mill-partijiet b'mod proporzjonali mal-involviment tagħhom fil-kawża u l-proċedimenti.

Meta l-partijiet jiġu assenjati avukat biex jirrapreżentahom, l-Istat ikopri l-ispejjeż tal-avukat u t-tariffa tar-rappreżentanza.

Fi proċedimenti tas-suċċessjoni, it-tariffi notarili u l-ispejjeż jithallsu mill-werriet, bil-kundizzjoni li l-patrimonju ma jkunx insolventi. Jekk ikun hemm diversi werrieta, huma jħallsu dawn l-ispejjeż b'mod proporzjonali mal-valur nett tas-sehem tagħhom mill-patrimonju. F'kazijiet oħra dawn l-ispejjeż jithallsu mill-Istat.

2 X'inhija eżattament l-għajnuna legali?

It-terminu "għajnuna legali" huwa definit fl-Att Nru 327/2005 dwar l-ghoti ta' għajnuna legali lil persuni fi bżonn materjali u li jemenda l-Att Nru 586/2003 dwar il-professjoni legali u li jemenda l-Att Nru 455/1991 dwar l-attività kummerċjali (l-Att dwar in-Negozju), kif emendat bl-Att Nru 8/2005, li daħal fis-seħħ fl-1 ta' Jannar 2006 (l-"Att dwar l-Għajnuna Legali"). It-Taqsima 4(a) tal-Att dwar l-Għajnuna Legali taqra kif ġej: "Għajnuna legali tfisser l-ghoti ta' servizzi legali lil persuni intitolati skont dan l-Att fir-rigward tal-eżerċitar tad-drittijiet tagħhom, inkluż, b'mod partikolari, konsulenza legali, assistenza fi proċedimenti stragudizzjarji, it-tfassil ta' sottomissjonijiet għall-qorti, ir-rappreżentanza fi proċedimenti tal-qorti u t-twettiq ta' atti b'raba magħhom, kif ukoll il-ħlas sħiħ jew parzjali tal-ispejjeż assoċjati."

3 Għandi dritt għal għajnuna legali?

Skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Att dwar l-Għajnuna Legali, fil-każ ta' tilwim fil-pajjiż, l-għajnuna legali tista' tingħata lil kwalunkwe persuna fiżika, filwaqt li fil-każ ta' tilwim transfruntiera din tista' tingħata biss lil persuni fiżiċi domiciljati jew abitwalment residenti fi Stat Membru (dan jinkludi l-Istati Membri kollha tal-Unjoni Ewropea hliet id-Danimarka).

"Persuni eliġibbli" huma persuni fiżiċi li jingħataw intitolament għall-għajnuna legali permezz ta' deċiżjoni finali taċ-Ċentru tal-Għajnuna Legali wara li jiġi ppruvat li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fit-Taqsima 6 tal-Att dwar l-Għajnuna Legali.

"Persuni eliġibbli barranin" huma persuni fiżiċi li jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Att dwar l-Għajnuna Legali għall-intitolament għall-għajnuna legali f' tilwima transfruntiera u li l-intitolament tagħhom ikun ingħata permezz ta' deċiżjoni finali taċ-Ċentru tal-Għajnuna Legali.

"Persuni eliġibbli fil-pajjiż" huma persuni fiżiċi residenti b'mod permanenti jew temporanju fir-Repubblika Slovakkja u li jfittxu għajnuna legali fi Stat Membru ieħor li fih il-qorti kompetenti tkun qiegħda tittratta t-tilwima transfruntiera.

4 L-għajnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

Skont l-Att dwar l-Għajnuna Legali, tista' tingħata għajnuna legali f'kawżi tal-liġi ċivili, tal-liġi tax-xogħol u tal-liġi tal-familja, proċedimenti ta' ħelsien mid-dejn taħt leġiżlazzjoni speċjali, fi proċedimenti quddiem qorti amministrattiva u, f'kazijiet bħal dawn, anki fi proċedimenti quddiem il-Qorti Kostituzzjonali tar-Repubblika Slovakkja ("tilwim fil-pajjiż"). F'tilwim transfruntiera, tista' tingħata għajnuna legali skont l-Att dwar l-Għajnuna Legali f'kawżi tal-liġi ċivili, tal-liġi tal-familja, tal-liġi kummerċjali u tal-ażil, fi proċedimenti amministrattivi ta' tkeċċija, fi proċedimenti relatati mad-detenzjoni ta' ċittadin ta' pajjiż terz, fi proċedimenti relatati mad-detenzjoni ta' rikorrent, fi proċedimenti relatati mal-ghoti tal-ażil u, f'kazijiet bħal dawn, anki fi proċedimenti quddiem qorti amministrattiva u proċedimenti quddiem il-Qorti Kostituzzjonali tar-Repubblika Slovakkja, u lil persuni li fir-rigward tagħhom tkun giet sospiżja l-validità ta' att dwar il-liġi tax-xogħol taħt leġiżlazzjoni speċjali fi proċedimenti li jikkonċernaw is-sottomissjoni ta' rikors għal miżura ta' emergenza.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'kazijiet ta' bżonn?

Iva, meta r-rikorrenti jkunu f'riskju li ma jilhqax skadenza, huma jistgħu jitolbu liċ-Ċentru tal-Għajnuna Legali għajnuna legali provvizorja fl-istess hin li jissottomettu r-rikors tagħhom. Iċ-Ċentru tal-Għajnuna Legali mbagħad jiehu deċiżjoni mingħajr dewmien bla bżonn dwar l-ghoti ta' għajnuna legali provvizorja, qabel ma jiehu d-deċiżjoni tiegħu dwar l-ghoti tal-intitolament għall-għajnuna legali.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajnuna legali?

Ir-rikorsi huma disponibbli fuq is-sit web taċ-[Ċentru tal-Għajnuna Legali](#)

7 X'dokumenti jridu jiġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajnuna legali?

Dawn iridu jkunu dokumenti li jissostanzjaw l-informazzjoni mogħtija fil-formola tar-rikors u jagħtu prova tal-ħtieġa materjali tar-rikorrent (id-dokumenti li jagħtu prova tal-ħtieġa materjali ma jistgħux ikunu eqdem minn tliet xhur).

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajnuna legali?

Fl-uffiċċju taċ-Ċentru tal-Għajnuna Legali l-eqreb ta' fejn ir-rikorrent ikun residenti b'mod permanenti jew temporanju.

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajnuna legali?

Iċ-Ċentru tal-Għajnuna Legali jiddeciedi jekk jagħtix għajnuna legali fi żmien 30 jum minn meta jirċievi r-rikors.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Fuq stedina miċ-Ċentru tal-Għajjuna Legali, ir-rikorrenti jridu jikkonkludu kuntratt ta' għajjuna legali direttament maċ-Ċentru jew ma' avukat mahtur u jagħtu prokura liċ-Ċentru jew lill-avukat mahtur għall-atti assoċjati mal-għoti tal-għajjuna legali.

11 Min jagħżili l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajjuna legali?

Fid-deċizjoni li tagħti l-intitolament għall-għajjuna legali, iċ-Ċentru tal-Għajjuna Legali jahtar avukat biex jirrappreżenta lill-persuna eliġibbli fil-qorti, fejn dan ikun meħtieġ biex jiġu salvagwardjati l-interessi tagħha.

12 L-għajjuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

Id-deċizjoni taċ-Ċentru tal-Għajjuna Legali jew tagħti intitolament sħiħ għall-għajjuna legali jew tirrifjuta l-intitolament.

13 Min għandu jhallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajjuna legali limitata?

Mhux applikabbli.

14 L-għajjuna legali tkopri l-appelli wkoll?

Iva, l-għajjuna legali tingħata wkoll għall-proċedimenti tal-appell u għall-proċedimenti ta' eżekuzzjoni.

15 L-għajjuna legali tista' tiġi rritrata qabel il-konkluzjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Iċ-ċirkostanzi li fihom tista' tiġi rritrata l-għajjuna legali huma rregolati mit-Taqsima 14 tal-Att dwar l-Għajjuna Legali. Iċ-Ċentru tal-Għajjuna Legali jista' jiddeċiedi li jirtira l-għajjuna legali fiċ-ċirkostanzi li ġejjin: jekk il-persuna eliġibbli tonqos milli tikkoopera maċ-Ċentru jew mal-avukat mahtur kif meħtieġ; jekk, matul l-għoti tal-għajjuna legali, ikun hemm tibdil fid-dhul u ċ-ċirkostanzi finanzjarji tal-persuna eliġibbli u ma tibqax tissodisfa l-kundizzjoni stabbilita fit-Taqsima 6(1)(a) biex l-intitolament għall-għajjuna legali jissokta; jekk il-persuna eliġibbli tonqos milli tikkonkludi kuntratt mal-avukat mahtur jew tonqos milli tagħti prokura liċ-Ċentru jew lill-avukat mahtur fi żmien tliet xhur mid-deċizjoni finali li tingħata l-għajjuna legali; jekk jirrizulta li r-rikorrent ingħata l-intitolament għall-għajjuna legali fuq il-bażi ta' informazzjoni falza jew mhux kompluta; jew jekk il-persuna eliġibbli tonqos milli taġixxi fuq it-talba msemmija fit-Taqsima 13(3) (jiġifieri t-talba taċ-Ċentru biex fi żmien tmint ijiem tingieb prova li turi li l-persuna eliġibbli tkun għadha tikkwalifika għall-għajjuna legali).

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajjuna legali?

Deċizjoni li tirrifjuta l-għajjuna legali trid tinkludi d-dettalji stipulati f'leġiżlazzjoni speċjali (jiġifieri l-Att dwar il-Proċedura Amministrattiva Nru 71/1967 (il-Kodiċi tal-Proċedura Amministrattiva), kif emendat), u trid tinforma lir-rikorrent li, sakemm ma jkunx hemm bidla fid-dhul jew fiċ-ċirkostanzi finanzjarji tiegħu, huwa ma jstax jerga' jippreżenta rikors għall-istess kawża sa sitt xhur wara li tinhareg id-deċizjoni.

L-aħħar aġġornament: 03/01/2022

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajjuna Legali - Finlandja

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

L-ispejjeż tal-proċedimenti legali jvarjaw skont in-natura u l-portata tal-każ. L-ispejjeż legali jinkludu, pereżempju, it-tariffi u l-ispejjeż tal-assistenza legali, l-ispejjeż li jirrizultaw mill-kumpens għax-xhieda, kif ukoll mis-servizzi ta' interpretazzjoni u traduzzjoni, l-ispejjeż tal-immaniġġjar u l-ħlasijiet għad-dokumenti miġbura mill-awtoritajiet, u t-tariffi tal-eżekuzzjoni pagabbli lill-Istat. It-tariffi tal-assistenza legali jammontaw għall-maġġoranza tal-ispejjeż involuti fil-proċedimenti legali. Bħala regola, kull parti tħallas l-ispejjeż legali proprji tagħha. Madankollu, il-qorti tista' tordna lill-parti telliefa tħallas l-ispejjeż imġarrba mill-kontroparti.

2 X'inhija eżattament l-għajjuna legali?

L-għajjuna legali tingħata bl-ispejjeż għall-Istat lil persuni li jkunu jeħtieġu assistenza esperta fi kwistjoni legali iżda li ma jkunux jistgħu jlaħħqu mal-ispejjeż tal-proċedimenti minħabba s-sitwazzjoni finanzjarja tagħhom. L-għajjuna legali tkopri l-konsulenza legali, il-miżuri u r-rappreżentanza meħtieġa quddiem il-qorti u awtoritajiet oħra, kif ukoll l-eżenzjoni mill-ispejjeż tal-proċedimenti. Mhuwiex meħtieġ test tal-mezzi meta tiġi pprovduta konsulenza legali minuri lir-rikorrent bit-telefown jew b'mezzi elettronici oħra ta' komunikazzjoni.

3 Għandi dritt għal għajjuna legali?

L-għajjuna legali tingħata fi kwistjonijiet fi ħdan il-gurisdizzjoni Finlandiża lil persuni b'municipalitá ta' residenza fil-Finlandja u lil persuni domiciljati jew abitwalment residenti fi Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea (UE) jew taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE). Barra minn hekk, l-għajjuna legali tingħata jekk il-kwistjoni tkun se tinstema' quddiem qorti Finlandiża jew jekk ikun hemm raġunijiet speċjali għall-għajjuna legali. F'każijiet ikkunsidrati barra mill-pajjiż, l-għajjuna legali tkopri l-għoti ta' konsulenza legali ġenerali.

Ma tingħatax għajjuna legali lil kumpanija jew lil korporazzjoni. L-għajjuna legali tingħata lil imprenditur fi kwistjoni ta' negozju, għajr kawża fil-qorti, biss jekk ikun hemm raġunijiet speċjali biex isir dan.

L-għajjuna legali tingħata b'rikors, bla ħlas jew kontra deducibbli, abbażi tal-istatus finanzjarju tar-rikorrent. Is-sitwazzjoni finanzjarja tar-rikorrent tiġi valutata abbażi tal-fondi għad-dispożizzjoni tiegħu kull xahar (mezzi disponibbli) u tal-assi tiegħu. Bħala regola ġenerali, il-mezzi disponibbli jiġu kkalkulati fuq il-bażi tad-dhul ta' kull xahar, l-ispejjeż meħtieġa, u r-responsabbiltá ta' manteniment tar-rikorrent u tal-konjuġi jew il-konkubin(a) tiegħu. L-għajjuna legali tingħata lil persuni li l-mezzi u l-assi disponibbli tagħhom ma jaqbūx l-ammont determinat permezz ta' digriet tal-gvern. Aktar dispożizzjonijiet dwar id-dhul u l-ispejjeż li għandhom jiġu kkunsidrati, l-impatt tal-obbligu ta' manteniment fuq il-kalkolu tal-mezzi disponibbli, il-konsiderazzjoni tal-assi, u l-kriterji għad-determinazzjoni tad-deducibbli tal-benefiċjarju tal-għajjuna legali jiġu stabbiliti permezz ta' digriet tal-gvern.

Ma tingħatax għajjuna legali jekk ir-rikorrent ikollu assigurazzjoni tal-ispejjeż legali li tkopri l-kwistjoni kkonċernata. Madankollu, fi kwistjoni li tinstema' minn qorti, il-qorti tista' tagħti għajjuna legali sal-punt li l-ispejjeż tal-proċedimenti jaqbū l-kopertura massima ddikjarata fil-polza tal-assigurazzjoni. Meta r-rikorrent ikun intitolat għal għajjuna legali bla ħlas fuq il-bażi tal-istatus finanzjarju tiegħu, l-għajjuna legali tista' tingħata wkoll biex tkopri d-deducibbli ddikjarat fil-polza tal-assigurazzjoni.

4 L-għajjuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

L-għajjuna legali hija disponibbli f'każijiet li jinstemgħu quddiem qorti, kif ukoll fi kwistjonijiet legali barra mill-qorti.

Ma tingħatax għajjuna legali jekk:

il-kwistjoni tkun ta' importanza minuri għar-rikorrent;

tkun manifestament inutili meta mqabbla mal-benefiċċju għar-rikorrent;

il-każ ikun jikkostitwixxi abbuż tal-proċess; jew

il-każ ikun ibbażat fuq dritt ċedut u jkun hemm raġuni biex wieħed jemmen li l-għan taċ-ċessjoni kien li tingħata għajjuna legali.

Bħala regola, l-għajjuna legali ma tkopri ir-rappreżentanza fi:

kwistjoni ta' petizzjoni trattata f'qorti ġenerali;

każ kriminali sempliċi;

kwistjoni li tikkonċerna t-tassazzjoni jew imposta pubblika; jew

kwistjoni fejn id-dritt li tintalab rettifika jew id-dritt ta' appell ikun ibbażat fuq sħubija f'municipalitá jew korporazzjoni pubblika oħra.

Anki f'dan il-każ, konsulent legali pubbliku jista' jipprovi konsulenza legali u jfassal kwalunkwe dokument meħtieġ, jekk ikun meħtieġ.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

Ir-rikorrent għall-għajjuna legali għandu jinforma lill-uffiċċju tal-għajjuna legali (*oikeusaputoimisto*) bi kwalunkwe urgenza tal-kwistjoni.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajjuna legali?

Il-formola tar-rikors għall-għajjuna legali tista' tinkiseb minn <https://oikeus.fi/fi/index/lomakkeet/oikeusapu.html>

Il-formola tar-rikors għall-għajjuna legali hija disponibbli wkoll mill-uffiċċju tal-għajjuna legali. L-informazzjoni ta' kuntatt għall-uffiċċji hija disponibbli minn <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html>

Ir-rikors għall-għajjuna legali jista' jsir ukoll permezz tas-servizz elettroniku fuq <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html>

7 X'dokument i jridu jġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajjuna legali?

Fir-rikors għall-għajjuna legali, ir-rikorrent irid jipprovi informazzjoni dwar iċ-ċirkostanzi finanzjarji tiegħu u l-kwistjoni li għaliha jkun qiegħed isir ir-rikors għall-għajjuna legali, kif ukoll dwar l-assigurazzjoni tal-ispejjeż legali (ara l-Mistoqsija 6 dwar il-formoli tar-rikors għall-għajjuna legali). Fuq talba tal-uffiċċju tal-għajjuna legali, ir-rikorrent irid jipprovi wkoll dikjarazzjoni tad-dhul u l-ispejjeż tiegħu, kif ukoll tal-assi u l-obbligazzjonijiet tiegħu. Minkejja kwalunkwe dispożizzjoni dwar il-kunfidenzjalità, l-uffiċċju tal-għajjuna legali għandu d-dritt jikseb kwalunkwe informazzjoni li tkun meħtieġa biex jiġi stabbilit li r-rikorrent ikun intitolat għall-għajjuna legali fuq il-bażi tal-istatus finanzjarju tiegħu u jekk ir-rikorrent ikollux assigurazzjoni tal-ispejjeż legali li tkopri l-materja inkwistjoni.

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajjuna legali?

Ir-rikors għall-għajjuna legali jista' jsir minn kwalunkwe uffuċċju tal-għajjuna legali. L-informazzjoni ta' kuntatt għall-uffiċċji hija disponibbli minn <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/yhteystiedot.html>

Ir-rikors għall-għajjuna legali jista' jsir ukoll permezz tas-servizz elettroniku fuq <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index/asiointi/oikeusavunsahkoinenasiointi.html>

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajjuna legali?

L-uffiċċju tal-għajjuna legali jiddeciedi dwar l-għoti tal-għajjuna legali. Id-deċiżjoni tintbagħat fl-indirizz ta' kuntatt innotifikat mir-rikorrent.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajjuna legali?

Sabiex jistabbilixxi d-dritt tiegħu għall-għajjuna legali, ir-rikorrent jew ir-rappreżentant tiegħu għandhom jikkuntattjaw lill-uffiċċju tal-għajjuna legali.

11 Min jagħżilli l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajjuna legali?

L-għajjuna legali tingħata minn konsulenti legali pubbliċi. Madankollu, fi kwistjonijiet li għandhom jġu kkunsidrati minn qorti, konsulent legali privat li jkun ta l-kunsens tiegħu għall-kompitu jista' jinħatar ukoll biex jagħti assistenza legali. Avukat jew konsulent legali liċenzjat biss jista' jinħatar bħala konsulent legali privat. Meta l-benefiċjarju ta' għajjuna legali jkun ippropona persuna kwalifikata biex tkun il-konsulent legali tiegħu, dik il-persuna trid tinħatar, sakemm raġunijiet speċifiċi ma jirrikjedux mod ieħor. Fil-kompitu tiegħu, il-konsulent legali huwa obligat jikkonforma ma' kondotta tajba bħala avukat.

12 L-għajjuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

L-għajjuna legali tkopri l-ispejjeż legali meħtieġa tar-rikorrent, kif meħtieġ mill-każ. Id-deduċibbli tal-benefiċjarju tal-għajjuna legali mill-ispejjeż tal-proċedimenti legali jiġi stabbilit abbażi tas-sitwazzjoni finanzjarja tiegħu. L-għajjuna legali ma tkopri l-ispejjeż legali tal-kontroparti.

13 Min għandu jhallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajjuna legali limitata?

Id-deduċibbli tal-benefiċjarju tal-għajjuna legali mill-ispejjeż tal-proċedimenti legali jiġi stabbilit abbażi tas-sitwazzjoni finanzjarja tiegħu. Jekk l-għajjuna legali tkun għet ipprovduta minn konsulent legali pubbliku, il-benefiċjarju tal-għajjuna legali jrid iħallas id-deduċibbli lill-uffiċċju tal-għajjuna legali. Jekk l-għajjuna legali tkun għet ipprovduta minn konsulent legali privat, il-benefiċjarju tal-għajjuna legali jrid iħallas id-deduċibbli lill-konsulent legali inkwistjoni.

14 L-għajjuna legali tkopri l-appelli wkoll?

L-għajjuna legali tkopri l-ispejjeż legali neċessarji kollha tar-rikorrent, kif meħtieġ mill-każ. Id-deduċibbli tal-benefiċjarju tal-għajjuna legali mill-ispejjeż tal-proċedimenti legali jiġi stabbilit abbażi tas-sitwazzjoni finanzjarja tiegħu.

15 L-għajjuna legali tista' tiġi rirata qabel il-konklużjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Jekk jinstab li l-prerekwiżiti għall-għoti tal-għajjuna legali ma kinux jeżistu, jew jekk iċ-ċirkostanzi jkun nbidlu jew ma baqgħux jeżistu, l-uffiċċju tal-għajjuna legali jew il-qorti jistgħu jemendaw id-deċiżjoni dwar l-għajjuna legali jew jiddeciedu li l-għoti tal-għajjuna legali għandu jieqaf. Meta d-deduċibbli ta' benefiċjarju tal-għajjuna legali jiġi emendat, tittieħed deċiżjoni dwar jekk l-emenda għandhiex tiġi applikata b'mod retroattiv. Meta jiġi deċiż li titwaqqaf l-għajjuna legali, tittieħed deċiżjoni dwar jekk il-benefiċjarju għandux jikkompensa lill-istat għall-għajjuna legali riċevuta u jiġi determinat l-ammont ta' dak il-kumpens.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajjuna legali?

Jekk l-għajjuna legali ma tingħatax skont ir-rikors, ir-rikorrent jista' jressaq il-kwistjoni tal-għajjuna legali quddiem qorti għal deċiżjoni. Id-deċiżjoni tal-uffiċċju tal-għajjuna legali tkun akkumpanjata minn struzzjonijiet dwar is-sottomissjoni ta' deċiżjoni tal-uffiċċju tal-għajjuna legali lil qorti għal rikonsiderazzjoni (*sottomissjoni*). Is-sottomissjoni trid issir fl-uffiċċju tal-għajjuna legali li jkun ha d-deċiżjoni. L-uffiċċju tal-għajjuna legali jibgħat is-sottomissjoni lill-qorti għal deċiżjoni.

Aktar informazzjoni

Fi proċedimenti kriminali, il-qorti tista' taħtar difensur pubbliku għall-persuna suspettata u konsulent legali u persuna ta' appoġġ għall-vittma għall-kompilazzjoni u l-proċess. Konsulent legali pubbliku, avukat jew, għal raġuni speċjali, konsulent legali liċenzjat biss jistgħu jinħatar bħala difensur jew bħala konsulent legali tal-vittma. Il-persuna ta' appoġġ trid tkun kwalifikata għall-kompitu. Jekk il-qorti ssib lill-persuna suspettata haġta tar-reat kriminali li għalih tkun għet assenjata difensur għall-kompilazzjoni u l-proċess, hija tkun obligata tirrimborza lill-istat għall-kumpens mħallsa minn fondi tal-istat. Jekk il-persuna suspettata tissodisfa l-prerekwiżiti finanzjarji għall-għajjuna legali, l-ammont tar-rimborz ma jstax jaqbeż dak previst mill-għajjuna legali.

Aktar informazzjoni dwar l-għajjuna legali hija disponibbli fuq <https://oikeus.fi/oikeusapu/fi/index.html>

L-aħħar aġġornament: 28/01/2022

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [sv](#) għet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment

qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Għajjuna legali - Svezja

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

Fl-iżvezja, il-proċedimenti tal-qorti nfushom huma bla ħlas minbarra tariffa tar-rikors, li attwalment hija SEK 2 800 (madwar EUR 265). Għall-kawzi fejn is-suġġett tat-tilwima jkollu valur li ma jaqbiż SEK 23 250 (EUR 2 200), it-tariffa tar-rikors hija SEK 900 (EUR 85).

Jekk tingħata għajnuna legali, l-Istat iħallas it-tariffa tar-rikors.

2 X'inhija eżattament l-għajnuna legali?

Huma disponibbli t-tipi ta' assistenza legali li ġejjin għat-tilwim (kawżi civili):

Pariri;

Għajnuna legali.

Iż-żewġ tipi huma regolati bl-[Att dwar l-Għajnuna Legali \(rättshjälpslagen\) \(1996:1619\)](#).

3 Għandi dritt għal għajnuna legali?

Pariri

Kulhadd – persuni fiżiċi, assoċjazzjonijiet, negozji, eċċ. – jista' jikseb parir dwar kwalunkwe kwistjoni legali.

Il-parir jista' jingħata minn avukat jew minn assistent avukat f'ditta legali. Jista' jingħata sa massimu ta' sagħtejn, u jista' jinqasam f'diversi sessjonijiet.

Tintalab tariffa għall-parir. It-tariffa attwalment hija SEK 1 725 (madwar EUR 164) fis-siegħa. It-tariffa tista' titnaqqas bin-nofs jekk il-parti li tirċievi l-parir ma jkollhiex fondi suffiċjenti. It-tfal li jirċievu parir normalment ma għandhom għalfajn iħallsu l-ebda tariffa. Jekk it-tariffa tiġi mnaqqsa, l-avukat jew l-assistent li jkun ta l-parir jittlob il-bqija mill-Istat.

Għajnuna legali

L-għajnuna legali hija disponibbli biss għal persuni fiżiċi, għalhekk in-negozji, l-assoċjazzjonijiet, eċċ. ma jistgħux jirċievu din it-tip ta' assistenza. Il-patrimonju ta' persuna deċeduta jista' jkun ukoll eliġibbli għall-għajnuna legali f'ċerti ċirkustanzi. Iċ-ċittadini tal-Istati Membri kollha tal-UE għandhom l-istess status bħaċ-ċittadini Żvediżi fir-rigward tal-għajnuna legali.

L-għajnuna legali tista' tingħata għall-biċċa l-kbira tal-kwistjonijiet legali (jekk jogħġbok ara wkoll il-mistoqsija 4).

Iridu jiġu ssodisfati ċerti kundizzjonijiet biex tingħata l-għajnuna legali.

Inti trid tkun irċevejt mill-anqas siegħa ta' pariri;

Id-dhul tiegħek ma jridx jaqbeż il-limitu finanzjarju, li attwalment huwa SEK 260 000 (madwar EUR 27 375). Jiġu kkunsidrati ċ-ċirkustanzi finanzjarji kollha tar-rikorrent meta jiġi kkalkulat id-dhul. Pereżempju, jiġu kkunsidrati l-ispejjeż tal-manteniment tat-tfal, il-ġid u d-djun;

Irid ikollok bżonn assistenza legali kif ukoll parir u ma jridx ikun possibbli li tissodisfa din il-ħtieġa b'xi mod ieħor;

Irid jitqies raġonevoli għall-Istat li jikkontribwixxi għall-ispejjeż, minħabba n-natura u s-sinifikat tal-materja inkwistjoni, il-valur tas-sugġett tat-tilwima, u ċ-ċirkostanzi l-oħra;

Jekk ikollok – jew suppost kellek – polza tal-assigurazzjoni ta' protezzjoni legali, l-ewwel għandha tintuża dik.

4 L-għajnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

Pariri

Kif issemma fil-mistoqsija 3 hawn fuq, jista' jingħata parir għall-kwistjonijiet legali kollha.

Pereżempju, jistgħu jingħataw informazzjoni u pariri dwar dawn li ġejjin:

Ir-regoli dwar iż-żwieġ u tipi oħra ta' koabitazzjoni;

Ir-regoli dwar id-divorzju;

Il-kontribuzzjonijiet tal-manteniment;

It-testamenti u l-legati;

Ix-xiri u l-kuntratti.

Għajnuna legali

Kif issemma fil-mistoqsija 3 hawn fuq, l-għajnuna legali tista' tingħata għall-biċċa l-kbira tal-kwistjonijiet legali, iżda hemm xi eċċezzjonijiet. Pereżempju, l-għajnuna legali ma tistax tingħata għal kwistjonijiet li jistgħu jinvolvu l-assistenza ta' difensur pubbliku jew ta' konsulent pubbliku. Jekk kont il-vittima ta' reat, f'ċerti każijiet jista' jinħatar "konsulent għall-parti li ġarrbet id-dannu" (*målsägandebitråde*) (jekk jogħġbok ara l-[Att 1988:609 dwar il-Konsulenti għall-Parti li Ġarrbet id-Dannu \(lagen 1988:609 om målsägandebitråde\)](#)). Dan il-konsulent huwa bla ħlas għall-vittima. Id-dmirijiet tiegħu jinkludu l-għajnuna biex tagħmel talba ċivili bħala riżultat ta' reat, bħal talba għall-kumpens għad-danni. Ma tistax tingħata wkoll għajnuna legali jekk ikun inħatar għalik konsulent għall-parti li ġarrbet id-danni.

F'xi każijiet irid ikun hemm raġunijiet speċjali biex tingħata l-għajnuna legali. Eżempji jinkludu kwistjonijiet li jridu jiġu ttrattati barra mill-pajjiż, jew każijiet fejn il-valur tat-talba ma jaqbiż b'mod ċar SEK 23 250 (madwar EUR 2 200).

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

Ma hemm l-ebda proċedura speċjali f'każijiet li jirrikjedu l-ipproċessar immedjat ta' rikors għal għajnuna legali. Min-naħa l-oħra, mill-prinċipji generali tal-liġi proċedurali joħroġ li kawża jew il-proċedimenti jridu jiġu ttrattati malajr kemm jista' jkun.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajnuna legali?

L-Amministrazzjoni tal-Qrati Nazzjonali Żvediża (*Domstolsverket*) ipproduċiet formola sempliċi [formola tar-rikors](#) bi struzzjonijiet dwar kif timtela. Il-formola hija disponibbli kemm mill-Awtorità tal-Għajnuna Legali (*Rättshjälpsmyndigheten*) kif ukoll mill-qrati. Il-formola tista' tintalab ukoll mill-[Amministrazzjoni tal-Qrati Nazzjonali Żvediża \(Domstolsverket\)](#).

7 X'dokument jridu jiġu ppreżentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajnuna legali?

Kif issemma fil-mistoqsija 6, l-Amministrazzjoni tal-Qrati Nazzjonali Żvediża (*Domstolsverket*) toffri, fost affarijiet oħra, [formola tar-rikors](#) sempliċi, li tinkludi wkoll struzzjonijiet dwar kif timtela. Jekk jogħġbok ikkuntattja lill-[Amministrazzjoni tal-Qrati Nazzjonali Żvediża \(Domstolsverket\)](#) għal aktar informazzjoni.

Fost affarijiet oħra, rikors għal għajnuna legali għandu jinkludi informazzjoni dwar il-kwistjoni legali li għaliha jirreferi r-rikors, jekk il-materja inkwistjoni jistax ikollha bżonn tiġi ttrattata barra mill-pajjiż, jekk ingħatax xi parir dwar il-kwistjoni, jekk għandek jew kellek polza tal-assigurazzjoni ta' protezzjoni legali li tkopri l-materja inkwistjoni, u informazzjoni dwar iċ-ċirkostanzi finanzjarji tiegħek u ċirkostanzi oħra. Din l-informazzjoni tal-aħħar trid tingħata fuq [formola](#) li tista' tinkiseb mill-Amministrazzjoni tal-Qrati Nazzjonali Żvediża (*Domstolsverket*).

Ma hemm bżonn jiġi meħmuż l-ebda dokument ieħor. Madankollu, jista' jkun xieraq li tiġi meħmuża kwalunkwe dokumentazzjoni oħra li tkun disponibbli biex tappoġġa l-informazzjoni mogħtija.

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajnuna legali?

[Ir-rikors għal għajnuna legali](#) għandu jintbagħat lill-qorti jew lill-awtorità kompetenti biex tivvaluta r-rikors tiegħek għall-għajnuna legali.

Jekk kawża jew proċedimenti relatati mal-materja ċivili inkwistjoni jkunu għaddejjin f'qorti, il-qorti trid tivvaluta r-rikors għal għajnuna legali. Inkella, tkun l-[Awtorità tal-Għajnuna Legali](#) li tiddeċiedi jekk għandhiex tingħata għajnuna legali jew le.

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajnuna legali?

L-Awtorità tal-Għajnuna Legali jew il-qorti li tivvaluta r-rikors tiegħek għall-għajnuna legali tinnotifikak bil-miktub dwar id-deċiżjoni li tiegħu.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Jekk tingħata l-għajnuna legali, jiġi maħtur avukat tal-għajnuna legali fl-istess ħin. Għalhekk inti għandek tikkonsulta miegħu għal aktar informazzjoni.

11 Min jagħżilli l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajnuna legali?

Avukat, assistent avukat jew kwalunkwe persuna xierqa oħra jistgħu jinħatru bħala avukat tal-ghajnuna legali. Jekk inti tkun ipproponejt persuna xierqa inti stess, din għandha tinħatar jekk dan ma jzidx b'mod sinifikanti l-ispejjeż u jekk ma jkunx hemm raġunijiet partikolari oħra biex dan ma jsirx.

12 L-ghajnuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

L-Istat iħallas l-ispejjeż li għejjin meta tingħata l-ghajnuna legali:

Ir-remunerazzjoni tal-avukat tal-ghajnuna legali sa massimu ta' 100 siegħa xogħol, sakemm ma jiġix deċiż mod ieħor mill-qorti;

L-ispejjeż raġonevoli biex tingħata l-evidenza lil qorti ġenerali, il-Qorti Żvediza tax-Xogħol (*Arbetsdomstolen*), jew il-Qorti Żvediza tas-Suq (*Marknadsdomstolen*);

L-ispejjeż tal-investigazzjoni raġonevolment imgarrba biex jiġu salvagwardjati d-drittijiet tiegħek, sa massimu ta' SEK 10 000 (madwar EUR 1 053);

L-ispejjeż tal-medjazzjoni skont l-Artikolu 17 tal-Kapitolu 42 tal-[Kodiċi tal-Proċedura Ġudizzjarja Żvediz \(rättegångsbalken\)](#);

It-tariffi tar-rikors u tan-notifika, kif ukoll l-ispejjeż tal-eżekuzzjoni.

Min-naħa l-oħra, inti jkollok tħallas kwalunkwe spiza li ma tkunx koperta mill-ghajnuna legali. Madankollu, huwa possibbli li tirkupra dawn l-ispejjeż mingħand il-parti l-oħra jekk inti tirbaħ il-kawża.

Jekk tingħata l-ghajnuna legali, inti trid tikkontribwixxi għall-ispejjeż billi tħallas tariffa għall-ghajnuna legali. Din it-tariffa tikkonsisti f'perċentwal tal-ispejjeż tal-avukat tal-ghajnuna legali tiegħek. Is-sistema tat-tariffi għandha sitt livelli skont id-dħul tiegħek; dawn huma espressi f'kategoriji ta' dħul fissi fil-krona Żvediza (SEK). Il-perċentwali għall-kategoriji differenti jvarjaw minn 2% sa 40%. Il-kategorija tad-dħul li inti titqiegħed fiha, u għalhekk il-perċentwal li jkollok tħallas, tiġi determinata abbażi tal-mezzi finanzjarji tiegħek. Dawn jiġu kkalkulati abbażi tad-dħul annwali tiegħek, id-dipendenti tiegħek, u l-assi finanzjarji tiegħek. Inti trid tħallas it-tariffa tal-ghajnuna legali kontinwament lill-avukat tal-ghajnuna legali tiegħek hekk kif jinqalgħu l-ispejjeż.

13 Min għandu jħallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal ghajnuna legali limitata?

Jekk tingħata l-ghajnuna legali, dan ifisser li inti jkollok aċċess għall-benefiċċji kollha koperti mis-sistema tal-ghajnuna legali Żvediza (jekk jogħġbok ara l-mistoqsija 12 hawn fuq). Għaldaqstant, mhuwiex possibbli li tircievi ghajnuna legali għal parti partikolari biss.

Min-naħa l-oħra, hemm il-possibbiltà, minbarra s-sistema tal-ghajnuna legali, li tinkiseb assistenza finanzjarja għal ċerti spejjeż relatati mal-proċedimenti legali, jiġifieri l-ispejjeż tal-ivvjaġġar lejn il-qorti u l-ispejjeż għal xhud imħarrek biex jikkomparixxi fil-qorti. Jekk inti parti f'kawża jew fi proċedimenti u għejt imħarrek biex tikkomparixxi f'seduta tal-qorti, inti jista' għalhekk ikollok **l-ispejjeż tal-ivvjaġġar u ta' sussistenza** tiegħek imħallsa mill-Istat jekk dan jitqies xieraq (jekk jogħġbok ara l-Artikolu 6 tal-Kapitolu 6 tal-[Kodiċi tal-Proċedura Ġudizzjarja Żvediz](#)). Jekk ikun xieraq li jagħmel dan fid-dawl taċ-ċirkostanzi finanzjarji tiegħek, l-Istat jista' jħallas ukoll **kumpens lil xhud** għall-ispejjeż neċessarji li jkun għamel għall-ivvjaġġar, għas-sussistenza u għat-telf ta' ħin (jekk jogħġbok ara l-Artikolu 24 tal-Kapitolu 36 tal-[Kodiċi tal-Proċedura Ġudizzjarja Żvediz](#)). Il-kumpens għall-ispejjeż tal-ivvjaġġar u ta' sussistenza b'rabta ma' komparsa fil-qorti mhuwiex disponibbli għall-persuni guridici.

14 L-ghajnuna legali tkopri l-appelli wkoll?

Iva, iżda l-kumpens għall-avukat tal-ghajnuna legali jkopri biss massimu ta' 100 siegħa. Jekk il-100 siegħa jkunu ntużaw matul il-proċedimenti tal-prim' istanza, kwalunkwe proċediment ta' istanza oġġla ma jkunx kopert.

15 L-ghajnuna legali tista' tiġi rirata qabel il-konkluzjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

L-ghajnuna legali għandha tintemm b'mod naturali meta l-materja legali inkwistjoni titqies li għiet konkluzja. Bħala regola ġenerali, l-ghajnuna legali trid tintemm ukoll ladarba l-avukat tal-ghajnuna legali tiegħek ikun għamel 100 siegħa xogħol. Il-qorti tista', madankollu, tiddeċiedi li l-ghajnuna legali tista' tkompli. F'xi każijiet, l-ghajnuna legali trid tintemm ukoll qabel dak il-punt. Dan iseħħ, pereżempju, jekk ma tħallasx it-tariffa tal-ghajnuna legali tiegħek jew jekk tipprovdni informazzjoni skorretta u l-ghajnuna legali ma kinitx tingħata kieku ngħatat l-informazzjoni korretta. Eżempju ieħor ta' meta l-ghajnuna legali trid tintemm kmieni huwa jekk l-avukat tal-ghajnuna legali tiegħek ikun għamel 100 siegħa ta' xogħol u l-qorti ma tkunx iddeċidiet li l-ghajnuna legali għandha tkompli.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata ghajnuna legali?

Iva. Inti għandek id-dritt li tappella kontra deċiżjoni li ma tingħatax ghajnuna legali. Jekk id-deċiżjoni tkun ittiegħdet minn qorti, din għandha tiġi appellata bil-istess mod bħal deċiżjonijiet oħra. Meta l-qorti tinnotifikak dwar id-deċiżjoni bil-miktub, hija tipprovdni wkoll informazzjoni dwar kif tista' tappella kontra deċiżjoni. Jekk, minflok, id-deċiżjoni tkun ittiegħdet mill-Awtorità tal-Għajnuna Legali, din għandha tiġi appellata quddiem il-[Bord tal-Għajnuna Legali \(Rättshjälpsnämnden\)](#).

Aktar informazzjoni

Għal aktar informazzjoni dwar is-sistema tal-ghajnuna legali Żvediza, u biex tordna l-formoli tar-rikors, jekk jogħġbok ikkuntattja lill-Amministrazzjoni tal-Qrati Nazżjonali Żvediza (*Domstolsverket*) fl-indirizz li ġej:

Swedish National Courts Administration

SE-551 81 JÖNKÖPING, Sweden

<https://www.domstol.se/>

Tel: +46 36 15 53 00

Faks: +46 36 16 57 21

L-aħħar aġġornament: 08/07/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazżjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazżjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajnuna legali - L-Ingilterra u Wales

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

L-ispejjeż jiddependu min-natura eżatta tal-kawża. L-avukati (solicitors) igarrbu l-ispejjeż fuq l-awtorità esplicita tal-klijenti tagħhom; dawn l-ispejjeż jistgħu jinkludu l-onorari tal-avukati (solicitors) infushom kif ukoll iħlasijiet għal spejjeż bħat-tariffi tal-qorti u l-perizji. Jekk jirbħu, il-klijenti jistgħu jkunu jistgħu jirkupraw parti minn dawn l-ispejjeż jew dawn l-ispejjeż kollha mill-parti telliefa, iżda jekk jitolu jew il-parti telliefa ma tkunx tista' tħallas, huma finalment responsabbli għall-ispejjeż tal-avukat (solicitor) proprju tagħhom. Fit-tmiem ta' kawża, il-qorti tiddeċiedi, wara li tqis iċ-ċirkostanzi kollha tal-kawża, min għandu jħallas l-ispejjeż. Għalkemm, b'mod ġenerali, il-parti telliefa tiġi ordnata tħallas l-ispejjeż tal-parti rebbieha, hemm bosta eċċezzjonijiet għal dan il-prinċipju.

2 X'inhija eżattament l-ghajnuna legali?

Il-livelli differenti ta' ghajnuna f'materji ċivili huma:

Għajnuna Legali li tkopri l-konsulenza u l-assistenza inizjali bi kwalunkwe problema legali.

Għajnuna fil-Qorti li tinkludi l-assistenza fil-qorti meta ma tkunx meħtieġa rappreżentanza sħiħa.

medjazzjoni tal-familja meta medjatur indipendenti u mħarreg b'mod professjonali jgħinek tasal għal ftehim dwar kwistjonijiet bħal:

L-arranġamenti għall-ulied minuri wara t-tmiem tar-relazzjoni (xi drabi msejja kustumodja, residenza jew kuntatt)

Il-ħlasijiet tal-manteniment tal-ulied minuri

Il-finanzi (pereżempju, x'taġħmel bid-dar, it-tfaddil, il-pensjoni, id-djun tiegħek); u,

ir-rappreżentanza f'qorti jew tribunal.

Ir-Rappreżentanza Legali tkopri r-rappreżentanza legali ta' parti fil-proċedimenti jew ta' persuna li tkun qed tikkunsidra li tibda proċedimenti. Hija l-livell li fiha huma l-aktar probabbli li jiġu ttrattati kawżi urġenti tal-familja u kawżi oħra li jistgħu jiġu ffinanzjati b'fondi pubbliċi. Hija disponibbli f'żewġ forom: Għajnuna Investigattiva u Rappreżentanza Sħiħa.

3 Għandi dritt għal għajnuna legali?

Il-finanzjament mill-Aġenzija tal-Għajnuna Legali (Legal Aid Agency) (LAA) huwa disponibbli biss għal individwi bi problema legali li taqa' fl-ambitu għall-għajnuna legali. Ma hemmx testijiet tan-nazzjonalità jew tar-residenza.

Ir-rikorrenti ġeneralment huma meħtieġa wkoll li:

Ikollhom introjtu baxx, jew ikunu fuq ċerti benefiċċji, jew f'it ikollhom tfaddil jew proprjetà (it-test tal-"Mezzi"), u

Juru li jkun raġonevoli, fiċ-ċirkustanzi tal-kawża, li jingħataw għajnuna legali (it-test tal-"Merti").

Test tal-mezzi

Meta tkun qiegħda tikkunsidra l-eliġibbiltà għall-għajnuna legali, l-LAA tikkunsidra ċ-ċirkustanzi finanzjarji tal-individwu. Kemm għall-għajnuna legali kif ukoll għar-rappreżentanza legali, it-test tal-mezzi jinkludi valutazzjoni tal-introjtu gross fix-xahar, l-introjtu disponibbli ta' kull xahar, u l-kapital disponibbli ta' għajhom. Jekk jircievu ċerti benefiċċji tas-sigurtà soċjali relatati mal-introjtu magħrufa bħala passporting benefits, huma jgħaddu awtomatikament mit-test tal-introjtu iżda l-kapital xorta jkun jeħtieġ li jiġi valutat.

Il-passporting benefits jinkludu:

Appoġġ għall-Introjtu (Income Support) (IS)

Allowance għal Min Ifittex Impjieg ibbażat fuq l-introjtu (Jobseeker's Allowance) (JSA)

Kreditu Universali (Universal Credit) (UC)

Element ta' Kreditu ta' Garanzija tal-Kreditu għall-Pensjoni (Guarantee Credit element of Pension Credit) (GC)

Allowance għall-Impjieg u għall-Appoġġ relatat mal-introjtu (ESA - Employment and Support Allowance).

Jekk l-individwi jircievu appoġġ finanzjarju skont l-Artikoli 4 jew 95 tal-Att tal-1999 dwar l-Immigrazzjoni u l-Ażil (Immigration and Asylum Act 1999) miċ-Ċentru ta' Akkoljenza għal Applikanti għall-Ażil (NASS), inti tiġi passportat permezz ta' testijiet kemm tal-introjtu kif ukoll tal-kapital għal kwistjonijiet ta' immigrazzjoni kkontrollata għax-xogħol u l-ażil u appelli tat-tribunal superjuri (upper tribunal) biss.

It-test tal-mezzi ma japplikax f'xi tipi ta' kawżi, fosthom:

appelli quddiem it-tribunal tas-saħħa mentali

fejn l-ulied minuri jkunu qed jittieħdu fil-kustodja

kawżi dwar ħtif internazzjonali ta' minuri.

Test tal-merti

Ir-rikorsi għal għajnuna legali huma soġġetti wkoll għal test tal-merti, biex jiġi valutat jekk ikunx raġonevoli, fiċ-ċirkustanzi tal-kawża, li xi ħadd jingħata għajnuna legali.

Id-Direttur tax-Xogħol fuq każijiet tal-Għajnuna Legali (Director of Legal Aid Casework) (DLAC) iqis affarijiet bħal:

Jekk l-eżitu probabbli jkunx proporzjonat għall-ispiża biex titressaq il-kawża

Jekk il-kawża jkollhiex interess pubbliku aktar wiesa',

Jekk klijent ta' mezzi moderati li jħallas privatament ikunx lest li jonfoq flusu stess biex iressaq il-kawża, u

jekk ikunx hemm ksur tad-drittijiet ta' individwu jekk ma jingħataw għajnuna legali.

4 L-għajnuna legali tingħata għal kull tip ta' proċediment?

L-oqsma tal-liġi li għalihom hija disponibbli l-Għajnuna Legali huma stabbiliti fil-Parti 1 tal-Iskeda 1 tal-Att tal-2012 dwar l-Għajnuna Legali, is-Sentenzjar u l-Kastig tat-Trasgressuri (Legal Aid, Sentencing and Punishment of Offenders Act 2012).

Dawn jinkludu

Il-liġi pubblika tal-familja dwar il-protezzjoni tat-tfal.

Il-liġi privata tal-familja fejn ikun hemm evidenza ta' vjolenza domestika jew abbuż tat-tfal, kawżi dwar ħtif ta' minuri, kawżi dwar protezzjoni fi żwieġ sfurzat u kawżi fejn wild minuri jkun parti fil-proċedimenti.

Dejn fejn id-dar tal-persuna tkun f'riskju. Dan jinkludi l-prekluzjoni ta' dritt ipotekarju tad-dar, l-ordnijiet għall-bejgħ tad-dar u l-falliment involontarju fejn il-patrimonju tal-persuna jkun jinkludi d-dar tagħha.

L-abitazzjoni fejn id-dar tal-persuna tkun f'riskju jew il-persuna tkun mingħajr dar. Dan jinkludi l-pussess tad-dar, l-evizzjoni, l-istat hażin f'akkomodazzjoni mikrija fejn l-istat hażin johloq riskju serju għas-saħħa jew għas-sikurezza, l-assistenza għall-persuni mingħajr dar u każijiet ta' mgħiba antisoċjali.

Kura fil-komunità

Azzjonijiet kontra l-awtoritajiet pubbliċi

Is-saħħa mentali u l-kapaċità mentali

Sħarriġ ġudizzjarju

Ħtiġijiet edukattivi speċjali

Applikazzjonijiet u appelli għall-ażil

Detenzjoni tal-immigrazzjoni

Diskriminazzjoni

Negliġenza klinika fejn wild isofri korriment newroloġiku li jirriżulta f'diżabbiltà severa waqt it-tqala, fit-twelid tal-wild jew fil-perjodu ta' wara t-twelid

Immigrazzjoni fejn ikun hemm kwistjonijiet ta' vjolenza domestika, proċedimenti fil-Kummissjoni Speċjali għall-Appelli dwar l-Immigrazzjoni (Special Immigration Appeals Commission) jew kwistjonijiet ta' traffikar ta' bnedmin jew skjavitù, servitù jew xogħol furzat

Benefiċċji soċjali, iżda biss għal appell dwar punt ta' dritt quddiem it-Tribunal Superjuri (Upper Tribunal), il-Qorti tal-Appell (Court of Appeal) jew il-Qorti Suprema (Supreme Court).

Għal oqsma oħra, l-għajnuna legali tista' tkun disponibbli jekk jiġi ssodisfat it-test tal-"Finanzjament għal Każijiet Eċċezzjonali" ("Exceptional Case Funding"), kif stabbilit fl-Artikolu 10 tal-Att tal-2012 dwar l-Għajnuna Legali, is-Sentenzjar u l-Kastig tat-Trasgressuri (Legal Aid, Sentencing and Punishment of Offenders Act 2012).

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

Hija disponibbli għajnuna ta' emerġenza għal rappreżentanza legali urġenti, pereżempju sabieħ l-individwi u/jew it-tfal ta' għajhom jinżammu siguri mill-abbuż domestiku.

Għal kawzi tal-ligi privata tal-familja li jinvolvu abbuż domestiku, ġeneralment jeħtieġ li tipprovdi evidenza biex turi li inti jew uliedek kontu friskju ta' dannu minn ex sieheb/sieħba.

Tista' titlob l-evidenza minn:

il-qrati

il-pulizija

konferenza multi-aġenzija għall-valutazzjoni tar-riskju (multi-agency risk assessment conference) (MARAC)

is-servizzi soċjali

professionist fil-kura tas-saħħa, pereżempju tabib, infermier, qabla, psikologu jew viżitatur tas-saħħa

gestur ta' rifugju

servizz ta' appoġġ dwar il-vjolenza domestika

il-bank tiegħek, pereżempju l-kontijiet tal-karti tal-kreditu, id-dokumenti u d-dikjarazzjonijiet tas-self

l-impjegatur, jew il-fornitur tal-edukazzjoni jew it-taħriġ tiegħek

il-fornitur ta' kwalunkwe benefiċċju li rċevejt.

Il-konsulenti legali b'kuntratt ta' għajjnuna legali jistgħu japplikaw għal rappreżentanza legali ta' emerġenza biex ikopru kwalunkwe azzjoni immedjata. Xorta huwa meħtieġ li wieħed jagħmel rikors għal għajjnuna legali bil-mod normali għal kwalunkwe ħidma li tkun għaddejja.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajjnuna legali?

Il-konsulenti legali kollha, b'kuntratt ta' għajjnuna legali jew mingħajru, għandhom id-dmir li jgħidu lill-klijenti tagħhom dwar id-disponibbiltà possibbli ta' għajjnuna legali u jridu jagħtuhom l-opzjoni li jmorru għand fornitur tal-għajjnuna legali.

Is-servizzi ta' għajjnuna legali ċivili jistgħu jiġu pprovduti mis-servizz ta' konsulenza telefonika tal-Konsulenza Legali Ċivili (Civil Legal Advice) (CLA), avukati (solicitors) u avukati (barristers), jew minn organizzazzjonijiet mingħajr skop ta' qligħ b'kuntratt ta' Aġenzija tal-Għajjnuna Legali fil-qasam tal-ligi rilevanti. Il-konsulenti tal-għajjnuna legali jistgħu jinstabu billi tfittex online permezz ta' Find a Solicitor - The Law Society

Il-klijenti jistgħu jiġu riferuti wkoll lis-servizz ta' konsulenza telefonika tas-CLA għal determinazzjoni inizjali tal-ambitu u l-eligibbiltà finanzjarja.

7 X' dokumenti jridu jiġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajjnuna legali?

Se jkun meħtieġ li tagħti informazzjoni dwar dawn li ġejjin kemm għalik kif ukoll għas-sieheb/sieħba tiegħek (jekk ikun xieraq):

il-benefiċċji - inklużi d-dikjarazzjonijiet tal-benefiċċji

l-introjt, it-tfaddil u l-infiq - inklużi l-karti tal-paga u d-dikjarazzjonijiet bankarji

in-numri tas-Sigurtà Soċjali.

Ikollok bżonn ukoll kopji ta' evidenza relatati mal-kawża tiegħek, eż:

dokumenti tal-qorti

ċertifikati taż-żwieġ u tat-twelid (għal kawzi tal-familja)

ittri rilevanti.

8 Fejn irrid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajjnuna legali?

Ir-rikorsi jsiru fisem individwu minn avukati (solicitors) b'kuntratt ta' Għajjnuna Legali lill-Aġenzija tal-Għajjnuna Legali (Legal Aid Agency). Ara hawn fuq għal kif issib solicitor.

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajjnuna legali?

L-avukat (solicitor) tiegħek jgħidlek jekk ir-rikors tiegħek għall-għajjnuna legali ġiex aċċettat u jekk teħtieġ tħallas kontribuzzjoni.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajjnuna legali?

L-avukat (solicitor) tiegħek javżak.

11 Min jagħżilli l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajjnuna legali?

Inti (ara hawn fuq) għalkemm trid tagħżel avukat (solicitor) li jkollu kuntratt mal-Aġenzija tal-Għajjnuna Legali (Legal Aid Agency).

12 L-għajjnuna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċedimenti?

Jekk jingħata finanzjament, dan ikopri l-ispejjeż kollha tal-avukat (solicitor) tiegħek, inklużi l-hlasijiet bħat-tariffi tal-qorti, għalkemm inti tista' tintalab tħallas kontribuzzjoni mensili fissa, skont il-mezzi tiegħek.

13 Min għandu jħallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajjnuna legali limitata?

Ara hawn fuq.

14 L-għajjnuna legali tkopri l-appelli wkoll?

Jekk tittief kawża (kawża fl-ambitu) li ma kinitx iffinanzjata mil-LAA, inti xorta tista' tressaq rikors għal finanzjament biex tappella quddiem qorti oġġla. Ikollok bżonn tissodisfa t-testijiet tal-mezzi u tal-merti.

Jekk il-kawża tiegħek kienet iffinanzjata mil-LAA, inti tista' tagħmel rikors għal emenda fiċ-ċertifikat ta' finanzjament tiegħek biex ikopri appell. F'dan l-istadju, l-LAA tiżgura li l-kawża tiegħek tkun għadha tissodisfa l-kriterji tal-mezzi u tal-merti.

15 L-għajjnuna legali tista' tiġi ritirata qabel il-konkluzjoni tal-proċedimenti (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċedimenti)?

Jekk l-introjt u/jew il-kapital tiegħek jiżdiedu waqt li jkun fis-seħħ il-finanzjament tar-rappreżentanza legali tiegħek, inti trid tinforma immedjatament lill-LAA u l-mezzi tiegħek jistgħu jerġgħu jiġu valutati. Jekk l-introjt tiegħek jonqos, inti tista' tressaq rikors biex il-mezzi tiegħek jerġgħu jiġu valutati u l-kontribuzzjoni tiegħek tista' titnaqqas. Jekk takkwista flus f'daqqa waħda, pereżempju, jekk turet flus, tbigħ id-dar tiegħek jew tirbaħ il-lotterija, waqt li l-kawża tiegħek tkun qed tiġi ffinanzjata mil-LAA, inti tista' tintalab tħallas parti mill-ispejjeż legali jew l-ispejjeż legali tiegħek kollha minn dawk il-flus.

Jekk tingħata finanzjament, dan jista' jkun limitat għal ċertu xogħol, bħall-kisba ta' opinjoni ta' avukat (barrister) dwar il-kawża tiegħek, u tista' tiġi speċifikata għotja massima. Ikollok bżonn tressaq rikors permezz tal-avukat (solicitor) tiegħek jekk ikollok bżonn testendi l-ammont tax-xogħol kopert jew l-ispiża massima tax-xogħol li l-avukat (solicitor) tiegħek jista' jagħmel.

L-LAA tista' tirtira l-finanzjament jekk ma jkunx għadu raġonevoli għalik li tirċevih, pereżempju jekk tirtirjta offerta ta' saldu raġonevoli jew jekk jidher ċar li l-kawża tiegħek ikollha prospetti aktar baxxi ta' suċċess milli mistenni. Dan sabiex jiġi żgurat li l-flus pubbliċi ma jinflawx f'sitwazzjoni fejn klijent li jħallas privatament ma jkunx probabbli li jipproċedi. Jekk l-LAA tkun qed tikkunsidra li tirtira l-finanzjament tiegħek, din l-ewwel tagħtik iċ-ċans turi għalix m'għandhiex tagħmel dan, u jekk fil-fatt tiddeċiedi li tirtira l-finanzjament tiegħek, inti jkollok id-dritt ta' appell quddiem kumitat indipendenti ta' avukati. Jekk il-finanzjament jiġi ritirat, dan ikopri l-ispejjeż li diġà jkunu saru mill-avukati (solicitors) tiegħek.

Imposta Statutorja

Tista' tintalab ukoll tħallas lura parti mill-ispejjeż jew l-ispejjeż tiegħek kollha jekk is-sitwazzjoni finanzjarja tiegħek titjeb bħala riżultat tal-proċedimenti. Fit-tmiem ta' kawża, l-LAA hija obligata tirkupra l-ispejjeż tagħha sa fejn possibbli. L-ewwel hija tqis kwalunkwe kontribuzzjoni mħallsa minnek u kwalunkwe spiża rkuprata mingħand l-avversarju tiegħek. Wara dan, hija tirkupra kwalunkwe deficit li jifdal minn kwalunkwe proprjetà jew flus irkuprati jew preservati

matul il-proċedimenti. Klijent li jhallas privatament ikollu jhallas lura kwalunkwe spiza pendenti b'dan il-mod, u huwa biss gust li klijent iffinanzjat għandu jagħmel l-istess, jekk ikun jista' jagħmel dan. Madankollu, jekk il-proprjetà inkwistjoni tkun id-dar tiegħek (jew flus imwarrba biex tixtri dar), f'dak il-każ tista' tidifferixxi l-pagament sa meta terġa' tbiġhha, bil-kundizzjoni li taqleb li tħallas l-imgħax matul il-perjodu intermedju.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ninghata għajnuna legali?

Avukat (solicitor)/konsulent b'kuntratt ta' għajnuna legali jista' jirrifjuta li jagħxi għalik. Il-kuntratt tagħhom jistabbilixxi ċ-ċirkustanzi meta jistgħu jirrifjutaw, eż. ikun hemm kunflitt ta' interess jew ma jkollhomx il-kapaċità. Huma għandhom jgħidulek għaliek ma jkunux se jieħdu l-kawża iżda ma hemm l-ebda appell kontra d-deċiżjoni

Jekk ir-rikors tiegħek jiġi miċhud għal raġunijiet ta' merti, l-LAA tinfirmak bid-deċiżjoni tagħha u tipprovdi spjegazzjoni. Imbagħad ikollok erbatax-il jum biex tappella. L-appell l-ewwel jiġi eżaminat internament. Jekk, wara li tikkunsidra l-appell, l-LAA tqis li l-kriterji għall-għajnuna legali gew issodisfati u taqleb id-deċiżjoni, ir-rikors / emenda jiġu aċċettati u jinħareġ certifikat tal-għajnuna legali / certifikat emendat.

Jekk, l-LAA tqis li l-kriterji għall-għajnuna legali ma ġewx issodisfati u tikkonferma d-deċiżjoni, inti u l-avukat (solicitor) tiegħek tiġu infurmati bir-raġuni għal dan u fl-istess ħin inti tiġi infurmat jekk ikunx hemm dritt ta' appell ulterjuri quddiem Aġġudikatur Indipendenti tal-Finanzjament (Independent Funding Adjudicator) (IFA).

Jekk l-appell jiġi rinviat lil IFA, huwa jieħdu deċiżjoni / jagħmel rakkomandazzjoni bbażata fuq l-informazzjoni pprovduta b'appoġġ għall-appell u r-regolamenti eżistenti dwar l-għajnuna legali. L-IFA jista' jikkuntattjak, jekk ikun xieraq.

Aktar informazzjoni

Aktar informazzjoni dwar l-Għajnuna Legali hija disponibbli minn [Gov.uk](http://gov.uk).

L-aħħar aġġornament: 12/07/2021

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

Għajnuna legali - Skozja

1 Il-proċedimenti legali xi spejjeż jinvolvu, u normalment min irid iħallashom?

L-ispejjeż jiddependu min-natura tal-kawża. L-ispejjeż jistgħu jinkludu l-onorari tal-avukat (solicitor) li jkun qiegħed jaġixxi għall-persuna li tircievi l-għajnuna legali (il-persuna assistita), flimkien ma' nfiq bħat-tariffi tal-qorti u l-perizji.

Fit-tmien ta' kawża, il-qorti tiddeċiedi liema parti għandha tħallas l-ispejjeż. B'mod ġenerali, il-parti rebbieħa tiġi ordnata tħallas l-ispejjeż tal-parti telliefa għalkemm hemm bosta eċċezzjonijiet għal dan il-prinċipju. Jekk il-persuna assistita toħroġ telliefa jew jekk il-parti l-oħra tiġi ordnata tħallas l-ispejjeż iżda tonqos milli tagħmel dan, il-persuna assistita tkun responsabbli biex tħallas l-ispejjeż proprji tagħha.

2 X'inhija eżattament l-għajnuna legali?

L-assistenza legali ffinanzjata b'fondi pubbliċi (għajnuna legali) tippermetti lill-persuni jsegwu jew jiddefendu d-drittijiet tagħhom jew iħallsu għad-difiża tagħhom meta kieku ma jkunux jistgħu jaffordjaw li jagħmlu dan. L-għajnuna legali fl-Iskozja hija amministrata mill-Bord Skoċċiz tal-Għajnuna Legali (Scottish Legal Aid Board) (SLAB), li huwa Korp Pubbliku Mhux Dipartimentali (Non-Departmental Public Body) iffinanzjat mill-Gvern Skoċċiz (The Scottish Government).

Hemm tliet tipi ta' assistenza legali.

Konsulenza u assistenza ċivili: Konsulenza verbali jew bil-miktub dwar l-applikazzjoni tal-liġi Skoċċiza għal kwalunkwe ċirkustanza partikolari li tkun inqal għet fir-rigward tal-persuna li tfitex il-konsulenza. Din tinghata minn avukat (solicitor) u, fejn ikun xieraq, minn avukat (counsel).

Konsulenza permezz ta' rappreżentanza (ABWOR): Kategorija ta' konsulenza u assistenza li tippermetti r-rappreżentanza minn avukat (solicitor) jew, fejn ikun xieraq, minn avukat (counsel) fi proċedimenti ċivili fi qrati u tribunali deżinjati fl-Iskozja.

Għajnuna legali ċivili: Skema separata li tippermetti r-rappreżentanza minn avukat (solicitor) jew, fejn ikun xieraq, minn avukat (counsel) fi proċedimenti ċivili fi qrati u tribunali deżinjati oħra fl-Iskozja.

3 Għandi dritt għal għajnuna legali?

Il-kriterji ta' eliġibbiltà għal dawk li jaċċessaw l-għajnuna legali ċivili huma konsistenti u trasparenti, bir-rikorsi jkunu soġġetti għal testijiet statutorji. L-ewwel żewġ testijiet jiġu applikati għall-kontenut legali tar-rikors. Irid jintwera li jkun hemm bażi legali għall-kawża li għaliha tkun qed tintalab l-għajnuna legali (imsejha kawża probabbli) u li jkun raġonevoli li jintużaw fondi pubbliċi biex tiġi appoġġata l-kawża. It-tielet test jiġi applikat għaċ-ċirkustanzi finanzjarji tar-rikorrent.

Il-konsulenza u l-assistenza jistgħu jinghataw minn avukat (solicitor) jekk huwa jkun sodisfatt li r-rikorrent ikun finanzjarjament eliġibbli u s-suġġett li dwaru jfitex il-konsulenza jkun kwistjoni tal-liġi Skoċċiza. Avukat (solicitor) jista' jipprovdi konsulenza u assistenza sa ċertu livell ta' nefqa. Kwalunkwe xogħol li jkun se jaqbeż il-livell inizjali tan-nefqa jrid ikollu l-approvazzjoni minn qabel tal-SLAB, l-istess bħal kwalunkwe xogħol li jirrikjedi rappreżentanza.

Ma hemm l-ebda rekwiżit li wieħed irid ikun residenti fl-Iskozja meta jagħmel rikors għal assistenza legali skont l-Att tal-1986 dwar l-Għajnuna Legali (l-Iskozja) (Legal Aid (Scotland) Act 1986). Il-konsulenza u l-assistenza huma disponibbli għal kwistjonijiet tal-Liġi Skoċċiza (inkluża l-liġi tar-Renju Unit li tapplika fl-Iskozja). L-Għajnuna Legali hija disponibbli għal proċedimenti fil-qrati Skoċċizi.

4 L-għajnuna legali tinghata għal kull tip ta' proċediment?

Ara l-Mistoqsija 2 hawn fuq.

Il-konsulenza u l-assistenza ċivili huma disponibbli dwar kwistjonijiet li jinvolvu l-applikazzjoni tal-liġi Skoċċiza.

L-ABWOR hija disponibbli għal proċedimenti ċivili f'għadd ta' qrati u tribunali li huma msemmija fil-leġiżlazzjoni. Dawn jinkludu t-Tribunali tal-Appell dwar l-Immigrazzjoni (Immigration Appeal Tribunals) u t-Tribunali Industrijali (Employment Tribunals).

L-għajnuna legali ċivili hija disponibbli għal proċedimenti ċivili f'għadd ta' qrati u tribunali oħra li huma msemmija fil-leġiżlazzjoni. Dawn jinkludu l-Qorti tax-Sheriff (Sheriff Court) u l-Qorti tas-Seduta (Court of Session), li huma l-qrati prinċipali fl-Iskozja għal kwistjonijiet ċivili. L-għajnuna legali hija disponibbli wkoll għal għadd ta' tribunali bħall-Kummissarji tas-Sigurtà Soċjali u t-Tribunali tal-Appell dwar l-Impjeggi (Employment Appeal Tribunals).

L-għajnuna legali ċivili ma tistax tinghata għal proċedimenti kompletament jew parzjalment ikkonċernati b'malafama; petizzjonijiet elettorali; rikorsi simplifikati għad-divorzu fil-Qorti tas-Seduta (Court of Session) jew il-Qorti tax-Sheriff (Sheriff Court); u petizzjonijiet minn debitur għas-sekwestru tal-patrimonju tiegħu.

Hija ma tistax tkun disponibbli għal kawzi fil-qorti għal talbiet żgħar (small claims court) (jiġifieri fejn il-valur ta' talba jkun anqas minn £ 3 000 sakemm it-talba ma tkunx involvi dannu personali).

Madankollu, l-avukat (solicitor) tiegħek jista' jkun kapaċi jagħtik parir dwar dawn taħt konsulenza u assistenza.

5 Jeżistu proċeduri speċjali f'każijiet ta' bżonn?

Avukat (solicitor) jista' jieħu ċerti passi fil-proċedimenti bħala kwistjoni ta' urġenza speċjali sabiex jiproteġi l-pożizzjoni tar-rikorrent qabel ma rikors għall-għajnuna legali ċivili jiġi determinat mill-SLAB.

6 Minn fejn nista' nikseb formola ta' applikazzjoni għal għajnuna legali?

L-SLAB jaċċetta biss rikorsi li jiġu pprezentati minn avukat (solicitor) li jaġixxi fisem rikorrent.

7 X'dokumenti jridu jiġu pprezentati mal-formola tal-applikazzjoni għal għajna legali?

L-avukat (solicitor) tiegħek jinfurmak dwar id-dokumenti li jkunu meħtieġa fir-rigward tal-valutazzjoni tal-eligibbiltà finanzjarja u l-merti tal-kawża tiegħek.

8 Fejn irid nibgħat l-applikazzjoni tiegħi għal għajna legali?

L-SLAB jaċċetta biss rikorsi li jiġu pprezentati minn avukat (solicitor) li jaġixxi fisem rikorrent, u mhux mir-rikorrenti direttament.

Jekk ma tkunx tista' ssib avukat (solicitor) biex jirrapprezentak, il-Law Society of Scotland tipprovdi lokalizzatur tal-avukati (solicitors) fuq [is-sit web tagħha](#).

Dan jipprovdi l-opzjoni li wieħed ifittex avukat (solicitor) irregiſtrat biex jipprovdi għajna legali. Tista' wkoll iċċempel lil-Law Society fuq 0131 226 7411.

9 Kif nista' nsir naf jekk jiniex intitolat għal għajna legali?

L-avukat (solicitor) tiegħek jgħidlek jekk intix eligibbli biex tirċievi konsulenza u assistenza tal-għajna legali.

Għall-għajna legali, l-avukat (solicitor) tiegħek jipprezenta rikors għal dan f'ismek u l-SLAB jikkom it-tnejn ladarba r-rikors tiegħek għall-għajna legali ċivili jkun ġie valutat. L-SLAB għandu wkoll għadd ta' [stimaturi tal-eligibbiltà](#) fuq is-sit web tiegħu biex jgħinuk tifhem dak li tista' tkun intitolat għalih.

10 X'għandi nagħmel jekk inkun intitolat għal għajna legali?

L-avukat (solicitor) tiegħek jagħtik parir dwar il-kors ta' azzjoni xieraq.

11 Min jagħżilli l-avukat, jekk inkun intitolat għal għajna legali?

Tkun trid tikkonsulta avukat (solicitor) qabel ma tkun tista' tressaq rikors għal konsulenza u assistenza jew għajna legali.

Jekk ma tkunx tista' ssib avukat (solicitor) biex jirrapprezentak, il-Law Society of Scotland tipprovdi [lokalizzatur tal-avukati \(solicitors\)](#) fuq is-sit web tagħha.

Dan jipprovdi l-opzjoni li wieħed ifittex avukat (solicitor) irregiſtrat biex jipprovdi għajna legali. Tista' wkoll iċċempel lil-Law Society fuq 0131 226 7411.

Inkella, l-[SLAB](#) jipprovdi informazzjoni dwar l-eqreb avukati (solicitors) li joffru għajna permezz ta' għajna legali, jew fornituri oħra ta' konsulenza ffinanzjati mill-Bord. Għal kwistjonijiet ċivili, huwa possibbli li tfittex skont it-tip ta' kawża. Għalkemm ditta tkun irregiſtrata għal xogħol ta' għajna legali, hija mhijiex obligata li toffri servizzi lil kwalunkwe klijent jew li toffri li tiegħu kawża fuq għajna legali.

12 L-għajna legali tkopri l-ispejjeż kollha tal-proċediment?

Ara l-mistoqsija 1 hawn fuq.

L-għajna legali tkopri biss l-ispejjeż tal-avukat (solicitor) tiegħek u spejjeż oħra relatati mal-kawża tiegħek, bħat-tariffi tal-qorti u l-perizji. L-għajna legali ma tkoprix l-ispejjeż tal-parti l-oħra.

Jekk inti eligibbli għall-għajna legali, inti tista' tkun meħtieġ li tħallas kontribuzzjoni għall-ispejjeż tal-kawża. Il-livell tal-kontribuzzjoni pagabbli jkun ibbażat fuq iċ-ċirkustanzi finanzjarji tiegħek.

13 Min għandu jħallas l-ispejjeż l-oħra jekk jien inkun intitolat biss għal għajna legali limitata?

Jekk tkun intitolat għal għoti limitat ta' għajna legali, inti jkollok tħallas il-bqija tal-ispejjeż tal-kawża inti stess. Jekk ikollok tħallas kontribuzzjoni, l-ammont ikun jiddependi fuq l-introjt disponibbli, it-tfaddil u l-proprjetà tiegħek. L-SLAB ikejjel l-introjt mid-data tar-rikors u l-kapital (tfaddil u oġġetti ta' valur li jkollok) sakemm iddum il-kawża tiegħek.

14 L-għajna legali tkopri l-appelli wkoll?

Iċ-ċertifikat originali tal-għajna legali ma jkopri appell kontra l-eżitu tal-kawża. Ikun meħtieġ rikors ġdid għal għajna legali u l-SLAB irid ikun sodisfatt li t-testijiet statutorji jkunu ssodisfati fir-rigward tal-appell.

15 L-għajna legali tista' tiġi rtrata qabel il-konklużjoni tal-proċediment (jew saħansitra tiġi revokata wara t-terminazzjoni tal-proċediment)?

L-SLAB jista', u xi drabi jagħmel dan, li jissospendi l-għajna legali għal diversi raġunijiet, bħal meta avukat (solicitor) ma jwiegħibx talba għal informazzjoni addizzjonali. F'konformità mal-kriterji ta' eligibbiltà stabbiliti fil-liġi, l-SLAB huwa meħtieġ li jqis il-valutazzjoni kontinwa tal-finanzi ta' persuna u li jikkunsidra jekk ikunx għadu raġonevoli li tingħata l-għajna legali. Parti mit-test tar-raġonevolezza hija li persuna li tingħata għajna legali hija mistennija li tikkonforma mal-ordnijiet tal-qorti.

L-għajna legali tista' tiġi tterminata wkoll jekk il-persuna assistita tkun tat informazzjoni falza jew tkun naqset milli tiżvela informazzjoni materjali u f'dawk iċ-ċirkustanzi l-SLAB jista' jfittex ukoll li jirkupra kwalunkwe flus li jkun ħallas.

16 Nista' nikkontesta r-rifjut li ningħata għajna legali?

Jekk persuna tiġi miċhuda l-għajna legali, l-SLAB ikun ta r-raġuni(jiet) għaċ-ċahda. Individwu jista' jitlob rieżami tal-kawża, b'mod partikolari jekk iċ-ċirkustanzi jkunu nbidlu. Kawża individwali tista' tiġi diskussa mal-SLAB permezz tal-posta elettronika (general@slab.org.uk) jew bit-telefown. Is-swiċċbord (0131 226 7061) huwa miftuħ, mit-Tnejn sal-Ġimgħa, 0830-1700.

L-aħħar aġġornament: 15/07/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.